

Latvijas Republikas Satversmes tiesas sēde

2007.gada 10.aprīlī

Sēdi vada Latvijas Republikas Satversmes tiesas priekšsēdētājs

Gunārs Kūtris.

G.Kūtris.

Lūdzu, sēdieties!

Sākam tiesas sēdi. Šodien, 10.aprīlī, tiks izskatīta lieta Nr. 2006-29-0103 „*Par Valsts civildienesta likuma pārejas noteikumu 5.punkta un Ministru kabineta 2001.gada 20.februāra noteikumu Nr.79 „Ierēdnim izvirzāmās obligātās prasības – augstākā izglītība – piemērošanas kārtība un termiņš” atbilstību Latvijas Republikas Satversmes 1., 91. un 101. un 106.pantam*”.

Lietu izskatīs tiesa sastāvā:

tiesneši Kaspars Balodis, Aija Branta, Juris Jelāgins, Viktors Skudra, Uldis Ķinis,

tiesas sēdes priekšsēdētājs Gunārs Kūtris,

tiesas sēdes sekretārs Arnis Žugans.

Lietā pieteicēji: Pēteris Šķeltiņš... ir ieradies... Personas identitātes dokuments... Paldies.

Pēterim Šķeltiņam ir arī advokāts... Miļevskas kundze. Paldies.

Institūcijas, kas izdevusi apstrīdēto aktu – Saeimas – pārstāvis Kusiņa kungs.

Un Ministru kabinets. Lūdzu! Inga Bite-Perceva un Rudīte Osvalde.

Lietā ir arī pieaicinātās personas. Ir aicināts no Valsts vides dienesta Jūras un iekšējo ūdeņu pārvaldes pārstāvis. Laura Rozenberga. Lūdzu!

Valsts civildienesta pārvalde... Nav pārstāvis.

Valsts administrācijas skola? ... Lūdzu! Direktors...

Vai ir zināmi iemesli, kāpēc nav ieradies pieaicinātais pārstāvis no Valsts civildienesta pārvaldes?

Lūdzu, lietā iesaistītās personas... lietas dalībnieki, kāds ir jūsu viedoklis, vai mēs varam skatīt lietu, lai arī nav ieradusies viena pieaicinātā persona? (*Izsakās no zāles, ka nav iebildumu.*)

Tiesa nolemj uzsākt lietas skatīšanu un, iespējams, ka persona vēl ierodas... tad mēs lemsim...

Vai lietas dalībniekiem ir kādi lūgumi, pirms sākam skatīt?

Pieteikuma iesniedzējam? Saeimas pārstāvim? Ministru kabineta pārstāvim?

I. Bite-Perceva.

Ministru kabinetam ir lūgums pievienot lietai atsevišķus dokumentus, jo, iepazīstoties ar lietas materiāliem, mēs nonācām pie secinājuma, ka to tur nav.... (*Runā no zāles.*)

Viens no dokumentiem ir rīkojums par summētā darba laika noteikšanu. Pieteicējam nebija noteikts summētais darba laiks, kas nedrīkst pārsniegt 40 stundas nedēļā.

Vēl viens dokuments ir rīkojums par to, ka inspektoram Pēterim Šķeltiņam tiek segta puse no mācību gada maksas...

Tad ir dokuments-rīkojums par... atļauja savienot valsts amatpersonas amatu ar citu amatu. Pēterim Šķeltiņam 2002.gada novembrī ir bijis atļauts apvienot savu amatpersonas amatu ar apsarga amatu.

Un ir pēdējais dokuments – Zemkopības ministrijas atzinums par Ministru kabineta izstrādāto noteikumu projektu, kas ir bijis līdz... tāpat šo te noteikumu saskaņošanas procesam.

Ir lūgums pievienot lietai un neizsludināt pārtraukumu, jo šie dokumenti ir īsi... un saturu es jau praktiski esmu izstāstījusi.

G. Kūtris.

Paldies. Vai šo dokumentu kopijas ir iesniegtas arī iesnieguma pieteicējam? Nav. Saeimas pārstāvim arī nav. Izdaliet...

Vai pieteikuma iesniedzējam ir nepieciešams laiks, lai iepazītos ar šiem dokumentiem? Nav.

Saeimas pārstāvim?

Uzsākam lietas izskatīšanu pēc būtības. Tiks nolasīts tiesneša ziņojums. Lūdzu!

V.Skudra.

Tātad lieta Nr.2006-29-0103. Ierosināta 2006.gada 3.novembrī pēc Pētera Šķeltiņa konstitucionālās sūdzības.

Lietā apstrīdēta Valsts civildienesta likuma pārejas noteikumu 5.punkta un Ministru kabineta 2001.gada 20.februāra noteikumu Nr.79 „Ierēdnim izvirzāmās obligātās prasības – augstākā izglītība – piemērošanas kārtība un termiņš” atbilstība Latvijas Republikas Satversmes 1., 91., 101. un 106.pantam.

Institūcijas, kas izdevušas apstrīdētos aktus – Saeima un Ministru kabinets – ir iesniegušas atbildes rakstus.

Gan pieteikuma iesniedzējs Pēteris Šķeltiņš, gan arī Ministru kabinets tika aicināti sniegt papildu informāciju, atbildot uz Satversmes tiesas tiesnešu jautājumiem.

Minētie lietas dalībnieki prasīto informāciju ir arī snieguši.

Tā kā lieta ierosināta saskaņā ar Satversmes tiesas likuma 19.2.panta 3.daļas pirmo teikumu, proti, pirms ir izmantoti visi vispārējie tiesību aizsardzības līdzekļi, administratīvajai rajona tiesai nosūtīt lēmumu par lietas ierosināšanu kopija, kā arī izprasīta administratīvā lieta, kas ierosināta pēc Šķeltiņa pieteikuma.

Ar tiesneses Kalānes 2007.gada 15.janvāra lēmumu tiesvedība šajā lietā apturēta līdz Satversmes tiesas nolēmuma spēkā stāšanās dienai.

Atsevišķas administratīvās lietas materiālu kopijas pievienotas Satversmes tiesas lietai.

Lietas sagatavošanas gaitā papildu informācija un dokumenti pieprasīti arī no Latvijas Republikas Saeimas Kancelejas, Valsts civildienesta pārvaldes, Administratīvās apgabaltiesas un saņemtie dokumenti, kā arī citi lietas izlemšanai būtiski materiāli, pievienoti lietai.

Par pieaicinātajām personām lietā atzītas Valsts civildienesta pārvalde, Valsts administrācijas skola un Valsts vides dienesta jūras un iekšējo ūdeņu pārvalde. Pieaicinātās personas uzaicinātas sniegt savu viedokli rakstveidā un visas pieaicinātās personas savus viedokļus ir iesniegušas.

Lēmums par lietas nodošanu izskatīšanai pieņemts 2007.gada 28.februārī.

Rīcības sēdē šā gada 6.martā Satversmes tiesa ir pieņēmusi lēmumu par lietas izskatīšanu atklātajā tiesas sēdē ar lietas dalībnieku piedalīšanos.

Paziņojums par tiesas sēdi publicēts laikrakstā „Latvijas Vēstnesis” 2007.gada 8.martā ar Nr. 41.

Par tiesas sēdi pienācīgi paziņots lietas dalībniekiem.

Ar lietas materiāliem iepazinušies pieteikuma iesniedzēja pilnvarotā pārstāve zvērinātā advokāte Evija Miļevska, Saeimas pilnvarotais pārstāvis Saeimas Juridiskā biroja vadītājs Gunārs Kusiņš, Ministru kabineta pilnvarotās pārstāves: Valsts kancelejas Politikas koordinācijas departamenta Valsts pārvaldes politikas nodaļas konsultante Inga Bite-Perceva un Valsts kancelejas Politikas koordinācijas departamenta vadītāja vietniece Rudīte Osvalde.

Paldies.

G.Kūtris.

Paldies. Tagad vārds pieteikuma iesniedzējam Pēterim Šķeltiņam. Gan izstāstīt faktiskos apstākļus, gan arī sniegt juridisko pamatojumu. Runas laiks – 30 minūtes.

P.Šķeltiņš.

Savu darbu esmu uzsācis strādāt no 1975.gada 17.februāra pārvaldē kā zivju aizsardzības inspektors.

Visus šos vairāk kā 30 gadus savu darbu esmu pildījis apzinīgi, darba vieta ir novērtējusi manus darba rezultātus, kur es tiku saņēmis atzinības rakstus, goda rakstus, dažādas medaļas un naudas prēmijas, kas viss ir atspoguļots manā darba grāmatiņā pa tiem nostrādātajiem gadiem.

Darbs bija saistīts ar... Manā darbā tika iesaistīta arī skolu jaunatne, kur strādāju ar zilajām patruļām, rajonā bija vairāk kā piecas zilo patruļu grupas, strādāju ar sabiedrisko inspektoru grupām, kas pārsniedza vairāk kā desmit pēc skaita. Savā zivju inspektora darbā ievadīju arī jaunatnācējus, cilvēku, kas bija beidzis Kaļiņingradas Zivsaimniecības institūtu, Andis Ābele, kuru es centos ievadīt šajā darbā, pēc pusotra gada nostrādādams viņš šo darbu nespēja uzsākt, jo cilvēks tikai ar augstākās izglītības diplomu nebija spējīgs šo darbu uzsākt, jo cilvēks pēc rakstura nevarēja vienkārši veikt.

Tiku piedalījies arī savienības organizētajās akcijās Habarovskā, Amūras upē nārstojošo ketlašu aizsardzībā, kur tika pirmo reizi mums izteikti dzīvībai tieši draudi, no kurienes nedēļu ātrāk parakstījām komandējuma apliecības, lai laicīgi no turienes izbrauktu.

Pa visiem šiem gadiem tiku arī no pārkāpēju puses negatīvi iespaidots kā fiziski, tiku pat slīcināts, tika grieztas mašīnām riepas, tika mēģināts nodedzināt dienesta automašīnas, tika lauztas garāžas, saskāros ar ļoti daudzām negatīvām parādībām. Nu... bet pa šiem gadiem pārkāpējiem vienalga mani fiziski vai morāli cenšoties ar mani izrīkoties, viņiem neizdevās mani salauzt.

Atnākot mūsu valsts brīvības pastāvēšanas gadiem, mani darba apstākļi šajā profesijā stingri pasliktinājās. Es biju atstāts viens pats, noņēma štata vienību šoferim motoristam, šo darbu bīstamo naktī man bija pildīt ļoti grūti, it sevišķi, ja zvanīja kāds cilvēks no valsts policijas, no manīm prasīja otrā dienā atskaitīties, ko es esmu izdarījis šo signālu saņemot, kaut vai nakts stundās. Šo darbu un šo signālu pārbaudīt bija ļoti grūti, par cik uz.... jo es šajā darbā atrados viens.

Neskatoties uz to, izveidojās mūsu valstī Civildienesta pārvalde, kura uzlika mums par pienākumu veikt atestāciju, lai saņemtu valsts ierēdņa kandidāta statusu. Atestāciju 1995.gadā es nokārtoju, saņemot no Valsts civildienesta pārvaldes lēmumu ar numuru 1114: „Atzīt jūsu atestāciju par nokārtotu, šis lēmums ir pamats jūsu iecelšanai ierēdņa amatā Valsts civildienesta ierēdņa kandidāta statusā.”

Turpmākos gadus centos piedalīties visos Valsts civildienesta pārvaldes organizētajos kvalifikācijas celšanasursos, par ko esmu saņēmis izziņas un dažāda veida sertifikātus.

Ar 2001.gadu, mainoties Civildienesta likumam, pie valsts ierēdņa prasībām bija noteikta – augstākā izglītība. Es iestajos Meža fakultātē Latvijas Lauksaimniecības Universitātē un Juridiskajā koledžā. No sākuma biju pārliecināts pats par savām spējām, ka nebūs nemaz tik grūti, ka uzsākšu šīs mācības un viss ies uz labo pusi. Bet nebija tik vienkārši. Izjutu savu vecumu, auditorijā sēžot man bija vajadzīgas jau divas brilles, lai es ar vienām varētu pierakstīt, bet ar otrām skatīties uz tāfeles, ko raksta pasniedzējs. Tad radās man nenokārtoti eksāmeni trīs gabali, šī kompleksa sajūta radās vēl lielāka.

Kā arī bija finansiālās problēmas, man bija jāpalīdz izglītoties meitai. Bet nu pamatā, kas man traucēja iegūt šo augstāko izglītību, bija mans vecums, mans veselības stāvoklis.

Daļēji es uzskatīju, ka šī prasība arī bija formāla. Ja es vienreiz nokārtoju, izgāju caur Valsts civildienesta pārvaldes Ministru kabineta noteikumu prasībām... Tātad man radās aizdomas, ka zūd tiesiskā palāvība man šajā valstī. Bet es nebiju pārliecināts par

to, ka es nokārtošu... iegūšu juridisko izglītību Juridiskajā koledžā, otrā līmeņa... ka neradīsies nākošais daļējais uzbrukums pret mani, mainot augstākās izglītības kvalifikāciju, teiksim, no augstākā līmeņa uz normālo...

Nu, uzskatu, ka tādā veidā... nu, pirmkārt, ka es nesaskatīju savā darbā šīs augstākās izglītības pilnīgu nepieciešamību. Tas bija... es varētu pasniegt vairākiem atnācējiem... kaut vai arī tas spilgtais piemērs, ka cilvēks atnāca no Kaļiningradas ar augstāko izglītību. Es viņam kā cilvēkam centos, lai viņš apgūst šo profesiju, bet viņam tas neizdevās, viņš vienkārši pēc rakstura neatbilda tam. Nebija spējīgs to pildīt. Es uzskatu, ka šo bīstamo darbu var pildīt cilvēks ar stipriem nerviem, nav jābūt profesionālām spējām... nakts laikā pufaikā garajiem zābakiem... pienākot klāt noteikumu pārkāpējam, darīt viņam zināmu, ka viņš ir šajā vietā aizturēts un pārkāpis tādu un tādu noteikumu normas... šim cilvēkam, kā saka, jāspēj sastādīt viņam protokolu, pieņemt administratīvos lēmumus.

Es domāju, ka tas arī man būtu viss...

G.Kūtris.

Vai jūsu pilnvarotā pārstāve arī ...

E.Miļevska.

Godātā tiesa, juridiskais pamatojums ir izteikts pilnībā pašā konstitucionālās sūdzības pieteikumā, ar ko visi klātesošie ir iepazinušies. Es domāju, līdz ar to papildus šiem cilvēciskajiem aspektiem es izteikšu savu pozīciju un viedokli tiesu debatēs, noklausoties visu pušu pārstāvjus, ja man tāda iespēja tiks dota.

Jeb šeit tūlīt...? Es domāju, ka noklausoties visas puses vairāk būtu kas piebilstams...

Vairāk par juridisko pamatojumu. Es gribētu uzsvērt tieši minēto tiesiskās paļāvības principu, tieši konkrēti... Tātad mans pārstāvamais jau 1995.gadā ieguva ierēdņa amatu, viņam tika piešķirts ierēdņa statuss, pēc tam 2001.gadā atkal tika pieņemts lēmums par ierēdņa amata piešķiršanu. Tas notika tātad 2001.gada 16.maijā, tātad jau pēc jaunā likuma... Valsts civildienesta likuma pieņemšanas un stāšanās spēkā.

Gribētos dzirdēt varbūt arī pārējo pušu viedokli, lai pēc tam izklāstītu un papildinātu juridisko pamatojumu, tieši konkrēti vērsot uzmanību uz tiesiskās paļāvības principu, kas, manuprāt nav ievērots, jo rodas tātad pilnīgs pamats indivīdam paļauties uz to, ka viņš savu ierēdņa statusu ir nokārtojis, ka viņam dotas tiesības plānot tālāk nākotnē savu nākotni ar to, ka viņam ierēdņa statuss vairs nemainīsies un tiks saglabāts arī turpmākos gados, ka viņš atradīsies savā profesijā un pildīs savus pamatpienākumus.

Līdz ar to, pieņemot jauno normu, un nosakot šim indivīdam ierobežojumu kā faktoru nepieciešamā ierēdņa statusa atestācijai – augstāko izglītību – kaut arī pirmā līmeņa, bet augstāko izglītību, indivīdam zūd absolūti tiesiskā paļāvība tam, ka tiešām pēc daudziem gadiem, kā arī mans pārstāvāmais izteicās, netiktu paaugstinātas prasības un netiktu prasīta atkal cita līmeņa augstākā izglītība.

Bez tam es gribētu vērst uzmanību arī uz to, ka konkrēti mans pārstāvāmais ir trīs bērnu tēvs, pienācīgā vecumā un arī tāpat ir jādomā par savu atvašu audzināšanu un izglītošanu un it kā šī daļējā, šī daļējā finansējuma segšana no iestādes puses izglītības iegūšanai ir tikai daļējs atbalsts un nav pietiekams, lai persona varētu brīvi atvēlēt savas finanses otras puses segšanai, jo viņam ir jāuztur ģimene, kas nebūt nav maza.

Bez tam, runājot par šīm darba stundām. Šis darbs tiešām vairāk ir saistīts ar nakts darbu un, kā jau mēs dzirdējām, tad mans pārstāvāmais sūdzējās arī par savas veselības stāvokli un protams, šādā vecumā, atrodoties darbā nakts stundās, ir visai grūti mācīties un apgūt augstāko izglītību.

Bez tam, arī jāņem vērā tiešām šie cilvēciskie aspekti, ja rodas nenokārtotas kaut kādas parādsaistības pret izglītības iestādi, tad arī cilvēkam ir kompleksi, lai tālāk nokārtotu šos eksāmenus.

Godātā tiesa, tāpat mēs uzturam pārsvarā sūdzībā izteikto juridisko pamatojumu un uzskatām, ka pieņemto pārejas noteikumu 5.punkts un pieņemtie Ministru kabineta noteikumi Nr.79 neatbilst Satversmes 1., 91., 101, 106.panta prasībām un ir šīs normas atzīt par spēkā neesošām.

Šobrīd tas būtu pagaidām viss.

G.Kūtris.

Jums mutiski vairāk pamatojums par 1., 91., 101. un 106.pantu... neko vairāk nav ko piebilst pie rakstiskā?

E.Miļevska.

Pie rakstiskā varianta nē.

G.Kūtris.

Jautājumus, lūdzu, pieteikuma iesniedzējam.

V.Skudra.

Šķeltniņa kungam. Kā jūs pats nupat minējāt par kādu jaunu jūsu kolēģi no Kaļiņingradas... kuram bija augstākā izglītība un kurš tomēr ar visu jūsu prakses un iemaņu nodošanu viņam nespēja sākt šo darbu... Viņam bija augstākā izglītība... Ko jūs gribat ar to teikt? Vai to, ka viņam pietrūka zināšanu jeb zināšanas bija pietiekošas un viņš vienkārši nevarēja sākt šo konkrēto darbu citu iemeslu dēļ un kādas bija viņa zināšanas? Augstākā izglītība viņam bija kādā fakultātē? Kādu nozari viņš bija apguvis?

P.Šķeltniņš.

Zivsaimniecības institūts Kaļiņingradas.

V.Skudra.

Un kas tur bija par vainu?

P.Šķeltniņš.

Vaina... cilvēks, teiksim, pēc rakstura viņš nebija spējīgs pieiet ar savu stāju, ar savu morāli, ar savām likuma prasībām pret pārkāpēju, stādieties priekšā, izklāstīt pārkāptās noteikumu normas un nogādāt cilvēku pie, teiksim, administratīvā akta sastādīšanas. Viņam nebija tādas... viņš nespēja to izdarīt.

V.Skudra.

Tātad jūs uzskatāt, ka zināšanas vien, tas ir par maz...

P.Šķeltniņš.

Jā, tas ir par maz.

V.Skudra.

Ir nepieciešams konkrēts raksturs, nostāja un tā tālāk. Tāpēc šis cilvēks ar augstāko izglītību arī nebija spējīgs uzsākt šo darbu.

P.Šķeltniņš.

Mēs vēl par viņu smējāties ka cilvēkam ar pirkstu parādīja, kur ir pārkāpējs, viņš piegāja klāt un nespēja to cilvēku nogādāt līdz automašīnai, kur pārējā grupa sēdēja... bet tā nenotika.

V.Skudra.

Jā. Sakiet, lūdzu, jums ir darba grāmatiņas kopija lietā? Bet kāda ir konkrētā jūsu izglītība? Dokumenta par izglītību mums laikam nav.

P.Šķeltiņš.

Vidējā speciālā. Limbažu 18. proftehniskā celtnieku vidusskola.

V.Skudra.

Vidējā profesionāli tehniskā. Un kādu arodu jūs tur ieguvāt?

P.Šķeltiņš.

Šoferis, autokrāna vadītājs.

V.Skudra.

Labi. Tālāk. Sakiet, lūdzu, 1995.gadā Valsts civildienesta pārvaldes lēmums nosaka, ka jūsu atestācija ir atzīta par nokārtotu. Sakiet, lūdzu, kā jūs gatavojāties atestācijai? Vai jums tas prasīja papildus pūles, papildizglītošanos, literatūru vai kādas praktiskās iemaņas un tā tālāk?

P.Šķeltiņš.

Bez šaubām, tas radīja man pūles, stresu un visu pārējo. Tika izdalīti bukleti, materiāli, ar ko vajadzēja iepazīties, sagatavoties visai atestācijai. Respektīvi, liels skaits manu kolēģu, profesionāļu, to atestāciju neizturēja. Es atestāciju nokārtoju, biju laimīgs un priecīgs, ka varēšu turpināt šo darbu tālāk. Tā laime gan bija uz īsu brīdi.

V.Skudra.

Tātad jūs uzskatāt, ka šādā veidā jūs savu kā ierēdņa kvalifikāciju esat pierādījis.

P.Šķeltiņš.

Jā.

V.Skudra.

Paldies.

P.Šķeltiņš.

Vai es drīkstu vēl paturpināt?

Ja iet runa par augstāko izglītību. Visus šos gadus strādājot un darba vietai novērtējot manus darba rezultātus, man nekad nav izteikts aizrādījums, ka manā kvalifikācijā trūktu kaut kāda izglītības līmeņa kvalifikācija, kas būtu nepieciešama. Tāds viedoklis, proti, 30 nostrādātajos gados no mana darba devēja puses tāds aizrādījums netika saņemts. Ne mutiski, ne rakstiski.

G.kūtris.

Vai būtu vēl jautājumi?

...

Jūs minējāt, ka tiek pārkāpts... jūsu tiesiskās paļāvības princips. Cik es sapratu, tad jūs uzskatiet, ka šī tiesiskā paļāvība izpaudās tādējādi, ka likums izvirzīja prasību, lai jums būtu augstākā izglītība. Nevis šis pārejas periods šīs augstākās izglītības iegūšanai būtu par īsu. Tā jūs pieteikumā arī rakstījāt, ka jūs nespējāt iekļauties tajā pārejas periodā un šo izglītību iegūt. Tātad attiecībā par izglītību kā tādu jūs uzskatāt, ka tiesiskās paļāvības princips tika pārkāpts tādējādi, ka nebija pietiekami saudzējoša pāreja, lai iegūtu šo augstāko izglītību?

P.Šķeltiņš.

Nu, paļāvības princips... es saskatīju tajā aspektā, ka 1995. gadā, es nokārtoju atestāciju, šo noteikumu prasība bija vidējā izglītība, un es biju pārliecināts, ka es varēšu droši strādāt un uz valsti es paļāvos. Bet 2001.gadā tika grozīts šis Valsts civildienesta likums, izmainīta prasība no vidējās izglītības uz augstāko. Līdz ar to es saskatu paļāvības principa normu pārkāpumu.

Kaut gan tur tālāk arī ir saskatāms nevienlīdzības princips, ka mūsu dienestu šis likums aizskar visnegatīvāk. Tālāk tur pozitīvāks viņš ir pret Valsts meža darbiniekiem un pret valsts ... un vispār kaut kādā specializētā statusā aiziet: kas strādā pamatā ar dažādiem noteikumiem un likumiem un darbs notiek vairāk kabinetos ar cilvēkiem, arī salīdzinoši, kā mūsējais, ka mēs strādājam tikai ar rūpnieciskās zvejas noteikumiem un makšķerēšanas noteikumiem Latvijas Republikas iekšējos ūdeņos.

Kaut gan arī mūsu noteikumu normas tika mainītas gadā vismaz pāris reizes, tur arī paļāvības princips jau bija saskatāms, tiek pārkāpts, ja valsts ierēdnis pat nespēj sekot šīm lielajām likumu normu straujajām izmaiņām, kur nu vēl pret mūsu pilsoņiem, pret makšķerējiem. Ļoti daudz negatīvu izteikumu dzirdējam tieši no līdzpilsoņu puses šajā jautājumā.

G.Kūtris.

Vai vēl būtu kādi jautājumi?

V.Skudra.

Es ļoti atvainojos, bet es atgriezties gribētu vēlreiz pie tā paša paļāvības principa. Sakiet, lūdzu, ir noteikums par augstāko izglītību. Jūs sakiet, ka ar to jūs neesat mierā. Bet, ja šīs augstākās izglītības iegūšana būtu tāpat kā policijas darbiniekiem, jūs uzskatītu, ka nav pārkāpts paļāvības princips? Nu, vārdu sakot, būtu garāks periods, kura laikā jūs varat iegūt to augstāko izglītību?

P.Šķeltiņš.

Arī jā. Tas laika periods bija izteikti nu... negatīvāks tieši pret vides aizsardzības inspektoriem, kā pret pārējiem. Mēs neredzējām arī tam nekādu izskaidrojumu, kāpēc tas tā ir.

V.Skudra.

Tātad jūs uzskatāt, ka, ja būtu šis pārejas periods, kā mēs izsakāmies... būtu saudzējošāks, jums būtu lielākas iespējas, tad jūs būtu varējis šīs prasības realizēt?

P.Šķeltiņš.

Varētu būt, ka tā.

V.Skudra.

Varētu būt. Skaidrs.

G.Kūtris.

Man ir tāds jautājums. Tātad tad, kad jūs iestājāties augstskolā, jums turpinājās darbs ierēdņa amatā.

P.Šķeltiņš.

Jā.

G.Kūtris.

Jūs augstskolā nomācījāties gadu, divus, trīs?

P.Šķeltniņš.

7 mēnešus.

G.Kūtris.

7 mēnešus, un tad jūs pametāt, kā jūs teicāt, gan tā saucamais vecuma komplekss, veselība, meita, izglītības finansējums.

P.Šķeltniņš.

Un man vēl bija trīs parādi nenokārtoti, četri bija nokārtoti, trīs nebija nokārtoti.

G.Kūtris.

Sakiet, lūdzu, studiju maksa bija būtiska, kas ietekmēja iespēju turpināt mācīties?

P.Šķeltniņš.

Bez šaubām.

G.Kūtris.

Vai no valsts darba vietas nekādu finansiālu atbalstu nesaņēmāt mācību turpināšanai?

P.Šķeltniņš.

Daļēji tika apmaksātas mūsu studiju maksas.

G.Kūtris.

Daļēji tika apmaksātas.

Nākošais jautājums. Tad, kad jūs beidzāt, jeb pārtraucāt studijas. Vai jums darba attiecībās kaut kas mainījās? Jūs zaudējāt ierēdņa statusu?

P.Šķeltniņš.

Zaudēju.

G.Kūtris.

Zaudējāt šo ierēdņa statusu. Vai jūs šobrīd turpināt strādāt šajā pašā iestādē?

P.Šķeltiņš.

Nē.

G.Kūtris.

Neturpināt.

P.Šķeltiņš.

Es esmu atbrīvots.

G.Kūtris.

Pilnībā?

P.Šķeltiņš.

Jā.

G.Kūtris.

Vai vēl ir kādi jautājumi? Lūdzu, tiesnese Branta.

A.Branta.

Jūs teicāt, ka 7 mēnešus jūs nomācījāties. Ja? Un jums bija parādījušies parādi šajā laikā. Kurš tad tas laiks bija, kad jūs mācījāties?

P.Šķeltiņš.

2002.gadā no oktobra...

A.Branta.

Un 7 mēnešus uz priekšu. Un sakarā ar ko jums šie parādi bija? Tie bija nenokārtoti eksāmeni vai kas?

P.Šķeltiņš.

Eksāmeni nebija nokārtoti.

A.Branta.

Sakarā ar ko jūs viņus nevarējāt nokārtot? Kas tam bija par iemeslu?

P.Šķeltiņš.

Parādi, kā jau katram studentam. Viens mācās, otrs nemācās. Četrus nokārtoju, trijos izkritu.

A.Branta.

Nu, acīmredzot, tad laikam nebija pietiekošu zināšanu, lai nokārtotu. Vai kas jums bija par iemeslu?

P.Šķeltiņš.

Nu, darbā prasīja darba rezultātus katru mēnesi. Bija nepatīkami dzirdēt, ka man izdarīja aizrādījumus, ka es esmu darba rezultātus esmu pasliktinājis.

A.Branta.

Sakāt lūdzu, vai šajā laikā, kad jūs studējāt, jūs arī savienojāt darbu ar apsarga pienākumu pildīšanu? Savu tiešo darbu, apsarga pienākumus un mācības? Tas bija tajā laikā?

P.Šķeltiņš.

Jā. Toreiz, es centos gan nakts laikā, gan brīvdienās.

A.Branta.

Nu jā, bet varbūt, ka jums tad tomēr vajadzēja domāt par studijām vairāk nevis par darbu savienošanu. Nepiekrītat?

P.Šķeltiņš.

Nē.

G.Kūtris.

Lūdzu, jautājumus.

V.Skudra.

Sakiet, lūdzu, pēc tam, kad jūs tikāt atbrīvots no valsts civildienesta, kur jūs strādājāt pēc tam?

P.Šķeltiņš.

Apsardzē. SIA „Teikas nami”.

V.Skudra.

Apsardzē. Kādus objektus? Uz kādiem tas attiecas? Respektīvi, es gribu jautāt tā: vai tas nekādā sakarā vairs nebija ar malu medniecību, malu zvejniecību... Tas ir pilnīgi cits.

P.Šķeltiņš.

Jā.

V.Skudra.

Un kur jūs pašreiz strādājat?

P.Šķeltiņš.

Tajā pašā firmā.

V.Skudra.

Ir atšķirīgs finansiālais nodrošinājums starp to, ko jūs darījāt kā zivju inspektors un tagad?

P.Šķeltiņš.

Bez šaubām. Un tāpat arī fiziski un garīgi vienlaikus. Tur mana dzīvība un viss pārējais tika apdraudēts.

V.Skudra.

Sakiet, lūdzu, kurās augstskolās jūs mācījāties?

P.Šķeltiņš.

Juridiskajā... Jundža koledžā un Jelgavas Lauksaimniecības universitātē.

V.Skudra.

Jelgavā kurā fakultātē?

P.Šķeltiņš.

Meža fakultātē.

V.Skudra.

Meža fakultātē. Sakiet, lūdzu, tā kā jūs nosaucāt Jundža koledžu, cik ilgs mācību laiks tur ir?

P.Šķeltiņš.

2 gadi.

V.Skudra.

Paldies.

G.Kūtris.

Man vēl jautājums. Jūs apstrīdat šīs normas atbilstību arī Satversmes 91.pantam. Un 91. pantā ir divi teikumi. Viens ir par cilvēku vienlīdzību likuma un tiesas priekšā un otrs ir par diskrimināciju. Spriežot pēc jūsu rakstiskā pieteikuma, jūs vairāk apstrīdat atbilstību pirmajam teikumam, tas ir, par vienlīdzību. Vai par otro teikumu?

P.Šķeltiņš.

Tad ir jāatkārto... Es, pieņemot šī likuma normas... visiem šī likuma normas tiktu pielīdzinātas vienlīdzīgi... Vieniem bija noteikts 2010.gads, mums bija 2006.gads... Tātad netika ievērots vienlīdzības princips.

G.Kūtris.

Tātad, jūsuprāt, šīs salīdzināmās personu grupas ir ierēdņi, jeb tie dienesti, kuru ierēdņiem ir pagarināts periods, lai varētu apgūt augstāko izglītību?

P.Šķeltiņš.

Viņiem bija vairāk pretimnākoši... Mums tas bija mazāk...

E.Miļevska.

Es atvainojos, es gribētu piebilst. Salīdzinot personu grupas konkrēti atkarībā no pārejas noteikumu 5.punkta noteikt tiem, kas ir strādājuši civildienestā jau daudzus gadus... un tos nevar pielīdzināt tai personu grupai, kas stājas civildienestā ierēdņa statusā no jauna, kā arī sāk atestāciju no jauna. Tātad starp šīm personu grupām nevar piemērot vienādas prasības.

G.Kūtris.

Vai tiesnešiem ir vēl kādi jautājumi?

Pārstāvim?

....

Sakiet lūdzu... netiekam nost no tā paļāvības principa.... Jūsu viedoklis, vai Šķeltiņam būtu bijis paļāvības princips tad, kad viņš būtu varējis strādāt līdz pensijai, vai arī jūs esat par to, kā Šķeltiņa kungs izteicās, ka, ja būtu garāks pārejas posms augstākās izglītības iegūšanai, to viņš varētu veikt, jeb arī tikai un vienīgi paļāvības princips ir tas, ka, ja vienreiz valsts šādu likumu ir radījusi, tad nekad viņa vairs to nemainīs.

E.Miļevska.

Tieši tā. Tiesiskās paļāvības princips radīja šai personai, kas vairāk kā trīsdesmit gadus ir nostrādājusi šajā amatā un ir divas reizes jau apstiprināta ierēdņa statusā... šī tiesiskā paļāvība viņam dod pamatu uzticēties valstij, ka viņa amatā atradīsies līdz pensijas vecumam tikai un vienīgi, un vairāk nekas netiks grozīts un būs kādas jaunas normas attiecībā pret to, ka viņa varētu zaudēt savu amatu.

....

Ne par skolām, ne ierobežojumiem runas vairs būt nevar.

E.Miļevska.

Jā...

....

Labi. Drusku pie 106.panta. Jums nebūs nekādu iebildumu, ja es uzdošu jums jautājumu?

E.Miļevska.

Nē.

....

Sakiet, lūdzu, ko jūsuprāt Satversmes 106.pantā likumdevējs ir domājis ar vārdu „kvalifikācija”?

E.Miļevska.

Profesionālā atbilstība un tas, ka persona tiek atzīta piemērota savam ieņemamajam amatam.

Šeit es varbūt papildus vēlētos izskaidrot sekojošo. Tātad Ministru kabinets un tāpat arī Saeimas pārstāvis ir norādījis, ka Civildienesta galvenais mērķis ir nodrošināt labas pārvaldības principu. Un es pilnībā arī piekrītu... piemērot šo mērķi īstenošanai. taču, manuprāt, tas nav attiecināms uz šo personu grupu, kas ir strādājusi Civildienestā jau daudzus gadus un pildījusi savus amata pienākumus godprātīgi un ļoti augstā profesionālā līmenī.

Šeit es arī varbūt gribētu vērst jūsu uzmanību uz Jūras un iekšējo ūdeņu pārvaldes rakstiski izteikto viedokli, kur ir dota atbilde uz tiesas uzdoto jautājumu un kur mēs skaidri un gaiši redzam, ka pārvalde arī ir atbildējuši uz to... tātad, ka sūdzības iesniedzēja atbrīvošana no amata nav uzlabojusi, ne arī pasliktinājusi pārvaldes darbības kvalitāti. Un šeit es arī vēl vēlētos papildus piebilst, kas netika minēta, ka šī štata vienība stāvēja tukša līdz pat 1.aprīlim, tātad vairāk nekā pusotru gadu, kā Pēteris Šķeltiņš tika atbrīvots no darba 2005.gada augustā, tikai šī gada 1.aprīlī šo pamatvienību, respektīvi, šajā amatā štata vienībā tika pieņemts cilvēks. Tātad vairāk kā pusotru gadu, manuprāt, sabiedrības interešu aizsardzība šajā lauciņā netika nodrošināta. Un manuprāt arī malu zvejniecība arī netika efektīvi samazināta.

..

Skaidrs. Un vēl pēdējais.

Tātad principā jūs uzskatāt, ka šī cilvēku grupa, kas strādā bez vainas un lielu laika posmu, būtu izdalāma likumdevējam atsevišķi?

E.Miļevska.

Jā.

...

Tāds ir jūsu viedoklis šajā sakarā?

E.Miļevska.

Jā, tur būtu piemērojami saudzējošāki kaut kādi noteikumi un būtu jāņem vērā šo indivīdu tiesības un interešu aizsardzība.

...

Paldies.

G.Kūtris.

Paldies. Tiesnešiem ir vēl kādi jautājumi? Paldies.

Jautājumu uzdod institūciju pārstāvis, Saeimas pārstāvis. Lūdzu.

G.Kusiņš.

Jā. Man būtu vairāki jautājumi.

Pirmais jautājums. Varbūt turpinot par tiesneša Skudras uzdoto... Tātad likumdevējam būtu jāizdala atsevišķi to personu... Sakiet, lūdzu, es nezinu, vai Šķeltiņa kungs vai viņa pārstāve.... Sakiet, lūdzu, vai Valsts civildienesta likuma pārejas noteikumi kaut kā paredz mazāku laiku tieši zivju inspektoriem šo iespēju iegūt augstāko izglītību?

E.Miļevska.

Kā jau tika minēts konstitucionālajā sūdzībā, tika mazāks laiks minēts salīdzinoši ar citu kategoriju profesijām, kā piemēram, Valsts meža pārvaldē, tāpat tika minēts arī Iekšlietu sistēmas darbinieku pārejas posms. Viņš ir atšķirīgs, jā.

G.Kusiņš.

Bet es varbūt precizēšu savu jautājumu. Sakiet, lūdzu, Valsts civildienesta likuma pārejas noteikumu 5.punktā... otrais teikums: Ministru kabinets nosaka kārtību un termiņu 7.panta 3.punkta ievērošanai attiecībā uz minētajām personām. Sakiet, lūdzu, vai jūs no šī teikuma saprotat, ka ar šo teikumu likumdevējs kaut kā nepareizi rīkojies? Nav ņēmis vērā tiesiskās palāvības principu, vai kā...

E.Miļevska.

Tiesiskās paļāvības princips nav ievērots tieši tajā apstākļī, ka tika mainīts šis kritērijs ierēdņa statusa noteikšanai un tika noteikta augstākās izglītības nepieciešamība.

G.Kusiņš.

Bet tātad atbildot uz manu jautājumu... Tātad šeit šajā teikumā nav...

Otrais jautājums. Sakiet, lūdzu, vai jūsprāt būtu pārkāpums, ja jums būtu kāda vidējā profesionālā izglītība... Vai jums ir kāda vidējā profesionālā izglītība?

P.Šķeltiņš.

Man ir vidēja profesionālā izglītība.

G.Kusiņš.

Jūs norādījāt, ka jūs esat mācījies proftehniskajā skolā.

P.Šķeltiņš.

Jā.

G.Kusiņš.

Sakiet, lūdzu, lietas materiālos es neatradu. Jūs iestājāties divās dažādās augstskolās vienlaicīgi? Gan Juridiskajā koledžā, gan arī Meža fakultātē. Sakiet, lūdzu, jūs sakāt, ka jums bija grūti apmeklēt... Sakiet, lūdzu, kāpēc tad jūs stājāties divās... tas man, liekas, ir vēl grūtāk apvienot, nekā vienu un arī ir divreiz vairāk jāmaksā.

P.Šķeltiņš.

Bija grūti izvēlēties, kura no šīm koledžām... kas man dos lielāku izglītību manā profesijas jomā... lai paaugstinātu savu izglītību, kura vairāk dos tieši manā specialitātē... lielāku labumu. Es centos mežiniekos, domāju, ka varbūt tur kaut kas būs saistīts, jo dabas aizsardzība... Juridiskā koledža man patika vairāk, par cik iznāca strādāt ar noteikumiem un dažādiem likumiem, šī joma man patika vairāk... Tāpēc es vairāk pievērsos pie Juridiskās koledžas un Meža fakultāti es faktiski pēc pirmās sesijas pārtraucu.

G.Kusiņš.

Bet jūs no sākuma domājāt, ka jūs varēsiet tikt galā ar divām vienlaicīgi?

P.Šķeltniņš.

Es varēju samaksāt divas naudas un tad es centos izvēlēties, kas manai profesijai būs piemērotāks. Jā, un tad, kad tajā akadēmijā man sāka prasīt bioloģiju un augstāko matemātiku, es sapratu, ka tas man būs par smagu, visam tam iet cauri un tie latīniskie nosaukumi visām meža faunām, es sapratu, ka Juridiskā koledža būs tuvāka manai profesijai un tikai tāpēc turpināju Juridiskajā koledžā.

G.Kusiņš.

Un tad sakiet, tad jums bija tie parādi Meža fakultātē vai Juridiskajā koledžā?

P.Šķeltniņš.

Juridiskajā. Meža fakultātē es nomācījos tikai vienu sesiju.

G.Kusiņš.

Paldies.

Sakiet, lūdzu, jūs savā runā arī teicāt, ka darbavieta ir atzinīgi novērtējusi, jūs uzskatāt, ka jūs perfekti pārvaldāt... Sakiet, kāpēc ir tāda atšķirība novērtējumos. Jūsu raksturojumā, kas ir lietas materiālos, kuru ir parakstījis Iekšējo ūdeņu kontroles sektora vadītājs raksta, ka nostrādātajā laikā darba rezultāti ir apmierinoši. Sakiet, lūdzu, vai starp perfekti un apmierinoši... kāpēc tāda atšķirība?

P.Šķeltniņš.

Es jūsu saņemto raksturojumu neesmu lasījis. Es pirmo reizi dzirdu tādu frāzi. Es jums vienkārši varētu parādīt savu darba grāmatiņu, kur ir rakstīts... izņemot tādu ierakstu, kāds te jums atrodas... un ja es vēl Latvijas Republikā esmu savos darba rādītājos pastāvīgi bijis pirmajā trijniekā, es nesaprotu, kas ir izdevis to raksturojumu, kāpēc ir tik zemas kvalitātes.

G.Kusiņš.

Jūs vienkārši teicāt, ka lietas materiālos ir jūsu raksturojums. Es saprotu, ka tas ir 2006.gada 12.jūnijs. Tad jums nav zināms... Tas ir kāds pārpratums vai kā...

P.Šķeltniņš.

Man par viņu nav zināms, es to pirmo reizi dzirdu.

G.Kusiņš.

Sakiet, lūdzu, jums taču savā darbā nācās sastādīt dažādus dokumentus... Sakiet, lūdzu, vai jums bieži nācās sastādīt administratīvus aktus?

P.Šķeltiņš.

Nu, tikpat kā katru dienu. Ja inspektors strādā, dienu un nakti tiek aizturēti pārkāpēji... uz šo personu tad tiek sastādīts administratīvais protokols. Izņemšanas protokols, apskates protokols un tika pieņemts arī administratīvais lēmums pret šo pārkāpēju.

G.Kusiņš.

Nu jums ir jāpārzina tiesību normas. Gan tas, gan arī Satversmē noteiktais... Paldies.

Sakiet, lūdzu, jūs teicāt, ka jums izglītību traucēja iegūt vecums un veselības stāvoklis. Lai nedaudz noprecizētu šo jūsu viedokli, es īsti nesapratu... Jūs teicāt, ka tas inspektora darbs ir saistīts ar stipriem nerviem, labu veselību un pa naktīm jāstrādā. Kā tādas divas lietas – izglītībai jums traucēja veselības stāvoklis, bet inspektora darbam... Vai tas tā vienu ar otru nevarēja apvienot?

P.Šķeltiņš.

Jā, kas tad sevi nepazīst. Reizēm es esmu tik nervozs palicis, tas ir tikai no labvēlīgiem darba apstākļiem... Esmu gulējis Gaiļezera ārstēties... arī guļot 3-4 stundas uz akmeņiem krastā, tas viss ir iespaidojis manu veselību.

G.Kusiņš.

Paldies. Sakiet, lūdzu, jūs teicāt, ka jums bija grūti izlasīt to, kas bija uz tāfeles... vai jūs varbūt izmantojāt iespējas tuvāk sēdēt vai vēl kā... Tikai redze jums traucēja, vai bija arī vēl kas cits? Nu jā...

Sakiet lūdzu, es gribētu vēl, lai pilnīgi precīzi būtu. Jūs apgalvojāt, atbildot uz godātā tiesneša Skudras papildus jautājumiem, ka it kā vajagot, jūs piekrītat, ka vajagot augstāko izglītību. Ka tā varētu būt atbalstāma prasība.

P.Šķeltiņš.

Nē, es neatbalstu. Mans darba devējs nekad tādu prasību nav izvirzījis.

G.Kusiņš.

Nē, lietas materiālos ir jūsu atbildes un šeit, atbildot uz trešo jautājumu, jūs rakstāt, ka likuma prasība ieviest obligāto augstāko izglītību var būt un lielākā daļā gadījumos ir pamatota, lai uzliktos dienesta pienākumus attiecīgā persona bez augstākās izglītības varētu pietiekoši kvalitatīvi veikt. Es saprotu, ka jūs... vai jūs apstrīdat, vai neapstrīdat to augstākās izglītības nepieciešamību.

P.Šķeltiņš.

Varētu palīdzēt augstākā izglītība. Pamatā jau ir vajadzīga drosme, spēja orientēties profesijas speciālajā jomā.

G.Kusiņš.

Bet tas ir apzināti, ka jūs neesat apstrīdējis tieši to pantu Civildienesta likumā, kas prasa šo augstāko izglītību. To jūs neesat apstrīdējis. Jūs esat apstrīdējis tikai šos pārejas noteikumus?

P.Šķeltiņš.

Sākotnēji apstrīdēju.

G.Kusiņš.

Paldies.

G.Kūtris.

Paldies. Ministru kabineta pārstāvjiem?

I.Bite-Perceva.

Godātā tiesa, man arī būtu vairāki jautājumi. Tātad pieteikuma iesniedzējam. Vai jūs īsumā varētu raksturot savus darba pienākumus. Šeit ir pievienoti amata apraksti, bet tieši no jūsu skatījuma, kādi ir galvenie jūsu darba pienākumi, veicot zivju inspektora darbu.

P.Šķeltiņš.

Pamatā zivju aizsardzības darbs, ūdens resursu saglabāšana, sabiedrisko inspektoru darba organizēšana, darbs ar masu medijiem, jauno normatīvo aktu pielietošana, izstudēšana.

I.Bite-Perceva.

Paldies.

Tad sakiet, lūdzu, jums tiesa uzdeva jautājumu, vai jūs vēl ko citu darījāt šinī te laikā. Pēc lietā esošajiem materiāliem ir redzams, ka jums bija noslēgts darba līgums ar to pašu iestādi, tikai četras dienas pēc jūsu atbrīvošanas. Un ir vēl viens darba līgums: 2006.gada 28.aprīlī ir pēdējais darba līgums un 2005.gada 23.augustā, tas ir, četras dienas pēc jūsu atbrīvošanas no ierēdņa amata, jums ir darba līgums. Tātad jūs varētu arī turpināt strādāt kā inspektora palīgs arī tagad? Jūs būtu ar mieru? Vai arī jums ir svarīgs šis te ierēdņa statuss?

P.Šķeltiņš.

Man ir svarīgs šis ierēdņa statuss. Sabiedriskā inspektora apliecība man nav ierobežota, tikai tāpēc šie darba līgumi ir bijuši noslēgti. Kaut gan arī no Jūras un iekšējo ūdeņu pārvaldes puses aizmuguriski tika noslēgts darba līgums ar tādu pašu cilvēku, kā es, kas vispār neuzsāka studijas, tikai zem cita nosaukuma, saņemot visus tos pašus labumus, ko saņēma valsts inspektors konkrēti strādājošais Kārlis Gabri, kas ir vides ministra vai nu draugs vai radnieks, precīzi nepateikšu, kam ir labvēlīgi apstākļi radīti pēc Valsts civildienesta pārvaldes... strādā zem cita nosaukuma un bauda tos pašus labumus. Arī šeit tika izmantots nevienlīdzības princips, aizmuguriski man nezinot nospēlēja teātri, ka abi tiek atbrīvoti, bet izrādās, ka tas otrs cilvēks ar to pašu dienu turpina šajā iestādē darbu saņemot tos pašus labumus.

I.Bite-Perceva.

Kā jūs to domājat – saņemot tos pašus labumus. Tātad tie paši darba pienākumi paliek...

P.Šķeltiņš.

Pilnīgi tie paši, izņemot... kā sabiedriskajam inspektoram, izņemot lēmumu par administratīvo sodu, atstājot dienesta transportu, mobilo, benzīnu un visu pārējos labumus, ko saņem jebkurš ierēdnis pildot šo darbu. Materiālās vērtības, teiksim.

I.Bite-Perceva.

Vai jums ir arī kaut kādi materiāli, kas to apliecinātu, pierādījumi?

P.Šķeltiņš.

Nu tad ir jāpaņem izziņa no šīs darba vietas. Pēc tam tika izvestas pārrunas ar šīs pārvaldes direktoru, es lūdzu, lai... atrod štata vienībās... jo inspektoram vienam

strādāt rajonā... tas nav iespējams, ir ļoti grūti... bet tāda lieta nenotika, tika noslēgts aizmugurisks līgums labvēlīgs tādai pašai personai, kā es, kas pat neatļāvās uzsākt mācības, ignorēja... Es uzskatu, ka tas ir kādam vajadzīgs cilvēks.

I.Bite-Perceva.

Tad ir jautājums. Sakiet lūdzu par to pašu studiju iespējamību. Jūs kā vienu argumentu minējāt, ka nepietiek šis finansējums. Sakiet, lūdzu, vai jūs bijāt informēts, vai jūs zinājāt, ka ir iespējams arī ne tikai saņemt palīdzību no darba vietas, bet arī studējošo kredītu?

P.Šķeltiņš.

Netiku informēts.

I.Bite-Perceva.

Tad jūs minējāt arī pie finanšu argumenta, ka jūs palīdzējāt studēt meitai. Un jums ir trīs bērni. Sakiet, lūdzu, kādā vecumā uz jūsu atlaišanas brīdi bija jūsu bērni... vai pilngadīgi vai nē?

P.Šķeltiņš.

Tajā laikā mana meita studēja. Bija pilngadīgi... jā, meita studēja. Jā, pilngadīgi.

I.Bite-Perceva.

Paldies. Tad jūs vairākkārt minējāt atbildot uz tiesas jautājumu, ka darbavieta jūs ir novērtējusi atzinīgi un nav bijusi nepieciešamība pēc šīs te augstākās izglītības prasības. Savukārt, saskaņā ar ikgadējo ierēdņu novērtēšanas veidlapām tur parādās informācija, ka tomēr šī te augstākā izglītība ir izvirzīta nākamajam periodam kā prasība.

P.Šķeltiņš.

Jā, tur no 2001.gada, kad radās kārtējās likuma normu izmaiņas, bet iet runa par tiem trīsdesmit nostrādātajiem gadiem, godprātīgi, kad tajā laikā pret mani no darba devēja puses tāda prasība netika izvirzīta.

I.Bite-Perceva.

Paldies. Tad man būtu juridisks jautājums pieteicēja iesniedzēja pārstāvim. Sakiet, lūdzu, vai jūs varētu skaidrāk pateikt par to saudzējošo pāreju, vai jūs uzskatāt, ka saudzējošā pāreja ir attiecībā uz tiem ierēdņiem, kuri bija ar vidējo izglītību un nebija

augstākās, pret tiem ierēdņiem, kuri nāca no jauna civildienestā, vai tā jūs interpretējat šo te saudzējošo pāreju. Tas nozīmē, ka varētu arī šajā amatā būt zivju inspektori, kas nāk iekšā no jauna civildienestā ar augstāko izglītību un tie, kas jau ir, tie paliek ar vidējo izglītību. Vai tas ir tas jūsu arguments?

E.Miļevska.

Saudzējošā pāreja varēja izpausties... vienkārši saudzējoši attiecoties pret to personu grupu, kas atradās civildienestā jau daudzus gadus un tātad nediskriminējot viņu tiesības uz ieņemamo amatu.

I.Bite-Perceva.

Tas nozīmē, ka jūs uzskatāt, ka varētu būt dažādi zivju inspektori – ar augstāko un citi ar vidējo...

E.Miļevska.

Tie, kas nāca civildienestā, lai iegūtu ierēdņa amatu, tiem būtu vērts piemērot šo augstākās izglītības kritēriju, ņemot vērā varbūt to, kas te arī tika minēts, ka ļoti daudzi studenti no Lauksaimniecības akadēmijas beidzēji, kuriem bija jāstājas darbā un vēl tālāk, kā arī lai nodrošinātu kvalitatīvu pakalpojumu no valsts puses attiecībā pret sabiedrību... bet kas attiecas, manuprāt, uz šo personu grupu, kas jau ir strādājusi ar labiem rādītājiem, bet tam vēl civildienestā jau ir daudzus gadus, uz šo personu grupu nevarēja pieņemt un attiecināt šo kritēriju – šo ierobežojumu – augstākā izglītība.

I.Bite-Perceva.

Tas nozīmē, ka jūs uzskatāt, ka arī, teiksim, tā kā noteikts ir Zemkopības ministrijas darbiniekiem attiecībā uz meža darbiniekiem, līdz 2010. gadam šis te pārejas periods, ka tas arī neatrisinātu šo te jūsu gadījumu?

E.Miļevska.

Faktiski, jā. Šīs normas tika minētas tikai tamdēļ, lai parādītu to, ka šis jautājums nav padziļināti pētīts un nav vienlīdzīga pieeja vispār kā tāda likumdevējam bijusi, pieņemot normas. Tikai tādā aspektā, ka tika minētas visas šīs profesiju kategorijas, bet pēc būtības pati norma nav attiecināma, domāju, jebkurā strādājošo nozarē uz personu grupu, kas tātad ir pildījusi savus amata pienākumus un bijusi jau ierēdnis un nokārtojusi ierēdņa statusu tajā laikā, kad bija nebija prasība pēc augstākās izglītības.

I.Bite-Perceva.

Paldies. Sakiet, lūdzu, tātad jums pieredze ir liekama ar vienādības zīmi ar augstāko izglītību civildienestā.

E.Miļevska.

Kvalifikācija, profesionalitāte, pieredze... jā... darba rādītāji...

I.Bite-Perceva.

Paldies.

G.Kūtris.

Vai otram Ministru kabineta pārstāvim ir...?

R.Osvalde.

Man ir jautājums par vienu tēmu. Par jūsu sastādītajiem administratīvajiem aktiem. Jūs teicāt, ka jūs gandrīz katru dienu sastādījāt administratīvos aktus. Mans jautājums ir par to, vai šie administratīvie akti tika apstrīdēti augstākās iestādēs, pārsūdzēti tiesās... Es saprotu, ka jūs nenosauksiet ciparus, bet cik bieži tas notika un kāds bija šo pārskatīšanu rezultāts?

P.Šķeltiņš.

Jebkuram pārkāpējam ir dotas tiesības vides inspektora iznesto lēmumu pārsūdzēt. Tādi gadījumi arī notika. Nu, gadā varbūt 3-4 tādas lietas bija, kad pārsūdzēja tālāk augstāk stāvošai institūcijai, tas ir, Valsts vides dienestam. Bet līdz Augstākajai tiesai... es neatceros... krimināllietas tika... manā laikā, tieši tad, kad es uzsāku studijas, bija viena krimināllietas, kas tika pārsūtīta uz Salaspils nodaļu par krimināllietas ierosināšanu, bet vairāk kā gadu nogulēja, neierosināja, savukārt es zaudēju laiku sešas reizes braucot... Līdz šim laikam pret šo cilvēku nekāds sods arī netika izvirzīts, arī neizprotami, kāpēc. Tas tā notiek.

R.Osvalde.

Bet kādi bija rezultāti? Valsts vides dienestā apstrīdēja, bet kāds bija rezultāts? Vai atstāja spēkā vai arī atstāja jūsu sastādītos...

P.Šķeltiņš.

Kā nu kura lieta. Cik pamatota bija šī pārsūdzētāja prasība pret lēmuma izmaiņām.

R.Osvalde.

Bet jūs sakāt, ka ir bijuši kādi 3-4 gadījumi gadā. Tad varbūt varat atcerēties. Tas nav bijis tik bieži.

P.Šķeltiņš.

Nē, nav bieži.... Nu, pret mani tādas lietas nav bijušas... pret kolēģiem... Nē, netika.

R.Osvalde.

Tātad jūsu izdotie akti ir bijuši atcelti vai nav bijuši?

P.Šķeltiņš.

Nav. Neviens.

G.Kūtris.

Vairāk jautājumu nav? Paldies.

Tiesnešiem vēl ir kāds jautājums? Paldies.

Vārds tiek dots Saeimas pārstāvim Kusiņa kungam lietas faktisko apstākļu izklāstam un arī juridiskajam pamatojumam. Lūdzu!

Brīdinu, ka jūsu runas laiks ir 30 minūtes, ne vairāk.

G.Kusiņš.

Godātā tiesa!

Pieteikuma iesniedzējs uzskata, ka Valsts civildienesta likuma pārejas noteikumu 5.punkts un Ministru kabineta noteikumi Nr.79 neatbilst četriem Satversmes pantiem – 1., 91., 101. un 106. pantam.

Saeima šādam viedoklim nevar piekrist, jo mūsaprāt tas nav vispusīgi juridiski pamatots.

Godātā tiesa, es, ņemot vērā, ka es kā Saeimas pārstāvis, man ir jāpārstāv Saeimas viedoklis, es paudīšu Saeimas nostāju uz pieņemto likumu, bet par attiecīgajiem Ministru kabineta noteikumiem savu viedokli paudīs Ministru kabineta pārstāvji.

Kā zināms, Valsts civildienesta likuma 7.panta 3.punkts nosaka, ka uz ierēdņa amatu var pretendēt personas, kurām ir augstākā izglītība. Un šā likuma pārejas noteikumu 5.punkts paredz, ka minētā prasība attiecas arī uz tiem ierēdņiem, ierēdņu kandidātiem, kuri ieņēma attiecīgo amatu dienā, kad stājās spēkā prasība par augstākās izglītības izvirzīšanu. Tātad tas bija dienā, kad stājās spēkā šobrīd spēkā esošais Valsts civildienesta likums.

Papildus tam pārejas noteikumi arī paredz, ka Ministru kabinets tiek pilnvarots noteikt kārtību un termiņus, kādos piemēros prasību par augstākās izglītības nepieciešamību.

Tādējādi Saeima uzskata, ka šajā lietā nav vērtējams, vai prasība pēc augstākās izglītības ierēdņu amata ieņemšanai ir pamatota, jo tas nav apstrīdēts šīs lietas ietvaros, bet gan būtu izskatāms jautājums par Civildienesta likuma pārejas noteikumu 5.punktā noteikto pārejas posmu. Citiem vārdiem sakot, apstrīdēta nevis pati prasība par augstāko izglītību, bet gan norma, kas paredz divas lietas.

Minētā prasība ir piemērojama arī tā sauktajiem vecajiem ierēdņiem, jeb tiem, kas bija ierēdņi un ierēdņu kandidāti līdz šobrīd spēkā esošajam Civildienesta likumam un ka piemērošanas kārtību un termiņus nosaka Ministru kabinets. Tātad diferencēti pa iestādēm, tas, kas ir noteikts Ministru kabineta noteikumos. Līdz ar to, cik es saprotu, tātad pieteikuma iesniedzējs uzskata, ka apstrīdētā norma ielaužas pastāvošajās tiesiskajās attiecībās un nav panākts saprātīgs līdzsvars un pārkāpta tiesiskā pašāvība.

Saeima šādam viedoklim nevar piekrist, lai gan atzīstam, ka ir notikusi zināmā mērā ielaušanās pastāvošajās tiesiskajās attiecībās, taču par to es vēlētos nedaudz sīkāk komentēt vēlāk.

Es vēlētos vērēt tiesas uzmanību uz to, ka apstrīdētā norma nekādā veidā nevar būt pretrunā ar Satversmes 91.pantu, jo pārejas noteikums pats par sevi nesatur nekādas divas grupas un mūsaprāt, tas nevar būt pretrunā ar Satversmes 106.pantu. 106. pants, kā atzīts vairākos Satversmes tiesas spriedumos un arī lietas materiālos ir Lietuvas Konstitucionālās tiesas spriedumi, apstrīdētā norma neaizliedz pieteikuma iesniedzējam brīvi izvēlēties nodarbošanos un darba vietu atbilstoši savām spējām un kvalifikācijai. Es vēlreiz vēlētos uzsvērt: kvalifikācijai.

Šī pārejas noteikumu norma pati par sevi neparedz atšķirīgu attieksmi, bet gan paredz deleģēt Ministru kabinetam noteikt detalizētāku regulējumu. Līdz ar to, ja mēs paraugāmies tieši uz šo pārejas noteikumu, tad mēs redzam šeit deleģējumu Ministru kabinetam.

Godātā tiesa! Iepazīstoties ar pieteikumu un tā pievienotajiem dokumentiem, Saeima uzskata, ka šajā gadījumā būtu vērtējama apstrīdētās normas atbilstība Satversmes 101.

pantam, Satversmes 1.pantam. Zināmā mērā varētu raudzīties arī uz 101.pantu saistībā arī ar 106.pantu.

Taču vispirms es gribētu sniegt nelielu pārskatu, arī parādīt, kāda tad konkrētā situācija izveidojās.

2000.gada 7.septembrī Saeimā tika pieņemts Valsts civildienesta likums, kas stājās spēkā 2001.gada 1.janvārī. Ar šā likuma spēkā stāšanos spēku zaudēja pirms tam spēkā bijušais likums par Valsts civildienestu. Likuma par Valsts civildienesta 6.panta 2.punkts noteica, ka uz ierēdņu amatu var pretendēt persona, kurai ir vismaz vispārējā vidējā izglītība. Un, cik var saprast no Šķeltiņa kunga izteikumiem un lietā esošajiem materiāliem, ir apstiprināts, ka viņš ir ieguvis šo ierēdņa statusu saskaņā ar šo kādreiz spēkā esošo likumu par Valsts civildienestu.

Savukārt šobrīd spēkā esošais Valsts civildienesta likuma 7.panta 3.punkts jau no tā spēkā stāšanās dienas apredz, ka uz ierēdņu amatu var pretendēt persona, kurai ir augstākā izglītība.

Jāsaka, ka Satversmes tiesa ir secinājusi, ka, likumdevējam, pieņemot tiesību normu, vienmēr ir jāpārlicinās par tās ietekmi uz pastāvošajām tiesiskajām attiecībām. Un patiešām Saeima to konsekventi arī dara. No juridiskās tehnikas viedokļa tas parasti ir iekļauts likuma pārejas noteikumos, dažkārt arī likuma tekstā, tašu šeit ir konkrēti likuma pārejas noteikumos atbilstoši tam, kā demokrātiskā un tiesiskā valstī izdarot grozījumus normatīvajos aktos, izdevējam būtu pienākums apsvērt un paredzēt saudzējošu pāreju. Ir jānosaka arī saprātīgi termiņi šo jauno prasību izpildei. Likumdevējs tāpat būtu rīkojies nepareizi, ja būtu ieviesis prasību uzreiz un atklājis tur personas, kas nav ieguvušas augstāko izglītību, līdz ar to tas būtu pilnīgi neadekvāts solis. Taču Saeima tā nedarīja. Saeima ievēroja Satversmes 1.pantu un, stājoties spēkā Valsts civildienesta likumam, noteica saudzējošu pāreju attiecībā uz personām, kuras ieņēma ierēdņa amatu un kurām tajā brīdī nebija augstākās izglītības.

Šādu saudzējošu pāreju noteica Valsts civildienesta likuma pārejas noteikumu 5.punktā. Un vēl vairāk. Lai mīkstinātu šo augstākās izglītības prasības ieviešanu dzīvē, Ministru kabinetam tika uzlikts par pienākumu noteikt kārtību un termiņus, kādos piemērojama prasība par augstākās izglītības nepieciešamību.

Saeima līdz ar to uzskata, ka nevar būt nekādu šaubu, ka pārejas posma paredzēšana, nosakot attiecīgu deleģējumu Ministru kabinetam, atbilst Satversmes 1. un 101.pantam.

Godātā tiesa! Lai vislabāk raksturotu likumdevēja ieceri, kāpēc tas tā tika darīts, acīmredzot, būtu jāieskatās lietas materiālos un tas laikam visprecīzāk ir redzams Saeimas 2001.gada 29.marta sēdē. Jāsaka gan, ka tas ir redzams arī Saeimas komisiju

materiālos un Civildienesta likuma trešajā lasījumā. Taču 2001.gada 29.martā, apspriežot vienu grozījumu Valsts civildienesta likumā, Valsts pārvaldes un pašvaldības komisijas priekšsēdētājs Lagzdīņš ir teicis, ka... „pagājušā gadā mēs pieņemām jaunu likumu par Valsts civildienestu. Atšķirībā no tā likuma, kas bija spēkā līdz pagājušajam gadam, jaunais likums nosaka, ka visiem Civildienesta ierēdņiem un ierēdņu kandidātiem jābūt ar augstāko izglītību. Taču atbildīgā komisija, Valsts pārvaldes un pašvaldības komisija, izvērtējot šo priekšlikumu, šaubījās par to, vai īsā laikā šo normu varētu ieviest mūsu valstī. Komisija izprasīja informāciju no visām ministrijām par to, cik daudz un kādi ir civildienesta ierēdņi, kuri ir amatos un kuriem nav augstākās izglītības. Tik tiešām, pats lielākais skaits bija Zemkopības ministrijā un jau pieminētajā Valsts meža dienestā. Lai neradītu sarežģījumus šiem cilvēkiem, neliegtu viņiem strādāt un saņemt attiecīgo atalgojumu, likuma pārejas noteikumos tika iekļauts īpašs punkts, kurš nosaka, ka Ministru kabinets nosaka kārtību un termiņus, kā attiecībā uz personām, kam nav augstākās izglītības, tiek piemērota šī norma, kas uzliek par pienākumu šo izglītību iegūt.

Tātad šeit skaidri parādās likumdevēja nolūks. Likumdevējs nekad nav vēlējis šo prasību ieviest uzreiz. Ņemot vērā, ka šīs situācija ir ļoti atšķirīga, tieši tādēļ tika izvēlēts šis ceļš – deleģējums, noteikt Ministru kabinetam kārtību, un noteikt Ministru kabinetam arī termiņus. Tādu deleģējumu likumdevējs arī noteica.

Lai noskaidrotu, vai prasība par augstāko izglītību ir piemērojama ar Valsts civildienesta likuma spēkā stāšanās dienu, acīmredzot, ir jāanalizē Satversmes 1., 101. un daļēji arī 106.pants.

Satversmes 101.panta pirmā daļa nosaka, ka ikvienam Latvijas pilsonim ir tiesības likumā paredzētajā veidā piedalīties valsts un pašvaldību darbībā., kā arī pildīt valsts dienestu. Tātad Satversmes 101.pants ir diezgan precīzs. Tas nesaka to, ka Satversmes 101.pantā nevar būt nekādu ierobežojumu. Satversmes 101.pantā paredzētajām tiesībām var noteikt ierobežojumus, taču nevar noteikt ierobežojumus un tādus, kas ir nesaprātīgi. Savukārt, pieņemot, ka nevar noteikt ierobežojumus, iznāk pretruna ar Satversmē garantētajām citu personu garantētajām pamattiesībām, gan arī ar citām Satversmes normām. Tādēļ es uzskatu, ka Satversmē 101.pantā ietvertajos nosacījumos likumā paredzētajā veidā ir speciāli jāpasaka, kāds tad ir šo tiesību izmantošanas veids un tam ir jābūt noteiktam ar likumu.

Līdz ar to Saeima secina, ka Satversmes 101.pants nenosaka absolūtas tiesības pildīt valsts dienestu, bet norāda uz to, ka šīs tiesības ir īstenojamas likumā paredzētajā veidā.

Līdz ar to varam konstatēt, ka patiešām vienai personu grupai tika ierobežotas tiesības uz valsts dienestu, taču tādā veidā, ka šīm personām vajadzēja saglabāt līdzšinējās tiesības uz ierēdņu amatu, un bija jāiegūst augstākā izglītība.

Attiecībā uz augstākās izglītības iegūšanu, es vēlētos sniegt papildus ziņas tiesai, kāpēc tad likumdevējs ir rīkojies tieši šādi.

Aplūkojot valdības iesniegto likumprojektu, to, ko valdība iesniedza izskatīšanai pirmajam lasījumam, kas ir lietas materiālos, var redzēt, ka jau šajā projektā ir paredzēta augstākā izglītība. Valdības iesniegtajā projektā bija paredzēts, ka tas stāsies spēkā 2001.gada 1.janvārī un bija noteikta analogiska kārtība attiecībā uz šo pārejas noteikumu 5.punktu, taču tika noteikts, ka attiecīgajiem ierēdņiem un ierēdņu kandidātiem, kuri likuma spēkā stāšanās brīdī ieņem ierēdņu amatu ministrijā, Valsts kancelejā, ministriju pakļautībā un pārraudzībā esošās iestādēs, šā likuma 7.panta 3.punkts stājas spēkā ar 2003. gada 1.janvāri, bet ministriju pakļautībā un pārraudzībā esošajās iestādēs – ar 2008.gada 1.janvāri.

Likumu izskatot, bija dažādi viedokļi un tas ir redzams no Saeimas iesniegtajām tabulām un Saeimas komisiju protokoliem, taču trešajā lasījumā likumdevējs izvēlējās ļoti elastīgu pieeju, proti, ka likumā paliek prasība par augstāko izglītību, taču likuma pārejas noteikumi tiek formulēti nedaudz atšķirīgi, kā bija iesniegusi valdība. Tātad netika noteikti konkrēti gada skaitļi, bet, ņemot vērā, ka šīs ierēdņu kategorijas un arī vēlamās izglītības ir ļoti atšķirīgas, ņemot vērā, ka ir jāizvērtē, cik ir lielas iespējas šiem ierēdņiem iegūt augstāko izglītību attiecīgajās mācību iestādēs, cik tur liels ir brīvo vietu skaits, cik cilvēki var paspēt šajā laikā iziet, likumdevējs izvēlējās šādu kārtību, ka Ministru kabinets nosaka kārtību un termiņus 7.panta 3.punkta piemērošanai attiecībā uz minētajām personām.

Apstrīdētais 5.punkts satur divus teikumus. Pirmais teikums runā par to, ka arī tiem ierēdņiem un ierēdņu kandidātiem, kas ieņēma ierēdņa amatu 2001.gada 1.janvārī, ir nepieciešama augstākā izglītība. Pēc būtības manuprāt tā ir kaut kāda līdzvērtīga prasībai par līdzvērtīgu pieeju, jo, ja mēs paraugāmies, kas tad varētu notikt, ka nebūtu noteikta šī prasība attiecībā uz ierēdņiem, kam nebija augstākās izglītības. Līdz ar to mūsaprāt zustu profesionāla valsts civildienesta mērķis. Zustu arī karjeras izaugsmes iespējas, jo, ja šīs personas vēlētos piedalīties augstāka līdžīga līmeņa amatu konkursā, tās nespētu iegūt augstāko novērtējumu. Jo iznāktu divas dažādas kategorijas, vieni ir ierēdņi, kuriem ir prasība pēc augstākās izglītības, un otriem savukārt paliktu tikai vidējā izglītība. Tādējādi šīs personas lielākā vairumā gadījumu netiktu ieteiktas iecelšanai vakantajā ierēdņa amatā.

Un otrs apstāklis acīmredzot ir tāds, ka ja šo personu ar vidējo izglītību, ņemot vērā pieredzi, mēģinātu kaut kam pielīdzināt citu personu augstākajai izglītībai vai kvalifikācijai, vai iegūtajai augstākajai izglītībai un kvalifikācijai vienlaicīgi, tad mūsaprāt pilnībā zustu izglītības likuma un profesionālās izglītības likuma mērķis. Prasība tika noteikta un tikai tādējādi bija iespējams saglabāt valsts izglītības sistēmas pamatideju.

Likumdevējs izvēlējās šo elastīgo pieeju un kas tad bija šīs izvēles pamatā? Kāpēc tad izvēlējās tieši šādu savdabīgu shēmu?

Godātā tiesa! Es gribu vērst jūsu uzmanību uz to, ka izglītību reglamentē vairāk kā... un es gribu vērst tiesas uzmanību uz Profesionālās izglītības likumu, konkrēti, skatoties Profesionālās izglītības likuma 4.pantu. Profesionālās izglītības likuma 4.pantā ir noteiktas profesionālās izglītības pakāpes Latvijā un profesionālā augstākā izglītība ir iedalāma šādi: pirmā līmeņa profesionālā augstākā izglītība – koledžas izglītība, otrā līmeņa profesionālā augstākā izglītība. Šis dalījums bija jau spēkā tajā laikā, kad tika pieņemts jaunais Valsts civildienesta likums. Bez tam, 2000.gada 23.novembrī Saeima grozīja arī Augstskolu likumu un noteica šajā Augstskolu likumā 17.grozījumā, ka augstskolu koledžas pamatuzdevums ir īstenot pirmā līmeņa profesionālās augstākās izglītības programmas, kas ir daļa no augstskolā apgūstamā otrā līmeņa profesionālās augstākās izglītības programmas. Un ka šīs koledžu izglītības īstenošanas laiks ir divi līdz trīs gadi.

Tātad, es vēršu uzmanību, ka jau stājoties spēkā Civildienesta likumam, bija iespējams augstāko izglītību iegūt, konkrēti pirmā līmeņa profesionālo augstāko izglītību, iegūt pat 2-3 gadu laikā. To varēja iegūt augstskolu koledžās. Var studēt arī neklātienē. Šobrīd likumdevējs ir gājis tālāk un varbūt tas vairs neattiecas uz šo konkrēto lietu, bet šobrīd likumdevējs ir gājis vēl tālāk izglītības jomā un šobrīd jebkurā koledžā, neskatoties uz to, vai tā ir augstskolas koledža, vai nav augstskolas koledža, iespējams iegūt šo pirmā līmeņa profesionālo augstāko izglītību. Tas ir Augstskolu likumā 10.¹ pantā

Pie šādiem apstākļiem toreizējā 2001.gadā likumdevējs nevis noteica konkrētus gadus, kā bija ierosinājis Ministru kabinets, bet gan deva vispārējus... Ministru kabinets bija tiesīgs noteikt termiņus. Ministru kabinets līdz ar to ieguva tiesības, izvērtējot konkrēto situāciju, noteikt atbilstošāko kārtību un atbilstošākos termiņus.

Godātā tiesa! Saeima uzskata, ka Satversmes 101. un 106.pants ir cieši saistīti un šinī gadījumā šajā lietā acīmredzot varētu izmantot 2003.gada 18.decembrī Satversmes tiesas pieņemtā sprieduma atziņas. Jebkurā gadījumā Saeima uzskata, ka labas pārvaldības princips prasa, lai valstī funkcionētu godīgs, kompetents un motivēts civildienests. Līdz ar to apstrīdētā norma paredz priekšnoteikumu dienesta turpināšanai augstākās izglītības ieguvei. Šinī gadījumā līdzīgi kā Satversmes tiesa savā 2003.gada spriedumā ir atzinusi, ka normatīvie akti pieļauj iespēju ierobežot tiesības pildīt valsts dienestu, lai aizsargātu valsts demokrātisko iekārtu un sabiedrības labklājību.

Godātā tiesa! Likumdevēja izvēle bija saistīta arī ar apstākli, ka valsts civildienesta ierēdņa amata pretendenta primārais mērķis ir gan dot iespēju kādai personai vai personu plašākam lokam piedalīties valsts pārvaldes darbībā, gan arī nodrošināt pēc

iespējas kvalitatīvāku valsts pārvaldes darbību, pēc iespējas atbilstošākus pretendentu atlases rezultātus. Sabiedrība ir ieinteresēta, lai par ierēdņiem strādātu tādas personas, kuras pēc iespējas labāk spēj pildīt attiecīgās funkcijas un uzdevumus. Ieteikto pretendentam izvirzāmo obligāto prasību mērķis ir atrast optimāli piemērotu ierēdņi nevis garantēt kādai konkrētai personai ieņemt amatu. Augstākā izglītība šajā gadījumā ir viens no būtiskākajiem kritērijiem ierēdņa amata ieņemšanai.

Tādējādi personas tiesības ierobežojuma būtība ir izveidot tādu izglītotu, profesionālu un kompetentu civildienestu, kura pamatpienākums ir sabiedrības interešu ievērošana.

Godāta tiesa! Apstrīdētās normas mērķis ir valsts civildienesta pienācīga darbība. Tas var ietvert sevī arī vairākus nolūkus, taču galvenais mērķis šai normai ir skaidrs – aizsargāt demokrātisko valsts iekārtu, nodrošinot, lai valsts svarīgākās funkcijas īstenotu kompetents civildienests un lai saskatītu arī to, ka ir jāaizsargā arī citu personu tiesības, it īpaši ja mēs runājam par administratīvo aktu pieņemšanu, tas patiešām var aizskart citu personu tiesības.

Jāsaka, ka Saeima pastāvīgi arī veic tādu kā uzraudzību un kontroli par to, kā šis likums tiek piemērots dzīvē. Un lietas materiālos ir viens Saeimas pieņemtais grozījums, tas ir konkrēti Grozījums, kas ir pieņemts 2001.gada 29.martā, un šinī gadījumā ir skaidri redzams, ka Ministru kabinets, pieņemot noteikumus Nr.79, bija izvērtējis visas iespējamās situācijas, taču viena situācija, kas šinī gadījumā attiecas uz personām, kas strādāja Valsts meža dienestā ierēdņu amatā, nebija vispusīga ņemta vērā. Līdz ar to Saeima 2001.gada 29.martā papildināja Valsts civildienesta likuma pārejas noteikumus ar 7.punktu un paredzēja, ka šinī gadījumā šī prasība par augstāko izglītību ir piemērojama no 2010.gada 1.janvāra un tāpat līdz 2010.gada 1.janvārim Valsts meža dienestā amatus var ieņemt arī personas, kurām ir amata prasībām atbilstoša profesionālā vidējā izglītība.

Šeit gan netiek, manuprāt, aptverts pārāk plašs lauks, jo, jūs paskatīsieties pārejas noteikumu 7.punktu, tad šeit ir pilnīgi skaidrs, ka ir amata prasībām atbilstoša profesionālā vidējā izglītība... tā nav jebkāda vidējā izglītība, bet amata prasībām atbilstoša profesionālā vidējā izglītība.

Saeima uzskata, ka šis minētais ierobežojums un konkrētā apstrīdētā norma pilnībā atbilst samērīguma principam. Tā ir noteikta sabiedrības interesēs, sabiedrības ieguvums no šāda ierobežojuma ir ievērojami lielāks par katras konkrētās personas tiesību ierobežojumiem. Turklāt, ierobežojumam Ministru kabinets ir noteicis pakāpenisku un elastīgu piemērošanas kārtību un termiņu.

Tāpat jāņem vērā, ka apstrīdētā norma uzliek personai nevis pienākumu, bet gan patiesībā dod iespēju iegūt augstāko izglītību un turpināt dienestu valsts pārvaldē.

Acīmredzot jebkuras nākamās izglītības pakāpes iegūšana dod personai daudz tālāku attīstību.

Pie šādiem apstākļiem Saeima uzskata, ka noteikums par augstākās izglītības iegūšanu nemaz neprasa no personas nesamērīgas pūles plūstošā laika posmā. Persona var izmantot Valsts civildienesta likumā 30., 32. pantā noteiktās iespējas. Pie tam, augstākās izglītības iegūšana, kā jau es piezīmēju, pozitīvi ietekmē ikvienas personas zināšanas un iemaņas, ceļ tās konkurētspēju darba tirgū, kas ir būtisks faktors nosakot darba samaksu.

Ņemot vērā iepriekš minēto, Saeima lūdz atzīt pieteikumu par nepamatotu un apstrīdēto normu par atbilstošu Satversmes 1., 91., 101. un 106.pantam.

Paldies.

G.Kūtris.

Paldies. Man ir divi jautājumi.

Jūs tikko teicāt, ka, lai neradītu sarežģījumus un nevajadzīgus pārdzīvojumus, likumdevējs deleģē šo kārtību noteikt Ministru kabinetam, jo dažādas ir profesijas. Tajā pašā laikā likumdevējs ir izvēlējis dažas profesijas, kurās šo pārejas periodu noteicis ar likumu. Jūs minējāt Meža dienestu, Valsts meža dienesta ierēdņus, bet tāpat ir pārejas noteikumu 12.punkts, kur runāts par Iekšlietu ministrijas Sakaru centru, Informācijas centru, Valsts policiju, Drošības policiju, Valsts robezsardzi, Valsts ugunsdzēsības dienestu, Ieslodzījuma vietu pārvaldi, tāpatās arī Valsts ieņēmumu dienestā. Kāpēc likumdevējs dažiem amatiem jeb dažām profesijām to paredzēja pats likumā, bet pārējo deleģēja Ministru kabinetam?

G.Kusiņš.

Ja jūs apskatīsiet šo vairāku likumu konstrukcijas, jūs redzēsiet, ka šis ir likums, kas vispārīgi reglamentē valsts civildienesta attiecības. Savukārt jūsu pieminētās profesijas ir specializētais valsts civildienests. Šinī gadījumā attiecībā uz specializēto valsts civildienestu likumdevējs pats ir noteicis šīs prasības un šinī gadījumā tas ir noteikts likumā par Valsts ieņēmumu dienestu un arī likumā, kas reglamentā Iekšlietu ministrijas sistēmas darbinieku tālāko izglītību. Tātad es šeit nesaskatu pretrunas, jo likumdevējs, ja ir izvēlējis vienu termiņu un vienu ir nosaucis likumā, tas neliedz vispārīgā civildienesta ietvaros noteikt deleģējumu Ministru kabinetam arī paredzēt šos termiņus. Šinī gadījumā tas galvenais iemesls, kāpēc tika paredzēts, kā vispārīgs deleģējums... bija tikai tādēļ, lai elastīgāk varētu raudzīties katras ministrijas ietvaros, jo specializētais civildienests... šie divi jūsu pieminētie likumi... tie attiecas uz divām

konkrētām nozarēm. Tātad uz Iekšlietu ministrijas sistēmas darbiniekiem un Valsts ieņēmumu dienestu. Uz pārējiem šinī gadījumā es pieļauju, ka varētu būt ļoti atšķirīgs regulējums, ka Ministru kabinetam vajag ņemt vērā visus tos atbilstošos pārejas periodus, šīs iespējas augstākās izglītības iestādēs tika dots šāds vispārējs deleģējums.

G.Kūtris.

Precizējošs jautājums. Kāpēc Valsts meža dienestam tomēr paredzēja likumdevējs šo pārejas periodu?

G.Kusiņš.

Valsts meža dienestam... lietā, acīmredzot, ir materiāli, kāpēc tas ir bijis. Ministru kabinets sākotnēji pieņemot noteikumus Nr.79 bija paredzējis ļoti īsu laiku un šie cilvēki vērsās Saeimā ar lūgumu, lai izskatītu viņu ierosinājumu un lai netiktu izveidota tāda situācija, ka daudziem, kam ir amatam atbilstoša profesionālā vidējā izglītība, bet kas nav augstākā izglītība, viņi būtu lielā skaitā jāatlaiž no darba. Šinī gadījumā Saeima izvērtēja šo konkrēto apstākli un arī noteica likumā šo konkrēto termiņu. Tātad tas ir šis pārejas noteikums Nr.7. Bet, manuprāt, tas tikai parāda, ka atsevišķos gadījumos, ja ieinteresētās personas vērsās Saeimā, tad Saeima pati šajā nozarē var noteikt konkrētus termiņus. Bet tas neliedz dot vispārēju deleģējumu Ministru kabinetam par citām nozarēm.

G.Kūtris.

Otrs jautājums. Satversmes 101.pantā ir rakstīts, ka šīs tiesības pilsonim ir likumā paredzētajā veidā pildīt valsts dienestu. Sakiet, lūdzu, vai vārdi „likumā paredzētajā veidā”... Vai tas ietver arī to, ka to var Ministru kabinets noteikt, vai arī tikai likums to var noteikt.

G.Kusiņš.

Šinī gadījumā ir likumā paredzētajā veidā likumā jau paredzēta prasība par augstāko izglītību. Šī prasība ir likumā. Un neapšaubāmi, ka Valsts civildienesta likums ir likums 101. panta izpratnē. Līdz ar to prasība ir noteikta likumā. Savukārt, kādos termiņos tas ir sasniedzams, tas ir noteikts pārejas noteikumos. Līdz ar to es uzskatu, ka šeit ir tāda pakārtota shēma izmantojama. Ja likums paredz šinī gadījumā šo prasību, tad šīs prasības sasniegšanas laiks varētu tikt deleģēts arī Ministru kabinetam.

G.Kūtris.

Paldies. Lūdzu tiesnešiem jautājums. Balodis.

K.Balodis.

Man būtu jautājums. Jūs pieminējāt, ka Ministru kabinets ir noteicis pakāpenisku un elastīgu piemērošanas kārtību un termiņus šim ierobežojumam, kas attiecas arī uz Šķeltiņa kungu. Ja paskatās uz 79.noteikumiem, nu tur ir diezgan strikti šie termiņi noteikti. Kas attiecas uz Šķeltiņa kungu, tie sanāca četri gadi. Un viss. Kā jūsu izpratnē izpaužas šis pakāpeniskums un elastība?

G.Kusiņš.

Šinī gadījumā es negribētu, godātā tiesa, būt Satversmes tiesas tiesnesis par Kabineta noteikumiem. Acīmredzot, Kabineta pārstāvji paši varētu izskaidrot. Es ar šo gribēju teikt, ka likumdevējs deva iespēju Ministru kabinetam izmantot visus, tajā skaitā, arī ļoti elastīgu pieeju. Es piekrītu jūsu norādītajam, ka četri gadi ir varbūt nepietiekoši, ja mēs runājam par augstākās izglītības iegūšanu tajā otrajā pakāpē, tur ir jābūt pieci gadi. Tad, cik es zinu, šī problēma ir atrisināta Ministru kabinetā un šīs personas var turpināt ieņemt ierēdņu amatu. Savukārt, es vēlētos tikai norādīt, ka šī elastīgā pieeja bija tāda, ka atšķirībā pa nozarēm Ministru kabinets varēja izvēlēties, kādā veidā sadalīt... vai sadalīt divās, trijās, piecās grupās... un es vēl savā runā arī norādīju, ka sākotnēji iesniegtos Valsts civildienesta likumu Ministru kabinets arī bija sadalījis divās grupās visu šo ierēdņu kopumu.

G.Kūtris.

Paldies. Vai tiesnešiem ir jautājumi? Skudras kungs.

V.Skudra.

Jā, ja drīkst. Sakiet, lūdzu, jūs minējāt savā runā par specializēto civildienestu, minot iekšlietu sistēmu. Bet sakiet, lūdzu, vai iekšlietu darbiniekam ir nepieciešama zemāka izglītība nekā zivju inspektoram? Īpaši, ka ir tāda starpība, kad var iegūt izglītību iekšlietu sistēmā un šajā te.

G.Kusiņš.

Jā, jā, saka, ka attiecībā uz iekšlietu sistēmas darbiniekiem, šīs darbības ir noteiktas likumā. Bet šie pārejas noteikumu termiņi ir nedaudz atšķirīgi. Ja jūs paraudzīsieties uz likumu Iekšlietu ministrijas sistēmas iestāžu un ieslodzījuma vietu pārvaldes amatpersonu, speciālo dienesta pakāpju dienesta gaitas likumu, tad 9.pantā otrajā daļā ir tieši norādīts, kādas personas...

V.Skudra.

Nu, tur ir dažādi, ja? Man tas ir zināms.

G.Kusiņš.

Līdz ar to šeit ir skaidri redzams, ka, teiksim, leitnanta, virsleitnanta vai kapteiņa speciālajai dienesta pakāpei atbilstošā amatā vismaz pirmā līmeņa profesionālā augstākā izglītība. Es negribu salīdzināt...

V.Skudra.

Vai Šķeltiņš ir leitnants vai seržants...? Es atvainojos...

G.Kusiņš.

Nu... es nezinu... Attiecībā uz šīm prasībām tā tad būtu jāraugās konkrētie amata apraksti, kādus pienākumus izpilda konkrētā amatpersona. Nu tā salīdzināt pēc amata nosaukumiem, bieži vien tas nedod pilnīgi priekšstatu, jo nu pirmajā mirklī liekas, ka vides inspektors... kāpēc vides inspektoram tādas prasības... Mūsu valstī ir dažādu amatu nosaukumi... teiksim, Saeimas sekretārs nebūt nav sekretārs sekretāra izpratnē, bet ir augsta amatpersona.

V.Skudra.

Varbūt tad man aizvien tā klausoties šos argumentus pārlicinošos, rodas doma, ka ne tikai šī atšķirība, bet arī ļoti lielā mērā lietderība ir spēlējusi savu lomu. Jo es nolasīšu jums Valsts meža dienesta vēstuli Saeimas Tautsaimniecības un agrārajai komisijai. Pavisam īsu gabaliņu, kur tiek rakstīts, ka struktūrvienību vadītāji faktiski kļūst par radušās situācijas ķīlniekiem. No vienas puses Valsts meža dienesta likums prasa atbildību par uzdevuma izpildi, nav pieļaujama situācija, kur Valsts meža dienests atsakās no ugunsgrēku dzēšanas. No otras puses. Valsts civildienesta likums nepieļauj štatū kompleksāšanu ar darbiniekiem, kuri neatbilst šī likuma prasībām.

Nu, vārdu sakot, ir nepieciešams ugunsgrēkus dzēst un tā tālāk, ķert malu medniekus. Tas ir nepieciešams.

Vai šeit varētu vai nevarētu salīdzināt zivju inspektoru ar šiem Valsts meža dienesta darbiniekiem? No tāda viedokļa mans jautājums.

G.Kusiņš.

Godātā tiesa! Es gribētu vērst jūsu uzmanību... Profesionālās izglītības likums jau precīzi runā, kas ir profesionālās kvalifikācijas līmeņi. Šeit tas lielā mērā saucas ar

Satversmē minēto terminu „kvalifikācija”. Tad es gribu pieminēt, ka Profesionālās izglītības likuma 5.pantā ir noteikti pieci kvalifikācijas līmeņi un ja mēs runājam par šīm strīdīgajām situācijām, tad acīmredzot tas varētu būt trešais kvalifikācijas līmenis, kas nozīmē paaugstinātu teorētiskās sagatavotības profesionālo meistarību, kas dod iespēju veikt noteiktus izpildītāju pienākumus, kuros ietilpst arī izpildāmā darba plānošana un organizēšana. Savukārt ceturtais kvalifikācijas līmenis un tas ir tas, ko var iegūt koledžā – pirmā līmeņa profesionālā izglītība – ir teorētiskā un praktiskā sagatavotība, kas dod iespēju veikt sarežģītu izpildītāja darbu, kā arī organizēt un vadīt citu speciālistu darbu.

Līdz ar to es uzskatu, ka, ja mēs runājam par iespēju veikt sarežģītu izpildītāja darbu, tad manuprāt personai, kurai ir jāprot pielietot no Satversmes izrietošie tiesību principi sastādot administratīvus aktus, neapšaubāmi, nepieciešams ceturtais kvalifikācijas līmenis.

Līdz ar to konkrēti izvērtējot, kādus amata pienākumus pilda konkrētais ierēdnis, konkrētā valsts amatpersona, mēs varētu pateikt, vai ir nepieciešama un kāda kategorija. Jebkurā gadījumā Valsts civildienesta ierēdņu prasības ir noteiktas likumā un šinī gadījumā šīs prasības ir noteiktas precīzi – augstākā izglītība. Tas nebūt nenozīmē, ka visām personām, kas pilda šādus pienākumus... ne visas personas ir ierēdņi, un arī kā Šķeltiņa kungs minēja savā runā, tad iespējams, ka ir arī personas, kas veic citus pienākumus, nebūdami ierēdņa amatā, bet tas gan būtu jāskatās konkrēti, kādi ir amata apraksti. Jebkurā gadījumā, ja amata aprakstā ir nepieciešami tādi darbi, kas patiešām prasa sarežģītu izpildītāja darbu un neapšaubāmi, administratīvo aktu sagatavošana ir pietiekoši sarežģīts izpildītāja darbs, tad būtu nepieciešams ceturtais kvalitātes līmenis.

V.Kūtris.

Vai no jūsu teiktā izriet, ka Satversmes 106.pantā runātais par spējām un kvalifikāciju, jūs saprotat, izglītības dokumenta iegūšana, ir vienīgais kritērijs?

G.Kusiņš.

Nē. Es domāju, ka šinī gadījumā būtu jāskatās divas lietas. Šinī gadījumā izglītības dokuments būtu viens un nākamais būtu tās prasmes, ko šī persona izpilda tālāk. Bet nekādā gadījumā prasmes nevar aizstāt profesionālās izglītības dokumentu. Profesionālās izglītības dokuments ir noteikts gan Izglītības likumā, kas šinī gadījumā ir Profesionālās izglītības likumā un Latvijas valstī stingri noteikta kārtība, kādus profesionālās kvalifikācijas dokumentus izsniedz un ko šis konkrētais dokuments apliecina. Tas ir nepieciešams, lai Latvijas valsts varētu arī nodrošināt tās tiesības, kas ir saistītas ar darbaspēka brīvu pārvietošanos. Šie profesionālās kvalifikācijas līmeņi ir savietojami, tāpat kā augstākā izglītība ir savietojama.

G.Kūtris.

Paldies. Jūs savā runā atbildot uz jautājumiem, jūs teicāt, ka attiecībā uz Valsts meža dienestu šeit ir ļoti precīzi atrunāts, ka vajadzīga profesijai nepieciešamā vidējā profesionālā izglītība. Sakiet, lūdzu, vai Meža dienests ir vienīgā nozare, kur Latvijā darbojas vidējās profesionālās izglītības iestādes, kā šādu normu attiecinājāt uz Meža dienestu. Man liekas, ka... vai tehnikumu nebija daudz vairāk dažādās jomās...?

G.Kusiņš.

Es pieļauju, ka tehnikumu bija daudz vairāk. Diemžēl es nevarēju uz šo jautājumu atbildēt. Man nav tādas...

G.Kūtris.

Lūdzu, vai tiesnešiem ir jautājumi?

Lūdzu jautājumus no pieteikuma iesniedzēja.

E.Miļevska.

Tādi nav saņemti. Paldies.

G.Kūtris.

Paldies. Laikam Ministru kabineta pārstāvji šeit vairs... Paldies.

Tā, mēs esam strādājuši pusotras stundas. Tiesa apspriežoties nolēma, ka izsludināms pārtraukums sēdē uz 15 minūtēm. Atsākam tiesas sēdi pulksten 12.00

(Pārtraukums)

G.Kūtris.

Turpinām tiesas sēdi.

Vārds tiek dots Ministru kabineta pārstāvjiem lietas apstākļu izklāstam un juridiskajam pamatojumam. Abi Ministru kabineta pārstāvji uzstājoties var runāt kopā 30 minūtes.

I.Bite-Perceva.

Paldies, godātā tiesa, par vārdu.

Vispirms gribētu sākt ar to, ka pievienojamies gan tam, ko Saeimas pārstāvis izteica attiecībā uz normām Juridiskajai komitejai gan arī tam, kas jau ir izklāstīts rakstveidā, lietas materiālos Ministru kabineta atbildes rakstā un arī sniegtajās atbildēs uz tiesas uzdotajiem papildus jautājumiem. Līdz ar to ... uzturam spēkā un es tiem šobrīd savā runā pieskaršos.

Tātad 2000.gada 7.septembrī Saeima pieņēma Valsts civildienesta likumu un, kā jau Saeimas pārstāvis norādīja, šajā te likumā parādījās prasība uz civildienesta ierēdņiem, ka, lai ieņemtu šo te ierēdņa amatu, ir nepieciešama augstākā izglītība.

Ņemot vērā to, ka šādas prasības iepriekš nebija, proti, iepriekšējā Civildienesta likumā jeb Likumā par valsts civildienestu, kā tas precīzi ir nosaukums, bija prasība pēc vidējās izglītības. Protams, ka bija nepieciešams noteikt kaut kādu pārejas periodu, kādā šī te jaunā prasība ir ieviešama.

Līdz ar to Saeima tātad pieņēma pārejas noteikumus, par ko jau Saeimas pārstāvis runāja, deleģējot Ministru kabinetam noteikt saudzējošu pāreju.

Tas, ar ko gribētu sākt. Pieteikuma iesniedzēja sūdzībā norādītais Satversmes 1.panta pārkāpums. Gan no konstitucionālās sūdzības, gan arī no pieteikuma iesniedzēja un pārstāvja tiesas sēdē izteiktajiem argumentiem varēja secināt, ka runa ir tieši par no Satversmes 1.panta izrietošā tiesiskās paļāvības principa. Proti, ka tika mainīts tiesiskais regulējums, kas ļauj ierēdnim ieņemt amatu un palikt amatā.

Vispirms gribētu norādīt, ka tiesiskās paļāvības princips, protams, nenozīmē to, ka vienreiz pieņemtais tiesiskais regulējums vairs nekad un nekādos apstākļos nevar tikt mainīts. To ir atzinusi arī Satversmes tiesa vairākos spriedumos, ka šajā izpratnē tiesiskās paļāvības princips nozīmē tikai to, ka likumdevējam mainot kaut kādas iepriekš spēkā bijušas normas, ir jānosaka saudzējoša pāreja, jāizvērtē situācija un jāsaprot, kādā veidā ir iespējams pāriet no iepriekšējā uz jauno regulējumu.

Tātad likumdevējs to ir izdarījis un deleģējis Ministru kabinetam izdot noteikumus. Ministru kabineta noteikumi ir diezgan īsi, bet tajā pašā laikā pietiekami detalizēti nosaka šo te saudzējošo pāreju, kas tātad palīdz jau strādājošajiem ierēdņiem pāriet uz prasību „augstākā izglītība”. Tātad Ministru kabineta noteikumi nošķir divas dažāda veida ierēdņu kategorijas.

Pirmā ierēdņu kategorija ir tā, kas strādā ministrijās, īpašu uzdevumu sekretariātos un valsts kancelejā. Nu, tātad, šīs iestādes apvienojot, tās tiek sauktas par centrālajām

tiešās pārvaldes iestādēm. Un attiecībā uz šīm te, ja varētu tā teikt, augstākajās iestādēs strādājošajām personām, pārejas periods ir bijis noteikts īsāks.

Otra kategorija, ko nošķir noteikumi, ir ministriju un sekretariātu un valsts kancelejas padotības iestādes. Vienā no tādām strādāja arī konstitucionālās sūdzības iesniedzējs un attiecībā uz šīm personām pārejas periods ir noteikts garāks.

Izvērtējot tieši to, ka ministrijās strādājošajām personām, iespējams, varētu būt atbildīgāks darbs un līdz ar to tātad šī te prasību būtu piemērojama ātrāka.

Uzreiz arī gribētu norādīt, ka ir vēl trešās kategorijas cilvēki, ja tā var teikt, proti, pirmspensijas vecuma cilvēki. Ministru kabinets, izdodot noteikumus, ir izvērtējis arī šīs te jaunās prasības ietekmi uz, ja tā var teikt, jau labākajos gados cilvēkiem, kuri pēc 5 vai attiecīgi 6 gadiem sasniegs pensijas vecumu un Ministru kabineta noteikumos ir konkrēti noteikts, ka prasība par augstāko izglītību uz šīm te personām neattiecas, ņemot vērā, ka šīm personām varētu būt grūtības, teiksim, iestāties un mācīties un apgūt augstāko izglītību.

Tātad Ministru kabineta noteikumi jau runājot konkrēti, ko šie noteikumi paredz... Tātad Ministru kabineta noteikumu 6.punkts... 5.punkts. Tātad paredz, ka ministriju padotībā esošo iestāžu ierēdņiem ir jāuzsāk studijas līdz 2002.gada 1.oktobrim. Skatoties, ka Ministru kabineta noteikumi ir izdoti 2001.gada februārī, mēs redzam, ka tātad faktiski šīm te personām, tajā skaitā konstitucionālās sūdzības iesniedzējam, bija divi gadi, kuros viņi varēja gatavoties iestājesāmeniem un iestāties vai nu koledžā vai augstākās izglītības iestādē. Tātad tā bija 2001.gada vasara, uzņemšanas periods, un 2002.gada vasara, arī uzņemšanas periods. Tātad divu gadu laikā personām bija jāpagatavojas gan morāli, gan fiziski, gan, iespējams, arī materiāli, kaut kādas lietas jānokārto, lai varētu šo te augstākās izglītības mācību procesu uzsākt.

Nu, uzskatām, ka divu gadu periods, lai iestātos augstskolā, tikai iestātos augstskolā, ir pietiekams – samērīgs un pietiekami liels, lai personas varētu tātad piemēroties šai te jaunajai situācijai.

Ministru kabineta noteikumu 3.pants attiecībā uz padotībā esošajām iestādēm nosaka, ka augstākās izglītības prasība piemērojama no 2005.gada 1.augusta. Proti, ņemot vērā, ka personas 2002.gadā vēlākais, ir uzsākušas mācības augstākās izglītības iestādē, pēc trīs gadiem tātad tiek prasīts, lai personas šīs te mācības būtu pabeigusi.

Tajā pašā laikā gribu vērēt uzmanību uz Ministru kabineta noteikumu 7.punktu, kas paredz, ka ierēdņi atbrīvo no ierēdņa amata sakarā ar neatbilstību obligātajām prasībām tikai gadījumā, ja ierēdnis neiesniedz izziņu, ka viņš turpina mācības augstākās izglītības iestādē.

Šis ir tas punkts, kurš faktiski nosaka to, ka, ja persona ir iestājusies likumā noteiktajā termiņā, mācās augstākās izglītības iestādē, sekmīgi turpina studijas, tad persona no amata atbrīvota netiek pat tad, ja līdz šim te 2005.gada 1.augustam nav saņemts konkrēts diploms par konkrētu augstāko izglītību.

Lietas materiālos ir arī vairāki Valsts civildienesta pārvaldes skaidrojumi tieši par šo jautājumu, proti, tas ir 1.sējuma 91., 92.lappuse, arī 148.-150. lappuse un tāpat arī vairāki citi skaidrojumi no vairākām citām institūcijām, kur šī norma ir tieši tādā veidā izskaidrota. Proti, ja persona vēl mācās augstākās izglītības iestādē, iegūst izglītību, cenšas darīt visu, lai atbilstu šim te izvirzītajām prasībām, tad personai nekādas negatīvas sekas netiek piemērotas.

Attiecībā uz pašu konstitucionālās sūdzības iesniedzēju. Gribētu norādīt, ka, nu, kā jau viņš pats arī atzina, tad viņš ir iestājies augstākās izglītības iestādēs, pie tam iestājies pat divās augstākās izglītības iestādēs likumā noteiktajā termiņā. Līdz ar to tas, kas no viņa tika prasīts, ir turpināt šīs te studijas... izvēlēties, acīmredzot, vienu no augstākās izglītības iestādēm... protams, ir saprotams, ka ir grūti mācīties divās vienlaicīgi, tāpat izvēlēties vienu un turpināt studijas un, kā jau pats pieteikuma iesniedzējs norādīja, tad Juridiskajā koledžā studijas bija iespējams pabeigt divu gadu laikā. Līdz ar to praktiski nebūtu nekādas problēmas iekļauties Ministru kabineta noteikumos noteiktajā termiņā.

Tāpat konkrētajā gadījumā problēma ir nevis Ministru kabineta noteikumos vai pārāk īsā pārejas periodā, bet problēma ir paša pieteicēja personiskajos apstākļos, atļaušos teikt, ka tie ir bijuši subjektīvi apstākļi, kuri ir lieguši pieteikuma iesniedzējam šo te likumdevēja un Ministru kabineta noteikto termiņa saudzējušo pāreju izmantot. Un tāpēc situācija ir tāda, kāda viņa ir. Pieteicējs ir atbrīvots no amata valsts civildienestā.

Tāpat attiecībā uz to, ka vecums ir tas, kas varētu radīt problēmas mācīties. Kā jau norādīju, likumdevējs un Ministru kabinets šo te jautājumu ir apsvēris un ir noteicis īpašus izņēmumus personām, kuras ir pirmspensijas vecumā. Savukārt, attiecībā uz materiālajām iespējām gribētu norādīt, ka Civildienesta likums paredz, ka iestādes atlīdzina pusi no mācību maksas, kas arī šajā gadījumā ir bijis, ņemot vērā lietai pievienotos dokumentus, kā arī normatīvie akti paredzēja personām tiesības saņemt studiju kredītu un studējošo kredītu, ko pieteicējs varēja izmantot.

Attiecībā uz laika trūkumu izglītības iegūšanai, kas ir norādīta konstitucionālajā sūdzībā, gribētu vērēt tiesas uzmanību atkārtoti, ka tas jau izskanēja no tiesas uzdotajiem jautājumiem, ka pieteicējs ir lūdzis atļauju savienot amatu ar citu amatu, pie tam, es teiktu, ļoti laukietilpīgu amatu, kas prasa būt apsargājamajā objektā uz vietas.

Līdz ar to pieteikuma iesniedzējs pats ir izvēlēties, kā izmantot savu brīvo laiku – vai mācīties eksāmeniem, vai tāpat darīt papildus darbu, protams, par kura nepieciešamību es neapšaubu, bet tajā pašā laikā tā ir paša pieteicēja subjektīvā izvēle.

Ņemot vērā, ka jau 2001.gadā, kad stājās spēkā Valsts civildienesta likums ar visām jaunajām prasībām un kad stājās spēkā arī Ministru kabineta noteikumi, visi trīs pieteicēja bērni bija pilngadīgi, tāpat spēja paši sev atbildēt un paši sevi nodrošināt. Un arī pieteicēja bērniem bija pieejamas visas studējošo kredīta iespējas.

Attiecībā uz pašu Ministru kabineta noteikumu izdošanas procesu. Es gribētu pastāstīt, kāds ir tas noteikumu apspriešanas un izdošanas process Ministru kabinetā.

Process tāpat ir tāds, ka sagatavotais Ministru kabineta noteikumu projekts tiek izsūtīts visām ministrijām atzinumu sniegšanai. Šādai te atzinumu sniegšanai ir vairāki mērķi. Viens no tiem ir, ka katra ministrija savas kompetences ietvaros izvērtē, kāds būs izstrādāto noteikumu projekts uz sabiedrību, pirmkārt, un, otrkārt, arī uz pašu ministrijas darbu. Ņemot vērā, ka šis te konkrētais noteikumu projekts... noteikumi, kas ir apstrīdēti, atteicas uz pašas ministrijas darbu, tāpat, saskaņošanas procesā katra ministrija izvērtēja, kāda būs šo te noteikumu ietekme uz konkrēto viņas darbu, uz šīs attiecīgās ministrijas padotības iestādēm un tajās strādājošajiem ierēdņiem.

Atzinumu sasniegšanas procesā tika saņemti atzinumu no visām ministrijām, vairākas ministrijas norādīja, ka tām nav iebildumu pret sagatavoto noteikumu projektu, bija atsevišķas ministrijas, kuras norādīja, ka pārejas periodam ir jābūt īsam. Pārejas periodam ir jābūt īsam, jo es citēju Izglītības un zinātnes ministrijas atzinumu, ka ņemot vērā to, ka uz ierēdņu amatiem valsts pārvaldes institūcijās ir pietiekams skaits pretendentu ar augstāko izglītību, pārejas periods ir nosakāms īss.

Vēl par īsu pārejas periodu iebildumus izteica arī Finanšu ministrija, Kultūras ministrija un Tieslietu ministrija, tāpat norādot, ka sabiedrības interese pēc kvalificēta un izglītota civildienesta šajā gadījumā ir augstāk vērtējama par tāpat jau esošo ierēdņu vēlmēm, teiksim, kaut kādā veidā šo te procesu pagarināt un ilgāk domāt un varbūt ilgāk izdarīt savu izvēli.

Šeit tika pieminēti divi izņēmumi, tāpat, kas skar Valsts meža dienesta ierēdņus un Ieslodzījumu vietu pārvaldē strādājošos Iekšlietu ministrijas sistēmā. Gribētu vēl papildus tiem minētajiem norādīt, ka gan Valsts meža dienestā, gan arī Iekšlietu ministrijas sistēmā un Ieslodzījumu vietu pārvaldē strādājošajām personām ir iespēja iegūt profesionālo vidējo izglītību tieši savā darbības jomā un tas ir tas, kas būtiski šīs personas atšķir no zivju inspektoriem, attiecībā uz kuriem diemžēl ir jāsaka, ka valstij nav bijis iespējams izveidot speciālu profesionālās vidējās izglītības iestādi.

Tas ir saistīts arī ar attiecīgo ierēdņu skaitu, proti, protams, ka Iekšlietu ministrijas sistēmā Ieslodzījuma vietu pārvaldē un Valsts meža dienestā ierēdņu skaits ir daudz lielāks nekā Jūras vides pārvaldes zivju inspektoru skaits, līdz ar to veidot atsevišķi izglītības iestādi vienkārši nav izdevīgi un neatmaksājas.

Gribētu vērst jūsu uzmanību, kā jau Kusiņa kungs norādīja, arī uz Profesionālās izglītības likumu, kas paredz tād divu līmeņu augstākās izglītības iespējamo iegūšanu. Koledžas izglītība ir pirmā līmeņa profesionālā augstākā izglītība, ko, saskaņā ar Profesionālās izglītības likuma 28.panta otrās daļas 4.punktu var apgūt divos vai trijos gados. Tātad pilnībā iekļaujoties noteikumos noteiktajā termiņā.

Vēl papildus vēlētos norādīt, ko noteikti apstiprinās arī pieaicinātā persona, ka pieteicēja kolēģi ir veiksmīgi šo te normu izmantojuši un ieguvuši augstāko izglītību bez jebkādam problēmām. Un tās jomas, kurās citi tād zivju inspektori ir ieguvuši augstāko izglītību, ir jurisprudences, dabas zinātnes, bioloģija, ģeogrāfija, vides pārvaldība, vides dizains vai vides inženieris, kā arī mežsaimniecības jomā. Tātad ir diezgan dažādas jomas, kurās pieteicēja kolēģi ir veiksmīgi pabeiguši augstākās izglītības mācību iestādes.

Saskaņā ar Jūras vides pārvaldes sniegto informāciju, uz šobrīdi četras personas vēl turpina mācīties augstākās izglītības iestādēs, atbilstoši noteikumiem katru gadu iesniedz izziņas un līdz ar to turpina strādāt.

Mazlietiņ atkāpjoties un runājot globālāk par Valsts civildienestu, pasaulē ir divas pieejas, kādā veidā tiek organizēts attiecīgajā valstī civildienests. Viena pieeja ir orientēta uz konkrētu personu, otra pieeja ir orientēta uz amatu, proti, pieejā, kas ir orientēta uz personu, ierēdņa amats tiek piemērots konkrētai personai, tādējādi nodrošinot, teiksim, viņas darbību un attīstību valsts pārvaldē. Latvija ir izvēlēta otra pieeja, proti, tiek saskaņoti ierēdņa amati, neatkarīgi no tā, vai šo te amatu jau kāda persona ieņem vai neieņem, neatkarīgi no tā, kādas personas kandidēs uz šo amatu. Tātad tiek noteikts, ka Valsts civildienesta likuma 3.pants nosaka, ka ierēdnis ir persona, kas tiešās valsts pārvaldes iestādē veido nozares politiku vai attīstības stratēģiju, koordinē nozares darbību, sadala vai kontrolē finanšu resursus, izstrādā normatīvos aktus, kontrolē to ievērošanu un, īpaši gribu uzsvērt, tād sagatavo vai izdod administratīvos aktus, kā arī sagatavo vai pieņem citus indivīda tiesību... ar indivīda tiesībām saistītus lēmumus. Tātad tas, ko es citēju šobrīd, ir Valsts civildienesta likuma 3.pants, kurš nosaka šī te ierēdņa amata... tād to, kādām prasībām ir jāatbilst ierēdņa amatam.

Tas nozīmē, ka, ja persona vēlas ieņemt ierēdņa amatu, tai ir jāatbilst konkrētām vispārīgām Civildienesta likumā izteiktajām prasībām, kas ir izvirzītas 7.pantā un arī specifiskām katram konkrētajam amatam izvirzītām prasībām, kas var būt izvirzītas

konkrētā jomā, kas var būt noteiktas ar darba pieredzi un, iespējams, arī citas prasības, kuras papildus tiks izvirzītas konkrētajā amatā aprakstā un izsludinātajā konkursā uz amatu.

Tātad, lai persona varētu ieņemt šo te ierēdņa amatu, kas ir saskaņā ar Valsts civildienesta likumu pietiekami atbildīgs amats, personām ir jāatbilst konkrētām prasībām un jāpakļaujas noteiktiem valsts uzliktiem ierobežojumiem.

Kā pieteicējs norādīja, tad viņam svarīgs ir šis te tieši ierēdņa amata statuss, kas patiesībā arī norāda uz to, ka šis amats būtu uzskatāms par prestižu un tomēr par īpašu amatu, līdz ar ko šim amatam arī ir pieļaujams izvirzīt citas augstākas un, iespējams, arī specifiskas prasības.

Gribētu vērst uzmanību arī uz pieteicēja amata aprakstu, tātad konkrētajiem pieteicēja veicamajiem pienākumiem, ko viņš arī īsumā aprakstīja. Tātad šis te amata apraksts ir lietas materiālos 4.sējuma 168. un 169.lappusē, kur ir konkrēti pateikts, kas pieteicējs cita starpā arī izdod administratīvos aktus un veic faktisko rīcību. Es runāju par 5.13. un 5.14.punktu pieteicēja amata aprakstā.

Šeit gribētu arī atsaukt atmiņā Satversmes tiesas neseno lēmumu tātad, 2007.gada 28.februāra lēmumu, kur Satversmes tiesa pateica, ka samērīguma princips ir piemērojams tieši un likumdevējs to nevar grozīt, pat nosakot obligātā administratīvā akta izdošanu. Tiesisko seku samērība jāapsver vienmēr, katra administratīvā akta izdošanas gadījumā. Demokrātiskā un tiesiskā valstī tieši valsts pārvaldei jātiecas nodrošināt taisnīgumu. Nu, tātad atbilstoši šim te manis citētajam Satversmes tiesas lēmumam arī pieteicējam kā valsts Civildienesta ierēdnim, kā personai, kura izdod administratīvos aktus, ir jābūt pietiekami kvalificētam un pietiekami kompetentam, ar pietiekami speciālām zināšanām, lai spētu izvērtēt administratīvā akta samērīgumu pat gadījumā, ja likumdevējs ir noteicis obligātā administratīvā akta izdošanu.

Un es gribētu teikt, ka šeit nu tas prasa diezgan specifiskas un, nebaidīšos teikt, jau gandrīz juridiskas zināšanas, kā arī tieši, protams, Valsts pārvaldei, ir jātiecas nodrošināt taisnīgumu.

No 2004.gada 1.februāra Latvijā darbojas administratīvās tiesas un atbilstoši jau noteiktai administratīvo tiesu judikatūrai administratīvās tiesas neizdeva lietderības apsvērumus iestādes vietā. Tas atkal uzliek papildus slogu iestādei, atkal uzliek papildus slogu administratīvo aktu izdevējam un konkrēti arī konstitucionālās sūdzības iesniedzējam izdarīt visus lietderības apsvērumus, kas ir nepieciešami konkrētā administratīvā akta izdošanai.

Ņemot vērā, ka tiesa varēs tikai pārbaudīt un pateikt, vai lietderības apsvērumi ir izdarīti pareizi vai nepareizi, bet nevarēs tātad pati grozīt šo te administratīvo aktu. Praksē tas nozīmē to, ka gadījumā, ja sods saskaņā ar Administratīvo pārkāpumu kodeksu ir uzlikts nepareizi, tad tiesa var vienīgais pateikt, ka sods ir bijis uzlikts nepareizi un faktiski palaist pārkāpēju brīvībā, ja tā varētu teikt, jo Administratīvo pārkāpumu kodeksā noteiktie četri mēneši soda uzlikšanai jau būs pagājuši līdz brīdim, kad lieta būs izskatīta tiesā.

Līdz ar to šajā gadījumā patiesībā visa atbilstība gulstas uz Valsts civildienesta ierēdņi, kas ir vēl papildus pamatojums tam, ka šī te augstākās izglītības prasība ir ļoti nozīmīga un nepieciešama.

Vēl attiecībā uz pieteicēja norādīto par iespēju savienot darbu ar mācībām. Tas ir norādīts konstitucionālajā sūdzībā. Gribētos arī vērst uzmanību uz iesniegto rīkojumu par summētā darba laika noteikšanu, kas faktiski nozīmē to, ka pieteicējs strādā pēc grafika un līdz ar to pieteikuma iesniedzējam bija iespējams lūgt iestādei norādīt, ka viņš mācās, ka viņam ir nepieciešams brīvs laiks tādus un tādus laikus, ka viņš varētu strādāt citos laikos, tātad saskaņot šo te savu grafiku ar iestādi, kas patiesībā vēl vairāk atvieglo mācības nekā tad, ja viņam būtu jāstrādā no pulksten deviņiem līdz sešiem un jāsež uz vietas, ja tā var teikt.

Vēl gribētu mazliet padomāt par to, kas notiktu gadījumā, ja apstrīdētās normas tiktu atzītas par neatbilstošām Satversmei. Proti, lieta tiesā ir ierosināta par pārejas noteikumiem un uz šo te pārejas noteikumu pamata izdotajiem Ministru kabineta noteikumiem. Vienlaikus Ministru kabineta noteikumos noteiktais pārejas periods jau šobrīd ir beidzies. Līdz ar to es pieņemu, ka Valsts civildienesta pārvalde varbūt sniegs precīzāku informāciju par šo jautājumu, bet praktiski visiem Valsts civildienesta ierēdņiem valsts pārvaldē šobrīd ir augstākā izglītība.

Līdz ar to gadījumā, ja normas tiktu atzītas par neatbilstošām Satversmei attiecībā uz konstitucionālās sūdzības iesniedzēju, varbūt pat ar atpakaļejošu datumu, tad viņš būtu ļoti privileģētā situācijā salīdzinot ar visiem citiem Valsts civildienesta ierēdņiem, pieņemu, ka viņš varbūt būtu vienīgas valsts pārvaldē bez augstākās izglītības. Bet nu... Es šaubos, vai iegūtā pieredze, kas, protams, ir neapšaubāmi... kuras vērtību mēs negrasāmies nekāda veidā noliegt, tomēr iegūtā pieredze nav tā, kas varētu atsvērt augstāko izglītību .

Papildus tam Satversmes tiesas uzdotajos jautājumos bija jautājums par to... par iespējām apgūt šo te izglītību Valsts administrācijas skolā vai pašmācības ceļā. Attiecībā uz iespējām apgūt izglītību pašmācības ceļā gribētu norādīt, ka augstākās izglītības iestādēs ir tāda lieta kā neklātiene, kas īstenībā jau to arī nosaka, kas prasa ļoti minimālu personas, tā teikt, klātesamību, bet kas prasa personai apgūt attiecīgo

materiālu un nokārtot eksāmenus. Tas ir tas, kas pieteicējam būt prasījis vismazāko laiku, bet, acīmredzot, viņš šo iespēju nav izmantojis.

Tātad attiecībā uz vienlīdzīgo attieksmi. Gribētu teikt, ka šajā gadījumā tik tiešām ir izdalāmas divas grupas, proti, personas, kuras no jauna stājas valsts civildienestā un personas, kuras jau ir bijušas valsts civildienestā. Likumdevējs ir arī ņēmis vērā šo te atšķirību un noteicis atšķirīgu regulējumu, līdz ar to vienlīdzības princips nav pārkāpts.

Savukārt attiecībā uz Satversmes 101., 106.pantu, gribētu pievienoties Saeimas pārstāvim, kas atsaucās uz iepriekšējo Satversmes tiesas spriedumu tā saucamajā ierēdņu pensiju lietā. 2003. gada 25.novembra spriedumā, pirmkārt, šādas te normas ir apskatītas kopīgi, otrkārt, ir pateikts, ka regulējums, kas skar Valsts civildienesta ierēdņus, var būt atšķirīgs. Līdz ar to konkrētajā gadījumā tātad prasība par to, ka no Valsts civildienesta tiek atbrīvots no amata sasniedzot pensijas vecumu, Satversmes tiesa atzina, ka tas atbilst likumdevēja mērķim.

Tuvāk par mērķiem, es, acīmredzot, pievērsīšos debatēs.

Tas man īsumā būtu arī viss.

G.Kūtris.

Paldies. Otrs pārstāvis nerunās?

Man ir jautājumi. Viena lietiņa. Jūs runājat par saudzējošāko periodu, jo, kā saka, pēc tautas balss jūs mēģinājat īsāku uzlikt, jo ministrijas ierosināja saīsināt šo periodu. Ministru kabinets gatavoja arī jauno Valsts civildienesta likumprojektu un šajā likumprojektā bija paredzēts augstāko izglītību no 2008.gada. Tajā pašā gadā jūs, gatavojot Ministru kabineta noteikumus, nolikāt šo robežu tuvāk 2002.gada 1.oktobris – divu gadu pārejas periods.

Mani interesē, kāpēc bija šāda dažāda attieksme gatavojot likumprojektu, kurā sākotnēji bija šī prasība iekšā Ministru kabinetam un saistībā ar to, vai gatavojot Ministru kabineta noteikumus jūs... Ministru kabinets... tika informēts vai tika analizēts, cik reāli izglītības iestādēs ir vietas, lai tur augstākās izglītības iegūšanai iestātos apmēra, spriežot pēc Civildienesta pārvaldes informācijas, 11 tūkstoši ierēdņi, kam nebija augstākās izglītības uz to brīdi.

I.Bite-Perceva.

Vispirms es gribētu nošķirt divas lietas: iestāšanās augstskolā un augstskolas pabeigšana. Tātad sākotnēji 2008.gads bija plānots kā augstskolas pabeigšanai, kas šobrīd ir tiešām saīsināts uz 2005.gadu.

Atšķirība ir pamatota tieši ar to, kā jau es norādīju, ar saskaņošanas procesa laikā saņemtajiem atziniem no ministrijām un tātad Ministru kabineta beigās pieņemto lēmumu tiešām jau, ka sabiedrības intereses šajā gadījumā ir īpaši jāņem vērā un jānosaka īsāks šis te pārejas periods.

Attiecībā uz augstākās izglītības iestādēm... Īstenībā katra ministrija saskaņošanas procesā izvērtēja savā jomā esošās augstākās izglītības iestādes un iespējamību tajās iestāties. Gan neklātienē, gan pilnajā klātienē, nepilnajā klātienē... Tātad visās šajās te trijās formās un acīmredzot, kā izriet no atziniem, tika atzīts, ka tas ir iespējams. Vienīgais atzinums, kur tas tika atzīts par sarežģītu, par apgrūtināšu, bija Zemkopības ministrijas atzinums un attiecība uz Zemkopības ministriju un Valsts meža dienestu arī tika izdarītas... Nu gan jāatzīst, ka Ministru kabinetā, bet vēlāk Saeimā.

G.Kūtris.

Tātad jūs uzskatāt, ka tajā brīdī augstskolās pietiktu brīvu vietu, lai visi ierēdņi, kam nav augstākās izglītības, varētu iestāties šo divu gadu laikā.

I.Bite-Perceva.

Jā, 11 tūkstoši... tas bija skaitlis, ko jūs nosaucāt, tas bija tas skaitlis, kuriem nebija augstākās izglītības uz to brīdi, bet daļa no viņiem jau uz to laiku studēja. Līdz ar to tātad vietas bija pietiekoši, lai iestātos tie, kuri vēl nebija nekur iestājušies.

G.Kūtris.

Otrs jautājums. Kā jūs teicāt, globālais modelis par civildienestu. Sakiet, lūdzu, iepriekšējais Civildienesta likums bija tāds pats modelis, kā jaunais Civildienesta likums? Attiecībā nevis uz konkrēto individu, uz karjeru, bet visu laiku bija vērsts uz to, ka ir amata nosaukums un prasības amatiem un tikai tad atsijāti tie...

I.Bite-Perceva.

Jā.

G.Kūtris.

Tad man ir jautājums attiecībā par saistību ar iepriekšējā likuma regulējumu un jaunā likuma regulējumu. Pēc vecā regulējuma, ierēdnis atbilda amatam, ja viņš bija nokārtojis kvalifikācijas eksāmenu. Tajā brīdī valsts iestādes atzina, ka cilvēks atbilst ierēdņa amatam. Kas mainījās attieksmē pret šiem ierēdņiem ar jauno likumu, ieviešot prasību par izglītību? Vai iepriekšējais kvalifikācijas eksāmens un atestācija neatbilda prasībām ierēdņa amatam, ka bija jāliek iekšā papildus prasība par augstāko izglītību?

I.Bite-Perceva.

Gribētu teikt, ka mēs visi mācījāmies tajā laikā... Tātad pēc Latvijas Republikas neatkarības atgūšanas bija jāsāk domāt, kādā veidā organizēt civildienestu un kādā veidā vispār visas šīs te attiecības kārtot. Sākotnēji augstākā izglītība bija kaut kas ekskluzīvs, īpašs un tika uzskatīts, ka tikai izredzētiem cilvēkiem ir augstākā izglītība. Taču pakāpeniski viss mainījās. parādījās koledžas, parādījās privātās augstākās izglītības iestādes, kuras šobrīd jau, jāatzīst, Latvijā ir ļoti daudz. Līdz ar to faktiski to varētu nosaukt par tādu sava veida masu augstāko izglītību, kā augstākā izglītība pati par sevi vairs nav ne kas īpašs, ne ekskluzīvs. Līdz ar to attīstoties šai te sabiedrībai un valstij un izglītības sistēmai, līdz ar to attīstījās arī Valsts civildienests un izpratne par Valsts civildienestu.

Runājot konkrēti par atestācijas eksāmeniem, kas bija tātad 1994.-1995.gadā, ir jāatzīst, ka tas bija mēģinājums kaut kādā veidā, pirmkārt, novienādot šīs te prasības un sistēmu sakārtot, bet tajā pašā laikā diemžēl bijām spiesti nonākt pie secinājuma, ka sistēma nedarbojas. Proti, ka nav iespējams nodrošināt atestāciju katram ierēdnim viņa profesionālajā jomā, lai profesionāli pilnīgi pārbaudītu viņa sistemātiskās zināšanas tieši šajā jomā.

Atestācijas eksāmens bija pamatā balstīts uz vispārējā inteliģences līmeņa noteikšanu, kas atsevišķos gadījumos varbūt, ka tik tiešām nav būtiski. Piemēram, pārzināt kaut kādus pasaules vēstures notikumus vai ārzemju literatūras klasiku, ne katram ierēdņa amatam tas būs svarīgi.

Tajā pašā laikā šis te augstākās izglītības diploms ir tas, kas apliecina, ka persona ir ieguvusi zināšanas tieši konkrētajā jomā. Savukārt veidot eksāmenus katram ierēdņa amatam atsevišķi būtu ārkārtīgi finansiāli dārgi un nelietderīgi.

Līdz ar to diemžēl ir jāatzīst, ka šī te atestācijas sistēma izgāzās, ja tā varētu teikt, nebija veiksmīga. Tāpēc arī tika izvirzīta augstākā izglītības prasība.

G.Kūtris.

Vai tiesnešiem būtu jautājumi?

V.Skudra.

Jā, ja drīkst. Par to pašu drusku vēsturi... Tātad iepriekšējais likums par Valsts civildienestu. 30.pants nosaka, ka ierēdņa vispārējās tiesības uz pastāvīgu valsts civildienestu, neatkarīgi no Ministru kabineta pašvaldības institūcijas vai valsts civiltiesādes vadītāja maiņas... Vārdu sakot, viss mainās, viņš paliek.

Spēkā esošā Valsts civildienesta likuma 22.pants nosaka, ka ierēdņa vispārīgās tiesības uz pastāvīgu civildienestu, ja šajā likumā nav noteikts citādi.

Ko mēs gribētu saprast ar ierēdņa vispārīgām tiesībām uz pastāvīgu valsts civildienestu?

I.Bite-Perceva.

Valsts civildienests kā tāds valstī tiek uzskatīts, ka civildienesta ierēdņa amats ir stabils un ir kaut kādas zināmas drošības garantijas ierēdņa amatam. Tajā pašā laikā šīs te drošības garantijas nevar attiekties uz gadījumiem, kad ierēdnis vai nu apzināti nepilda savus pienākumus, vai pārkāpj normatīvo aktu prasības vai arī neatbilst šīm te normatīvo aktu prasībām. Līdz ar to garantijas uz pastāvīgu valsts civildienestu būtu attiecināmas tikai tajā gadījumā, ja persona godprātīgi pilda visas likumā izvirzītās valsts civildienesta ierēdnim noteiktās prasības.

Konkrētajā gadījumā tā bija prasība uz augstāko izglītību. Tātad konstitucionālās sūdzības iesniedzējam būtu visas tiesības saglabāt valsts civildienestu gadījumā, ja viņš būtu ievērojis normatīvajos aktos noteikto un darījis visu, lai celtu savu kvalifikāciju, jo tas, ka persona ir bijusi... pirms desmit gadiem atbilstoša konkrētajam amatam, diemžēl mūsu straujajā attīstības un pārmaiņu periodā nenozīmē, ka ar tām pašām zināšanām personas šim amatam atbilst arī pēc desmit gadiem. Ir nemitīgi jāpilnveidojas, jāpaaugstina kvalifikācija, tajā skaitā konkrētajā gadījumā likumdevējs ir izdarījis izvēli par augstākās izglītības prasību.

V.Skudra.

Žēl tikai, ka tas nav ierakstīts. Bet, nu, labi.

R.Osvalde.

Tiesības uz pastāvīgu civildienestu nozīmē arī to, ka ierēdnim, neskatoties uz politiskām vadībās maiņām, viņam ir tiesības uz savu amatu. Ja viņš labi strādā, tad nevar viņu nomainīt, mainoties, teiksim, politiskajai vadībai.

V.Skudra.

Paldies. Vēl viens jautājums. Par tiem ierēdņiem, kas ir noteiktu vecumu sasnieguši un kuriem šī prasība netika piemērota. Jūs minējāt, apsverot šo jautājumu, ka varēja būt zināmas grūtības viņiem iegūt šo augstāko izglītību. Tātad zināmas grūtības ir noteikts kritērijs?

I.Bite-Perceva.

Šeit ir divas puses šim aspektam. Viens ir tik tiešām, ka iespējams personai vecuma dēļ un fizioloģisku izmaiņu dēļ nav iespējams iegūt augstāko izglītību. Par to taču bija šis te... tātad uzskatot, ka persona beidz strādāt sasniedzot pensijas vecumu, būtu nelietderīgi prasīt, lai persona iestājas, pēc pieciem gadiem iegūst diplomu, bet, ņemot vērā, ka viņa jau ir sasniegusi pensijas vecumu, viņai ir no valsts civildienesta jāaiziet. tātad bija arī šāds...

V.Skudra.

Bet, sakiet, lūdzu, pieci gadi līdz pensijai. Piecus gadus tas ierēdnis, kurš neaiziet pensijā, strādā slikti, sastāda sliktus protokolus un tā tālāk. Ko darīt ar to masu?

I.Bite-Perceva.

Faktiski. Tas arī ir šis te pārejas perioda tāds mazliet nedrošs stāvoklis, jo piecus gadus... tie pieci gadi jau ir nedrošs stāvoklis ne tikai pensijas vecuma personām, bet uz jebkuru personu, kura nebija ieguvusi augstāko izglītību, jo arī tās personas, kas šajā laikā mācījās, nebija ieguvušas šo te augstāko izglītību. Līdz ar to tas ir tāds pārejas periods. Es negribu teikt, ka viņas tajā laikā strādāja slikti, bet nu... tātad pieci gadi bija pāreja uz augstāku kvalifikāciju.

V.Skudra.

Un pēdējais jautājums. Jūs minējāt, ka Iekšlietu ministrijas darbiniekiem ir iespējas iegūt konkrētu izglītību vidējo... un tomēr viņam ir šī prasība līdz 2016.gadam.

I.Bite-Perceva.

Nu, taisni tas iemesls, kāpēc šis te termiņš ir pagarināts, ir tā iespēja iegūt profesionālo izglītību tieši savā jomā, kur specifiski tātad tiek katra persona apmācīta, kā viņai ir jārikojas.

Nu tas viedoklis ir tāds, ka ar profesionālo vidējo izglītību persona var atrisināt standarta gadījumus, savukārt jau ar augstāko izglītību persona var orientēties un risināt kaut kādas nestandarta situācijas.

V.Skudra.

Ir skaidrs. Jautājums ir tikai par to, kāpēc tik garš ir tas periods.

I.Bīte-Perceva.

Tāpēc, ka ir ļoti daudz personu un nu diemžēl arī augstskolās, arī kā jūs teicāt, nav iespējams uzņemt šīs personas visas.

G.Kūtris.

Tā. Viens precizējošs jautājums. Tiesnesis Skudra runāja par šiem pieciem vai sešiem pārejas gadiem. Tas nozīmē, ka valsts apzināti pieļauj, ka tajā brīdī vēl strādā... teiksim, tā... kam nav izglītības, tie ir sliktie ierēdņi, neprasmīgie un tātad viņi var turpināt darbu šo laiku?

I.Bīte-Perceva.

Es gribētu tomēr to saukt par pāreju uz augstāku kvalitāti.

G.Kūtris.

Un tie, kas bija iepriekš nokārtojuši kvalifikācijas eksāmenus, tie vairs neatbilda tām prasībām...

R.Osvalde.

Es gribētu papildināt kolēģi par to, ka katru gadu ierēdņi tiek novērtēti un tiklīdz kā vērtējums pakļūst zem vidējā, viņam ir jāaiziet no civildienesta. Tā kā nav tā, ka arī... ja pirmspensijas vecums un ja tiek novērtēti šie cilvēki, tad attiecīgi arī Civildienesta likums paredz šādu normu, ka viņi vairs civildienestā nevar palikt.

G.Kūtris.

Jūs nepieļaujat iespēju, ka tā varētu būt atsijāšana visiem ierēdņiem, kas strādā uz to brīdi un ir jau saņēmuši atestāciju pēc vecā likuma?

R.Osvalde.

Nē, jo tur ir visa pārskatāma tā procedūra un protams, to nevar izvērtēt attiecībā uz visām iestādēm...

G.Kūtris.

J atestācijas vērtējums ir virs vidējā... pozitīvs... Tātad tie vienalga neder, kaut izglītības nav.

R.Osvalde.

Tas nu nebija atestācijas vērtējums, tas jau ir tālāk ierēdņa izvērtējums tieši konkrēti amata pienākumus veicot. Tas nav saistībā ar atestāciju, kas bija sakarā ar veco likumu. Tas ir jau pēc jaunā likuma.

G.Kūtris.

Tiesnesis Balodis. Lūdzu!

K.Balodis.

Percevas kundze savā runā teica, ka patlaban visiem Valsts civildienesta ierēdņiem esot augstākā izglītība. Vai tas tik tiešām atbilst patiesībai? Vai ir vēl tādi, kas studē?

I.Bite-Perceva.

Ir iespējama situācija, ka vēl ir tādi, kas studē.

....

Jā, man arī ir jautājums. Vai prasība šajā gadījumā... nu, pieņemsim, zivju inspektoram pēc augstākās izglītības, tā ir formāla prasība, vai tā ir tiešām reāla prasība, lai uzlabotu viņa darba kvalitāti. Un, ja tas tā ir, kur ir tad tādā gadījumā kaut kāds kritērijs noteikts, kādā augstskolā viņam ir jāmācās? Varbūt viņš mācās datorizainā? Teiksim, viņš pabeigs un viņš uzlabos tāpēc kvalitāti?

I.Bite-Perceva.

Profesionālās izglītības likuma 7.panta 3.punkts nosaka vispārīgu prasību pēc augstākās izglītības. Tas tik tiešām tā ir. Savukārt speciālās prasības katram konkrētajam amatam nosaka amata apraksts un izsludinātais konkurss. Un tieši amata aprakstā, ko ir parakstījis, konstitucionālās sūdzības iesniedzējs, ir noteikts, ka ir nepieciešama nozarei atbilstoša augstākā izglītība. Kā jau es minēju iepriekš, tad pieteicēja kolēģi veiksmīgi ir apguvuši izglītību vairākās nozarēs, piemēram, bioloģijā, dabas zinātnēs, vides

pārvaldībā, vides inženierspecialitātēs un mežsaimniecībā. Tātad, tā, kas būtu pieteicēja jomai visatbilstošākā, būtu šī saistītā ar vidi, bioloģiju...

...

Es saprotu, bet ja viņš būtu pabeidzis, piemēram, datordizaina koledžu vai ko, tad viņam nebūtu tas formālais kritērijs?

I.Bīte-Perceva.

Konkrētajā gadījumā, ņemot vērā, ka viņš jau pildīja šo te amatu un bija pieredze, viņš varētu izmācīties arī datora zinības, savukārt jaunu personu šajā amatā nevarētu pieņemt ar tādu izglītību.

G.Kūtris.

Jautājumi tiesnešiem.

Jautājumus uzdod pieteikuma iesniedzējs vai viņa pārstāvis.

I.Miļevska.

Jautājumu nebūs. Paldies.

G.Kūtris.

Saeimas pārstāvim ir kādi jautājumi? Nav. Paldies.

Tā. Lietas dalībnieki ir uzstājušies ar savām runām un arī atbildējuši uz uzdotajiem jautājumiem. Mēs varam pāriet un uzklaut pieaicinātās personas.

Tiesai ir informācija, ka arī Valsts civildienesta pārvaldes pārstāvis ir ieradies, lūdzu jūsu pilnvarojuma dokumentus... Valsts civildienesta pārvaldes Kontroles departamenta vadītāja Inga Juhņēviča. Paldies.

Tātad šodien mums ir trīs pieaicinātās personas. Valsts vides dienesta pārstāvis, Valsts civildienesta pārvaldes pārstāvis un Valsts administrācijas skolas pārstāvis. Vai lietas dalībniekiem ir kādi priekšlikumi, kādā secībā uzklaut pieaicinātās personas? Pēc tiesas ieskatiem...

Uzklautsim pieaicinātās personas tādā secībā, kā arī tika nosauktas. Tātad pirmām kārtām runās Šķeltiņa kungam vistuvākā institūcija, ar ko viņš bija saistīts darba

attiecībās savā laikā, jeb, pareizāk sakot, dienesta attiecībās – Valsts vides dienesta Jūras un iekšējo ūdeņu pārvaldes pārstāve Laura Rozenberga. Lūdzu!

Lūdzu izstāstiet savu viedokli jeb jūsu pārvaldes viedokli attiecībā uz lietā aplūkojamo jautājumu.

L.Rozenberga.

Godātā tiesa! Tātad Pēteris Šķeltnis Valsis vides dienesta Jūras un iekšējo ūdeņu pārvaldē ieņēma valsts vides inspektora amatu. Viņa amata pienākumos ietilpa kontrolēt rūpnieciskās zvejas un makšķerēšanas noteikumu ievērošanu. Kas nozīmē... sīkāk šie pienākumi nozīmē tiesības sastādīt administratīvo pārkāpumu protokolus, pieņemt lēmumus par personu sodīšanu, tāpat arī likumus par vides aizsardzību. Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodekss Vides valsts inspektoriem dod plašas tiesības iejaukties nu jau privātpersonu dzīvē, kā piemēram, arī ieiet privātā īpašumā esošos objektos, tas nozīmē pārbaudīt arī privātas ūdens tilpnes, kā tur notiek makšķerēšana un zvejošana. Tās ir tiesības arī apskatīt personu mantas, izņemt zvejas tīklus, citus zvejas rīkus, nozvejotās zivis, tajā skaitā pieņemt lēmumus par naudas sodu piemērošanu, par konfiskāciju.

Tāpēc mūsu izpratnē šis amats pilnā mērā atbilst ierēdņa amatam, jo šī represīvā funkcija, ko valsts veic, vistiešākā mērā atbilst ierēdņa funkcijām, pa ja mēs distancētos no tās ierēdņu definīcijas, kas ir minēta Valsts civildienesta likumā.

Līdz ar to valstij ir pienākums prasīt no ierēdņa atbilstošu kompetenci un arī sabiedrībai tiesības gaidīt, ka šāda veida lēmumus pieņems kompetents ierēdnis, kas pārzinās visus normatīvos aktus un pratīs arī izvērtēt ne mazsvarīgos šos lietderības apsvērumus un pieņemt taisnīgu lēmumu. Lēmumu pieņemšanai šeit nav tikai formāla... Lai lēmumus uzrakstītu un pieņemtu, ir jābūt arī kaut kādam radošam aspektam, tā nav tikai tabulu aizpildīšana.

Runājot par šīm nepieciešamajām prasmēm. Mēs piekrītam Šķeltniņa kunga izvirzītajai tēzei, ka tikai un vienīgi augstākā izglītība patiešām ir par maz, lai pilnvērtīgi pildītu vides valsts inspektora pienākumus. Šeit ir svarīga arī iegūtā pieredze, iegūtās prasmes. Tāpēc, protams, cilvēks, kas atnāk tikai no augstskolas, pirmo dienu strādā, mēs nevaram teikt, ka viņš pilda kvalitatīvi savus pienākumus. Bet, nu ar augstāko izglītību mūsu izpratnē tomēr ir iespēja strādāt labāk, attīstīt arī kaut kādas vispārējās prasmes, attīstīt loģisko domāšanu, spēju izteiktie, arī iemācīties, kā pašam turpmāk mācīties, tāpēc, nu, augstākās izglītības lomu nevarētu pilnīgi pielīdzināt tikai un vienīgi praksei.

Arī jāatzīst ir tas, ka ir svarīgas arī personiskās rakstura iezīmes, jā, jo šis darbs ir saistīts arī ar psiholoģisku stresu. Jā, ir nepieciešamas arī kaut kādas rakstura iezīmes,

lai varētu komunicēt ar šiem pārkāpējiem, bet tajā pat laikā iespējams, ka augstākā izglītība ir tieši tas veids, kā iemācīties runāt ar pārkāpējiem, ievairīties no konfliktiem.

Vēl gribētu pieminēt, ka Šķeltiņa kungs nebija vienīgais vides valsts inspektors, kas nonāca šādā situācijā, ka tika pieprasīta augstākā izglītība.

Kopumā es nosaukšu pāris ciparus. 2003.gadā pirmā līmeņa izglītību ir ieguvuši 5 inspektori, pēc tam 2005.gadā – 2 inspektori, 2006.gadā – 3 inspektori, 2007.gadā – vēl šopavasār būtu jāpabeidz 4, kas šobrīd sekmīgi mācās.

Ir bijuši arī tādi inspektori, kas... 5 inspektori ir beiguši 2003./04. gadā, kas jau savas mācības bija iesākuši pirms tam, kad šī obligātā prasība bija noteikta. No vienas puses tas ir pierādījums, ka tomēr šo vides inspektora amatu ir iespējams savienot ar darbu un pabeigt, iegūt izglītību, no otras puses es gribētu pievienoties arī Ministru kabineta pārstāvja izteiktajam viedoklim, ka svarīgs ir šobrīd tas laiks, kad mēs pārskatām šo tiesību normu atbilstību Satversmei. Un šobrīd tātad situācija būtu tāda, ka tie, kas ir godīgi pildījuši likumu, palāvušies uz viņu tiesiskumu, nonāktu tādā muļķa lomā... Ir ieguvuši izglītību un nevienam tas nav nācis viegli, bet viņi tomēr ir pildījuši likumu un bijuši godīgi.

Paldies. Tas laikam man arī būtu viss.

G.Kūtris.

Jūs nosaucāt skaitļus par tiem, kuri ieguva izglītību. Vai jums ir arī skaitļi par tiem, cik daudz aizgāja prom no darba vai bija spiesti pārtraukt darba attiecības?

L.Rozenberga.

Man ir dati par to, kuri, līdzīgi kā Šķeltiņa kungs, tika atbrīvoti, tā teikt, piespiedu kārtā. Tie ir četri inspektori. Bet es pieļauju, ka ir arī kāds, kas ir labprātīgi aizgājis. Mums nav tādas statistikas, kādi bijuši tieši viņu iemesli aiziet.

G.Kūtris.

Man vēl otrs jautājums. Saistībā ar šo personu amatu aprakstiem. Sakiet, lūdzu, pārkāpumu... tātad dažādu tiesību normu kontrole, pārkāpumu konstatēšana, protokolu sastādīšana... tas būtu ierēdņa darbs. Atbilst ierēdņa amatam? Sakiet, lūdzu, vai jums ir tādi cilvēki, kas nav ierēdņa amatā, bet veic šādus pienākumus? Uz darba līgumu pamata vai kāda cita līguma pamata?

L.Rozenberga.

Nē. Katrā ziņā tiek ļoti stingri nošķirts jautājums par lēmumu pieņemšanu, tā teikt, soda izvēle, to dara tikai un vienīgi ierēdņi. Bet nu... Zvejniecības likumā ir iekļauta tāda norma, kas pieļauj pieaicināt tā sauktos sabiedriskos inspektorus, kuriem arī... viņi ir nokārtojuši atestāciju un viņiem tiek dotas tiesības sastādīt šos administratīvo pārkāpumu protokolus, jo tas ir tikai, tā teikt, pirmais etaps administratīvo pārkāpumu lietvedībā un līdz ar to tas nav tik, teiksim, tik smags attiecībā pret privātpersonu.

G.Kūtris.

Un šeit neizpaužas cilvēka tiesību analīze... piemērošana konkrētai situācijai... tiesību normu interpretācija...

L.Rozenberga.

Nē, šeit arī savā ziņā izpaužas, bet šie sabiedriskie inspektori, tie nav cilvēki... jebkurš nevar pieteikties un saņemt šādu inspektora statusu, viņiem tiek rīkotas īpašas apmācības un tikai tad tiek piešķirta atestācija un šīs tiesības. Pie kam, viņi darbojas stingrā vides valsts inspektora uzraudzībā un ir parasti kopā ar kādu valsts inspektoru... piedalās...

G.Kūtris.

Tātad es sapratu atbildē uz manu jautājumu, ka ir šādas personas, kuras konstatē pārkāpumus un sastāda administratīvos protokolus, šie varētu būt sabiedriskie inspektori. Vai viņiem par to arī maksā algu? Un ir citi labumi?

L.Rozenberga.

Nē. Algu viņiem nemaksā. Tieši tāpēc viņi ir sabiedriskie, tie ir cilvēki, kas tīri uz sava entuziasma pamata vēlas strādāt vides aizsardzībā. Atsevišķos gadījumos, ja valsts iestādei tiek piešķirti kādi papildus līdzekļi, tad mēs pieņemam darbā inspektoru palīgus, arī Šķeltiņa kungam bija šāds līgums, kas, teiksim, jau vairāk tā praktiski palīdz šādu inspektoru... It īpaši uz nārsta laiku, kad šos pārkāpumus vajadzētu kontrolēt daudz stingrāk. Nu un arī šajos gadījumos varētu būt tā, ka šie sabiedriskie inspektori tiek pieņemti par inspektoru palīgu jau darba attiecībās, ņemot vērā, ka viņi ir jau ieguvuši zināmu pieredzi.

G.Kūtris.

Es saprotu, ka šādas darba attiecības tomēr ir ar šiem speciālistiem praktiķiem, jo spriežot pēc jūsu pārvaldes sniegtā raksturojuma Šķeltiņa kungam, 2005.gada janvārī viņš tur strādāja un raksturojums ir sniegts 2006.gada jūnijā. Tātad ilgāku laiku arī pēc

dienesta attiecību izbeigšanās viņš turpināja strādāt kā speciālists, sauksim to tā. Un turpināja pildīt tās pašas funkcijas, vai mazākas?

L.Rozenberga.

Nē, nu... Jā, tas ir darba attiecības. Bet šie amata pienākumi jeb darba pienākumi jau ir pilnīgi savādāki. Viņam vairs nav dotas šīs te tiesības kādu sodīt, piemērot sankcijas, tas ir, tikai un vienīgi ierēdņiem. Bet zināmu palīdzību, jā, tādu viņš sniedz...

G.Kūtris.

Jautājums tiesnešiem. Jelāgina kungs..

J.Jelāgins.

Sakiet, lūdzu, cik vispār valstī ir šādu zivju inspektoru? Kopējais skaits?

L.Rozenberga.

Šobrīd Jūras un iekšējo ūdeņu pārvaldē strādā 62. Šis cipars... es pieļauju, ka ir kādas 3-4 vakances.

J.Jelāgins.

Bet tika izskanējis no Šķeltiņa kunga, ka kādu pusotru gadu šī vakance bija brīva un tikai tagad viņa ir aizpildīta. Kāpēc tas tā ir noticis? Un cik vispār uz šobrīdi vakances ir brīvas?

L.Rozenberga.

Jā. Runājot par to, ka tieši šajā te Rīgas sektorā 2005.gada augustā tika atbrīvoti divi inspektori, Šķeltiņa kungs un vēl viens inspektors. Viena inspektora vietā tika pārcelts 2005.gada 21.novembrī no citas mūsu struktūrvienības inspektors pēc paša vēlēšanās un otra vakance tika aizpildīta 2006.gada 26.jūnijā. Šeit gan jāsaka tā, ka vienkārši nebija uzsludināts konkurss uz šo te vakanto vietu. Bet, kā konkurss tika izsludināts, tā tika atrasts šis inspektors vietā. Nu, tāpēc mēs nevaram teikt, ka Šķeltiņa kungs būtu pilnīgi neaizstājams inspektors, kura vietā mēs nevarētu atrast. Nu, šeit kāpēc netika izsludināts konkurss. Šeit tā drīzāk ir Valsts vides dienesta darba organizācija, kuru var kritizēt un mums bijuši savi trūkumi, kāpēc šī vakance nav bijusi aizpildīta, bet nu lielā mērā tie ir finansiālie apsvērumi, jo vakances paturēšana dod iespēju ietaupīt naudu un izmaksāt kādas prēmijas.

J.Jelāgins.

Tajā laikā neviens cits šos pienākumus nepildīja?

L.Rozenberga.

Parasti šajās situācijās tiek gan sektoru vadītājs, gan inspektori... uzņemās papildus pienākumus, saņemot par to piemaksu.

G.Kūtris.

Tiesnese Branta.

A.Branta.

Man tāds neliels jautājums. Jūs saucāt skaitļus par to, cik personas ir ieguvušas augstāko izglītību. Sakiet, jums ir arī kaut kādi pētījumi par to, kāds ir šo personu vecums?

L.Rozenberga.

Šobrīd es nevaru jums tos datus nosaukt.

A.Branta.

Un sakiet, pēc tam, kad šīs personas ir ieguvušas augstāko izglītību, vai arī tas ir pētīts, kā ir uzlabojusies viņu darba kvalitāte? Vai tas kaut kādā mērā ir ietekmējis viņu darbu?

L.Rozenberga.

Nu, tādu ļoti konkrētu pētījumu nav. Bet mūsu pozīcija tomēr ir tāda, ka ja mēs novērtējam darba kvalitāti personai, kam nav augstākās izglītības, tad arī tas, ko mēs varam sagaidīt, tā darba kvalitāte, tās prasības, ko mēs varam sagaidīt no šīs personas, tomēr ir zemākas nekā tai personai, kurai ir augstākā izglītība. līdz ar to mēs šajā vērtēšanas procesā. Jā... personai tiek veikta zināmā mērā kaut kāda pielaide, jo mēs nevaram prasīt no personas to izglītības līmeni, kuras viņai vēl nav, pie kam nav objektīvu iemeslu dēļ, jo ir šis pārejas periods.

G.Kūtris.

Sakiet, lūdzu, vai pārsūdzības, sūdzību skaits par administratīvajiem aktiem pieaug vai samazinās?

L.Rozenberga.

Vispārīgā jomā? Vispārīgi pieaug.

G.Kūtris.

Izglītība paaugstinās un sūdzību skaits pieaug.

L.Rozenberga.

Jā, bet es negribētu teikt, ka šeit ir tāda, teiksim, tieša cēloņsakarība tikai un vienīgi starp šiem aspektiem.

G.Kūtris.

Tiesnesis Skudra.

V.Skudra.

Manuprāt, paliek viens neatbildēts jautājums. Jūs uzstājāties un minējāt, ka, lai aizpildītu protokolus, nepieciešama pat radoša pieeja. Un ka augstskolas izglītība zināmā mērā dod iespēju kvalitatīvi pildīt šos zivju inspektora pienākumus. Tad rodas jautājums valstij: kādā veidā iespējams sagatavot tādus ierēdņus? Kur ir vajadzīga gan prakse darbā, gan augstākā izglītība?

L.Rozenberga.

Šobrīd es to modeli, kādu es redzu... augstākā izglītība plus tā pieredze, ko gūst mūsu dienestā. Principā mēs paši apmācam jaunos kadrus, jo tādas augstskolas nav...

V.Skudra.

Vēl nepieņemot darbā apmācat?

L.Rozenberga.

Nē... Pieņemam darbā.

V.Skudra.

Pieņemot darbā par ko?

L.Rozenberga.

Par inspektoru.

V.Skudra.

Bet bez augstākās izglītības?

L.Rozenberga.

Nē, ar augstāko izglītību. Bet viņam... es pieļauju, ja cilvēks ir tikko ieguvis augstāko izglītību, viņam nav tomēr tās pieredzes... bet katrā ziņā ir šeit noderīga tā pieredze, kas ir gūta citās valsts iestādēs līdzīgos amatos, jo inspektori jau ir ļoti daudzās valsts iestādēs. Tāpat arī policijā... kur šis darbs ir līdzīgs.

G.Kūtris.

Vēl ir jautājumi? Tiesnesis Ķinis.

U.Ķinis.

Varbūt, ka es nepareizi sapratu, bet es lūgšu tomēr precizēt... Jūs teicāt, ka nevar prasīt, teiksim, to darba kvalitāti no inspektora, kuram nav šīs augstākās izglītības. Tas nozīmē, ka jums ir divi dubultstandarti inspektoru, teiksim, kaut kādai atestācijai?

L.Rozenberga.

Nē, es negribētu tik klaji teikt, ka ir divi standarti...

U.Ķinis.

Vai tas ir jūsu pieņēmums, vai tas ir pamatots uz kaut kādiem pētījumiem vai pierādījumiem, vai secinājums?

L.Rozenberga.

Nē, protams, šī ierēdņu novērtēšanas procedūra ir vienāda pilnīgi visiem un arī amata apraksta nosacījumos inspektoriem ir pilnīgi vienādi pienākumi. Vienīgi, ja mēs... šeit ja varbūt mēs sākam tā hipotētiski runāt par to, vai augstākā izglītība būtu palīdzējusi vai nebūtu palīdzējusi, tad šādā aspektā, jā, vai mēs varam no cilvēka to, ko mēs skaidri zinām, ka viņam nav... Tāpēc....

U.Ķinis.

Nu, es esmu redzējis praksē, ar ko zivju inspektors nodarbojas. Garie zvejas zābaki kājās... brauc ar motorlaivu pa ezeru, teiksim, un tā tālāk... Tā hipotētiskā pieeja no jūsu puses arī ir tāda diezgan interesanta. Kurā vietā tad viņam ir vajadzīga tā augstākā

izglītība šajā gadījumā, lai to kvalitāti paaugstinātu? Braukšanai ar laivu vai lai sastādītu to administratīvo aktu konkrētajā gadījumā? Nu radošā pieeja, jā...

L.Rozenberga.

Tie darba pienākumi, kas saistās ar... jā... arī ar fizisku darbību, nu tur, protams, šī augstākā izglītība nebūtu nepieciešama. Bet mums nav nodalīts tātad, ka ir inspektori, kas brauc ar laivām un fiziski ņem malu zvejniekus un tad ir pārējie, kas...

U.Ķinis.

Paldies.

G.Kūtris.

Tiesnešiem jautājumi. Nav.

Tad jautājumu pieteikuma iesniedzējs.

P.Šķeltiņš.

Kas stimulēja mana bijušā kolēģa Kārļa Babra kā zivju inspektora palikšanu šajā amatā tikai zem cita nosaukuma un kāpēc šis piedāvājums netika man piedāvāts?

L.Rozenberga.

Godātā tiesa, es principā absolūti nesaskatu, kā šis jautājums varētu attiekties uz konkrēto lietu. Jo šeit jau tiek izskatīts jautājums par iespējamo diskrimināciju Valsts vides dienesta ietvaros ne jau kaut kādā veidā šīs tiesību normas šeit būtu saistītas.

Bet varu paskaidrot, ka tāda situācija nav, jo neviena persona, kam nav augstākās izglītības, šobrīd neņem inspektora amatu, izņēmums ir tikai tie inspektori, kuri vēl mācās, lai iegūtu augstāko izglītību.

G.Kūtris.

Tātad šobrīd inspektora amatā var būt tikai tas, kas ir pabeidzis studijas vai tie, kuriem bija 6 gadi līdz pensijas saņemšanai.

L.Rozenberga.

Tie, kam bija pensijas vecums, šobrīd mums ir četri inspektori, kuri strādāja jau tātad pirms Valsts civildienesta likuma pieņemšanas, un ir bija izvēlējusies šo piecu gadu mācību programmu un šobrīd viņi mēģinās pabeigt...

G.Kūtris.

Vēl kāds jautājums? Nav.

Saeimas pārstāvim ir jautājumi? Ministru kabineta pārstāvjiem? Lūdzu!

I.Bite-Perceva.

Par tām personām, kas ir ierēdņi no vietas puses un kas strādā uz darba līguma vai sabiedrisko attiecību pamata no otras puses. Tad ko kurš dara? Kurš sagatavo dokumentus un kurš pieņem lēmumus, kurš nes atbildību, ja varētu tā teikt.

L.Rozenberga.

Tātad šie sabiedriskie vides inspektori. Viņi arī ir dažādas grupas, bet nu atbilstoši zvejniecības likumam ir tiesības pilnvarot šīs personas sastādīt administratīvā pārkāpuma protokolu. Pēc tam šis protokols tiek nosūtīts ierēdnim, valsts vides inspektoram, kurš attiecīgi jau pārbauda, vai šis protokols ir sastādīts atbilstoši visām prasībām un, ja tas tā ir un ir savākti pēc papildus pierādījumi, pieņem jau gala lēmumu. Tātad šis protokols fiksē situāciju dabā, kā, teiksim, šis pārkāpējs bija konstatēts, kur viņš atradās, ko viņš darīja, kādi zvejas rīki viņam bija līdzī un tamlīdzīgi.

Nu un tad tālāk ir šie vides valsts inspektori, uz kuriem gulstas atbildība par pieņemtajiem lēmumiem. Tie jau piemēro soda naudas.

Šie darba līgumi... tātad šie sabiedriskie vides inspektori parasti viņi darbojas uz sabiedriskiem pamatiem bez naudas. Bet, ja nu, teiksim, valsts iestādē kādreiz mums tiek piešķirts finansējums papildus no dažādiem projektiem, arī no Eiropas Savienības projektiem zivju resursu, tā teikt, saglabāšanai, tad ir iespēja pieņemt papildus darbiniekus uz laiku, kur amata nosaukums ir inspektora palīgs un kas principā vienkārši brauc līdzī, inspektoriem palīdz nest laivas, piefiksē kaut kādas situācijas... un par šiem inspektoru palīgiem bieži vien tiek pieņemti šie sabiedriskie vides inspektori. Tātad viņam ir tā kā divi statusi...

I.Bite-Perceva.

Tātad lēmumu pieņem un atbildību par šo lēmumu nes valsts civildienesta ierēdnis.

L.Rozenberga.

Jā. Tikai un vienīgi.

G.Kūtris.

Man, saistībā ar pieaicinātās personas stāstīto, ir viens jautājums precizējošs Šķeltiņa kungam. Sakiet, lūdzu, pēc jūsu dienesta attiecību pārtraukšanas jūs tomēr strādājat uz līguma pamata šajā Ūdeņu pārvaldē. Vai jums bija sabiedriskā inspektora amats vai inspektora palīga amats un vai jūs strādājat kopā ar kādu inspektoru?

P.Šķeltiņš.

Strādāju kā sabiedriskais inspektors. Ar sabiedriskā inspektora pilnvarām... sastādot, aizturot... bez lēmuma iznešanas, nododot valsts vides inspektoram...

G.Kūtris.

Uz tām vietām un to noteikumu kontroli jūs veicāt kopā ar kādu inspektoru vai viens pats?

P.Šķeltiņš.

Veicām ar sabiedriskajiem inspektoriem, kopā ar valsts inspektoriem, faktiski... kas izrādīja iniciatīvu sadarboties... Viens otrs izrāda vēlēšanu sadarboties, cits atkal nē. Tas ir atkarīgs no valsts inspektora...

G.Kūtris.

Tas bija bezmaksas darbs?

P.Šķeltiņš.

Tad, kad ir noslēgts darba līgums uz četriem mēnešiem jeb sešiem... to izvērtē vecākais valsts inspektors, ar kuru noslēdz šos darba līgumus, un viņa spēju atdevi šajā vides aizsardzības darbā un sadarbību ar valsts inspektoriem, to visu... (*Visi reizē runā.*)

...

Es vēl gribēju vienu jautājumu. Attiecībā par šo vecumu. Jūs nevarējāt atbildēt uz kolēģa jautājumu, bet varbūt jūs varat pateikt, nu, teiksim, vidējais vecums darbiniekiem, kas strādā par zivju inspektoriem? Vai ir arī kāds vecāks pēc gadiem, kā pieteicējs?

L.Rozenberga.

Nu noteikti varu pateikt, ka ir trīs pensijas vecuma inspektori...

...

Un viņiem ir augstākā izglītība?

L.Rozenberga.

Nē, divi ir tādi, kas iekļuva, teiksim, zem šī pārejas perioda un vienai personai bija pensijas vecums, bet, neskatoties uz to, viņa arī uzsāka mācības un pabeidza. Nu, bet tas vidējais... es to raksturotu kā... četrdesmit gadi...

G.Kūtris.

Tiesnesis Jelāggins.

J.Jelāgins.

Jūs teicāt, ka visi ir ar augstāko izglītību, izņemot tos, kas turpina studēt. Un tad papildinājums: un tad trīs tādi, kas vēl nav sasnieguši pensijas vecumu... Vai tad tie visi ir jau prom?

L.Rozenberga.

Tā tad... Nē, šobrīd vēl strādā divi pensijas vecuma... Pirms pensijas, kam Ministru kabineta noteikumi neuzlika par pienākumu...

J.Jelāgins.

Tas termiņš kad beidzas? Tūlīt jau beigsies laikam?

L.Rozenberga.

Tūlīt beigsies, bet viņi arī ... Šeit tiks vērtēts, jo viņiem ir iespēja arī palikt amatā.

J.Jelāgins.

Bez augstākās izglītības?

L.Rozenberga.

Viņiem tie gadi...

G.Kūtris.

Seši gadi... Tur bija.. noteikumi stājās spēkā 2001.gadā, šogad ir 2007.gada februāris...

Labi. Jautājumu vairāk nav? Paldies.

Tālāk, lūdzu, savu viedokli par šo jautājumu sniedz tiesai Valsts civildienesta pārvaldes pārstāvis Inga Juhņēviča. Lūdzu!

I.Juhņēviča.

Pievienojos un neatkārošu Saeimas un Ministru kabineta pārstāvju teiktos. Tikai attiecībā par dažiem jautājumiem šeit izskanējušiem papildināšu.

Tātad, pirmkārt, Valsts civildienesta pārvalde ar šo konkrēto gadījumu sastapās tad, kad Šķeltiņa kungs apstrīdēja Valsts civildienesta pārvaldē atbrīvošanu no amata.

Un vērtējot, kā tiek piemērotas tiesību normas attiecībā šajā gadījumā, Civildienesta pārvalde ņēma vērā un vērtēja, gan tos argumentus, ko Šķeltiņa kungs ir norādījis savā sūdzībā. Te es gribu vērēt uzmanību, ka Šķeltiņa kungs, sūdzoties par atbrīvošanu no amata, vispār nekādus šādus subjektīvos faktorus neminēja, kā vienīgo, kāpēc uzskatīja, ka atbrīvošanai nav pamats, norādīja to, ka valsts vispār nevarēja izvirzīt jeb mainīt šīs te prasības attiecībā pret viņu kā pret cilvēku, kas jau ir nokārtojis ierēdņa kandidāta eksāmenu un jau vairākus gadus ir bijis ierēdnis.

Otra lieta, ka jebkurai iestādei, skatoties un piemērojot šīs tiesību normas, ir jāskatās arī to raksturs. Un, kā redzams gan likums, gan Ministru kabineta noteikumi diezgan konkrēti nosaka, ka ir ierēdnim šāda obligātā prasība un kā šī obligātā prasība attiecībā pret kurām personām jāpiemēro.

Runājot par to, Šķeltiņa kungs norādīja un tiesa uzdeva jautājumus par to, kas mainījās... vecais likums, kvalifikācijas pārbaudes un tagad ir jaunais likums... Tad gribu mazliet paskaidrot jeb precizēt. 1994.gada Likums par civildienestu noteica, ka, lai iekļūtu civildienestā jeb kļūtu par ierēdni, tāpat kā šobrīd tika izsludināts konkurss, obligātās prasības, arī izvirzītas prasības, kurām jāatbilst pretendējot uz attiecīgo amatu. Bet, lai pieņemtu attiecīgo amatu, vēl papildus tam bija jākārtoto ierēdņa kandidāta kvalifikācijas eksāmens 1994.gadā. Tikai ierēdņa kandidāta kvalifikācijas eksāmens un tas bija eksāmens, kurā pārbaudīja atbilstību vispārējām prasībām, trīs daļas eksāmenam bija. Pirmkārt, bija jāpārzina Likums par valsts civildienestu, jautājumi bija par konkursa izsludināšanu, par obligātajām prasībām, par ierēdņu pienākumiem. Otrā daļa

bija: tāds vispārintelektuāls tests, kurš ir liekais no trīs variantiem... Un trešā daļa bija situācijas apraksts... piemēram, viens kolēģis tur neatbilstoši izturas pret apmeklētājiem, kā jūs rīkosieties.

Šos ierēdņa kandidāta eksāmenus taisīja, ņemot vērā... tas saturs bija tāds, ņemot vērā, ka cilvēks nevienu dienu vēl nav strādājis ierēdņa amatā, tāpēc arī konkrētā ierēdņa amatā neko precīzu, specifisku attiecīgajam amatam vajadzīgo nevarēja pārbaudīt., kā arī ņemot vērā to, ka šiem cilvēkiem ir vidējā izglītība.

Un tālāk. Tad, kad cilvēks nostrādāja kā ierēdņa kandidāts ierēdņa amatā 3 līdz 5 gadus, tad bija plānots, ka jākārtos ir ierēdņa eksāmens un tikai pēc ierēdņa eksāmena nokārtošanas viņš iegūst šo ierēdņa statusu. Ierēdņa eksāmenu kārtošana uzsākās, ja nemaldos, 2000.gadā... 1999.gada beigās... bet ļoti mazs procents ierēdņu kandidātu kārtoja šo eksāmenu, jo jau tika pieņemts jaunais likums. Un jaunais Likums par valsts civildienestu, šis 2000.gadā pieņemtais likums atteicās no šiem eksāmeniem, tātad no ierēdņu kandidātu eksāmeniem, gan ierēdņu eksāmeniem, saprotot, ka vajag ļoti specifiskas prasības, jautājumus nevar uzdot cilvēkiem, kas nav strādājuši un, kā pierādīja prakse, tad 99% personu šos ierēdņa kandidāta eksāmenus nokārtoja. Tātad atteicās no šiem eksāmeniem, pārejot... un Civildienesta likumā ierakstot prasību...nosakot pārbaudes laiku.

Tādējādi patlaban personām, kas grib kļūt par ierēdņiem un viņas nekārto šos eksāmenus, viņām tiek noteikts sešu mēnešu pārbaudes laiks. Un tad, pildot pienākumus, pārbauda, vai viņi ir piemēroti darbam valsts civildienestā.

Un tāpēc te var teikt, ka arī... tagad atsakoties no šiem kvalifikācijas eksāmeniem, ir parādījusies tikai šī prasība pēc augstākās izglītības. Šie kvalifikācijas eksāmeni saistās drīzāk kopā ar šo pārbaudes laiku.

Otra lieta. – par šo izglītības prasību. Nav tā, ka arī pēc vecā likuma ierēdņiem nebija vajadzīga augstākā izglītība. Bija virkne amatu, kuru amata aprakstos parādījās šādu te prasība, jo attiecīgos amata pienākumus nekā savādāk kā bez augstākās izglītības izpildīt nebija iespējams. Tāpēc pastāvēja daļa ierēdņu, kuriem bija vidējā izglītības un viņi arī strādāja šādos amatos un bija arī amati, kuros savādāk būt nekādīgi nevarēja, kā tikai personas ar augstāko izglītību.

Un atšķirībā no vecā likuma, kur ierēdņa amatus...ka persona ir ierēdnis, noteica tikai pēc amata nosaukuma, Likumā par valsts civildienestu vecajā likumā parādījās tikai inspektors, vecākais referents, speciālisti... tie ir ierēdņu amati. Neskatoties uz to, kādus pienākumus attiecīgais amats satur. Tad šis jaunais likums pārgāja uz sistēmu, ka jau šajā definīcijā, kas ir 3.pantā, likuma 3.panta pirmajā daļā, parādās tās galvenās funkcijas, kuras jāveic konkrētajā amatā un ja tās veic, tad tas ierēdņa amats un šim

personām, kuras ieņem šo amatu, ir jābūt ierēdnim. Un līdz ar tām ir noteiktas funkcijas un ir šī valsts varas īstenošana uzticēta.

Un līdz ar to arī nonāca līdz secinājumam, ka šos pienākumus pildot, lai tiešām valsts varētu būt pārliccināta, ka ir vismaz minimālais zināšanu līmenis, izglītības līmenis, lai ne tikai standartizētas... situācijas ierēdnis varētu atrisināt, bet arī nestandarta situācijas, arī sarežģītas situācijas. Tāpēc ir nepieciešamība pēc šīs augstākās izglītības. Civildienesta likumā 7.pantā ir vispārējās prasības – visiem ierēdņiem kādas ir izvirzītas un šī obligātā prasība parādās šeit. Bet tas, kādas izglītības prasība ir nepieciešama konkrētajā amatā, parādās konkrētā amata aprakstā. Jo ierēdņu amati ir arī tādi, kuru pienākumus var veikt arī ar jebkādu augstāko izglītību. Bet ir pienākumi, kurus var veikt tikai ar kaut kādu konkrēti noteiktu augstāko izglītību. Tāpēc likumā tika ielikta šāda te sistēma.

Tad, runājot par vēl vienu lietu, kas šodien tika minēta. Vai ir nepieciešams atcelt pārejas noteikumus un šos Ministru kabineta noteikumus... Tad es gribētu vērst jūsu uzmanību, ka atceļot šos noteikumus un neatceļot prasību pēc augstākās izglītības arī cilvēkiem, kas 2000.gada 21.janvārī jau bija ierēdņi, pēc likuma arī viņiem būs jābūt augstākajai izglītībai. Nu, kā savādāk. Šie pārejas noteikumi paredzēja tikai noteiktu sistēmu, kā un kādā laikā šī prasība uz šiem ierēdņiem ir attiecināta. Līdz ar to, ja atceļ šos Ministru kabineta noteikumus Nr.79, ja atceļ pārejas noteikumu 5.punktu tādā redakcijā, kādā viņi ir, lai šiem cilvēkiem, kā Šķeltiņa kungam, lai viņi varētu strādāt bez augstākās izglītības, tad tur ir jābūt attiecīgi citam punktam vai pantam likumā, kas paredz šādu iespēju.

Un tad mēs nonākam pie vēl viena jautājuma. Vai mēs atkal nesaskatīsim nevienlīdzību un diskrimināciju, ka vienus amata pienākumus... no vieniem cilvēkiem mēs prasīsim augstāko izglītību, no otriem neprasīsim. Cilvēkiem, kas no 2001.gada un kas nāk no jauna civildienestā, šāda prasība ir izvirzīta...

Tāpēc, secinot jeb skatoties uz šiem amata pienākumiem, kas ir nepieciešams viņu amata pienākumu izpildē... vai arī tiem cilvēkiem, kas jau sen ir strādājuši... vai tiem, kas no jauna nāk, manuprāt, tieši uz šīs prasības izvirzīšanu tikpat vienlīdzīgi būtu jāskatās.

Tad vēl viena lieta, ko gribētu piezīmēt. Rodas jautājums, vai attiecīgais amats ir aizpildīts vai izglītība jeb šīs prasības izvirzīšana ir devusi cerētos rezultātus. Valsts civildienesta pārvalde jau paskaidrojums tiesai rakstveidā norāda, ka šī nav tā prasība, ko var nomērīt un izmērīt vienā dienā un, teiksim, var pārbaudīt, vai tiešām cilvēks ar izglītību un bez pieredzes ir labāks nekā cilvēks ar pieredzi un ar izglītību... Un otrādāk. Un tas, kas tad dod labāku rezultātu – vai izglītība vai liela alga ierēdnim. Tāpēc šie visi apstākļi ir jāvērtē kompleksi un to mēs sagaidīsim no mūsu valsts

pārvaldes ierēdņiem, vai labākus rezultātus... darba rezultātus, tad mēs necelsim šo latīņu, jo izglītība ir viena no pamatprasībām, lai cilvēks tiešām... lai varētu teikt, ka ir prasība noteiktu zināšanu pielietošana pildot šos pienākumus.

Un jāsaka arī, ka no 1994.gada līdz šim brīdim vai ir izpratne par to, kas ir ierēdņu pienākumi, kas ir administratīvais process, ko nozīmē kaut vai administratīvā soda uzlikšana... Tas viss ir lielā mērā attīstījies, mainījies un šeit ir nepieciešama tāda pamatzināšanu bāze. Protams, var aiziet otrā galējībā un teikt, ka iestādei ir jānāca arī ierēdņiem šī ābece. Nu, te es gribu teikt, ka valsts ir izdomājusi vienu sistēmu, kā cilvēkiem iegūt šīs pamatzināšanas, un valsts ir pateikusi, ka, lūk, ar valsts noteiktu izglītības diplomu mēs apliecinām, ka šiem cilvēkiem ir zināmu zināšanu kopums, tad valstij blakus nav jāveido otra sistēma, jo tikai atsevišķām personām kaut kādu šādu zināšanu kopumu dod. Un tāpēc arī ievieojot šo prasību, manuprāt, pamatoti ir pateikts, ka jābūt šai augstākajai izglītībai.

G.Kūtris.

Paldies. Man ir tāds jautājums. Sakiet, lūdzu, kā jūs vērtējat no Civildienesta viedokļa, no Civildienesta vadības viedokļa situāciju, ka Civildienestā tomēr ir ierēdņi, kas šobrīd strādā un viņiem vēl gadus 7... ja ne vairāk, vēl ir tiesības strādāt bez augstākās izglītības un viņu darbs apmierina.

I.Juhņēviča.

Tas, ka var strādāt bez augstākās izglītības, no tā es automātiski negribu secināt, ka darbs apmierina, jo ar katru cilvēku tas darbs ir vērtējams atsevišķi. Bet, protams, no tādas vienotības principa, labāk būtu, ja visiem būtu vienādas prasības, vienādi termiņi. Bet, kā arī tas parādās šajā lietā, valstij ir jāņem vērā tās sekas, tās iespējas, cik lielā mērā, cik ātrā termiņā valsts var nodrošināt šādas te izglītības iegūšanu. Skatoties un salīdzinot kaut vai šo situāciju, kas ir Civildienesta likumā ierakstīta, Valsts meža dienestam, piemēram,... arī tiesas materiālos, kā ir rakstīts... cik cilvēkiem nebija šādas augstākās izglītības. Tas ir ļoti liels skaits cilvēku un mazliet ar to ir jāreķinās, nosakot šo pāreju.

G.Kūtris.

Vai tas nozīmē, ka atlaižot simts cilvēkus, šī sāpe ir lielākā, un atlaižot trīs cilvēkus, viņiem sāpe ir mazāka?

I.Juhņēviča.

Neiet runa par atlaišanu, bet iet runa par to, kā panākt, lai cilvēki atbilstu šai prasībai.

G.Kūtris.

Ar atlaišanu?

I.Juhņēviča.

Nē, nevis ar atlaišanu, bet ar perioda noteikšanu. Jo periodu jau nenoteica, lai panāktu, ka cilvēki tiktu atlaisti no darba. To noteica, lai panāktu, lai tie cilvēki, kas strādā, kas pilda šos pienākumus, lai viņiem arī būtu iespēja atbilst šai prasībai un nevis ar viņiem nerēķinoties viņus atlaist.

G.Kūtris.

Paldies. Kolēģi, lūdzu jautājumus! Tiesnesis Skudra.

V.Skudra.

Par to pašu periodu. Vai konkrētajā gadījumā šis periods, jūsuprāt, ir pietiekošs?

J.Juhņēviča.

Attiecībā jūs domājat uz Šķeltiņa kungu? Es domāju, ka jā, jo nav nekāda pamata uzskatīt, ka periods nav pietiekošs, jo, kā redzams, Šķeltiņa kungs bija iestājies izglītības iestādē, kur pat divos gados var iegūt augstāko izglītību, un tāpēc uzskatīt, ka viņš to nevar izdarīt, nav nekāda pamata.

V.Skudra.

Tātad, respektīvi, nobeidzot savu šīsdienas uzstāšanos... jūs tā arī nepateicāt savu attieksmi pret šīsdienas pieteikumu.

I.Juhņēviča.

Es nepiekrītu pieteikumam.

V.Skudra.

Sakiet, lūdzu, pēc jūsu domām... Valsts, pieņemot ierēdni civildienestā, uzņemas kādas saistības, kuras atšķiras no darba tiesiskajām attiecībām?

I.Juhņēviča.

Valsts uzņemas saistības, protams. Valsts uzņemas saistības, ņemot vērā, ka valsts nosaka šos īpašos pienākumus... valsts uzliek šim cilvēkam šos īpašos pienākumus īstenot valsts varu, uzņemas šīs saistības, kas ir likumā noteiktas... sociālās garantijas ierēdnim, valsts arī uzņemas šīs saistības uz pastāvīgu civildienestu, bet šeit es gribu pie reizes paskaidrot, ka tas nenozīmē, ka mūžīgi mūžos, ja kāds pirms 20-30 gadiem tu esi ienācis, ka tāds tu arī vari palikt... Valsts šajā pašā likumā uzliek ne tikai saistības ierēdnim mācīties, bet tiesības uz pastāvīgu civildienestu nozīmē to, ka, ja šī funkcija valstī ir jāveic, attiecīgie pienākumi, un valsts nekonstatē, ka ierēdnis netiek galā ar pienākumiem, nekonstatē, ka ierēdnis neatbilst... tad ierēdnis šos pienākumus un šo amatu var ieņemt neatkarīgi no politiskās maiņas, neatkarīgi arī no tā, kādas strukturālās izmaiņas notiek iestādē. Piemēram, mums pirms kāda laika, teiksim, būvniecības nozare bija Vides ministrijas padotībā un tagad tā ir Ekonomikas ministrijas padotībā. Un tas, ka cita iestāde ar šīm funkcijām nodarbojas, nenozīmē, ka ierēdņus Vides ministrijā atlauda un Ekonomikas ministrijā meklēja jaunus. Tieši izejot no šīm te tiesībām uz pastāvīgu civildienestu, šie ierēdņi turpināja darbu citā iestādē. Bet šīs tiesības nenozīmē to, ka, ja valsts attīstās, valsts prasības aug, sabiedrības dzīve mainās, ka ierēdņi varēs sēdēt un tādi, kādi viņi bija tajā gadā, arī šogad.

V.Skudra.

Par sēdēšanu šeit nav runa, te ir eksāmeni, kvalifikācijas kursi un tā tālāk...

I.Juhņēviča.

Bet es jau norādīju, ka šie eksāmeni nebija, lai pārbaudītu, vai viņiem ir minimālais šīs zināšanu līmenis, kāds ir nepieciešams amata pienākumu izpildei. Turklāt... nu... augstākā izglītība dod pavisam citu bagāžu, nekā atsevišķi kursi, ko var valsts piedāvāt papildus tam.

V.Skudra.

Paldies.

G.Kūtris.

Tiesnešiem ir vēl kāds jautājums?

Man ir viens varbūt tāds vairāk konkrēts jautājums, bet man patika Ministru kabineta pārstāvis kā teica, ka mazliet padomāt par vienu jautājumu. Sakiet, lūdzu, ierēdņi šobrīd katru gadu tiek vērtēti. Ierēdņu vērtēšanas tās anketas tiek veiktas... priekšnieks vērtē un saka – kas trūkst un kas netrūkst. Sakiet, lūdzu, vai teorētiski būtu iespējams, ka ja,

mēs nezinātu, vai konkrētajam ierēdnim ir augstākā izglītība vai nav, ka viņš tomēr tiek novērtēts pozitīvi.

I.Juhņēviča.

Teorētiski ir iespējams, protams.

G.Kūtris.

Tā kā vai ir tas, ka izglītība būtu obligātā kvalifikācijas prasība, kas nodrošina un apgalvo, ka ierēdnis ir kvalitatīvs, vai tomēr ir citas lietas, kas var liecināt par ierēdņa kvalifikāciju.

I.Juhņēviča.

Es domāju, ka par to liecina viss kopā. Un mums tomēr nav jāskatās tikai viens atsevišķs gadījums. Un, ja mēs varbūt vērtētu visus, kuriem ir izglītība un kuriem nav izglītība, kuriem ir labāki darba rezultāti, tikpat pat iespējami tad nonāktu pie citiem rezultātiem, bet tas, ko mēs gribam pateikt, ir tas, ka izglītība dod tādu pamatu. Ne jau par velti mūs sūta skolās, mēs jau varētu arī mājās mācīties ābeci, jo mēs arī ķirurgam prasām, nevis mājās trenējamies griezt... noteiktas zināšanas ir jāiegūst augstskolā, lai mēs varētu paļauties uz to, ko viņi dara un lai arī valsts varētu savā ziņā paļauties, ka tie darbinieki, no kuriem prasa... jeb attiecīgi ierēdņi, no kuriem prasa attiecīgo pienākumu izpildi, viņu tas teorētiskais pamats, lai lielā mērā pareizi izpildītu šos te pienākumus... Bet ja šīs zināšanas nav un ja nevar uz to paļauties, tad mēs beigās varam tikai plātīt rokas un teikt: nu, jā, mums jau tādas sekas bija jāparedz, jo mēs šim cilvēkam neprasām pat noteikta līmeņa izglītību.

G.Kūtris.

Tāpat 6 mēnešu noteiktais pārbaudes periods jaunajam inspektoram sākumā... pēc tam mēs vērtējam un sakām, ka viņš der, pēc tam atkal ik pēc gada mēs vērtējam un sakām, ka der, un der un tā tālāk. Ja?

I.Juhņēviča.

Mēs skatāmies, kā viņš ir izpildījis attiecīgajā vērtēšanas periodā viņam uzliktos pienākumus. Un teiksim, skatoties no tā, kā iestādes uzliek pienākumus, vai arī kā jebkurā iestādē... ka uzliekot pienākumus vadītājs jau rēķinās ar to, kuram viņš uzliek šos pienākumus. Un, lai gan amata aprakstos pienākumi ir vienādi, var būt divi cilvēki, kuriem katrs pienākums satur sarežģītākas lietas un citas lietas ir mazāk sarežģītas, un cilvēkam, kuram nav atbilstošas izglītības, var uzlikt šīs mazāk sarežģītās lietas un

vērtējot šajā ikgadējā novērtēšanā jau vērtā, kā viņš ir ticis galā ar šīm lietām. Tāpēc tādu shēmu uzzīmēt, ka no vienas prasības izriet tikai viens rezultāts, tā pie šīm prasībām pieiet nevar. Un kāpēc cilvēki arī iet prom? Cits varbūt iet tāpēc, ka šo izglītību prasa, cits varbūt tāpēc, ka alga ir par mazu vai nenāk uz ierēdņa amatu tāpēc, ka presē ierēdņus lamā un tas nepatīk.... No tā nevar secināt tādas viennozīmīgas likumsakarīgas sekas. Visi šie apstākļi, visi dienesta apstākļi ir vērtējami kopsakarā.

G.Kūtris.

Paldies.

Vai ir vēl kādi jautājumi? Pieteikuma iesniedzējam? Saeimas pārstāvim? Ministru kabineta pārstāvim? Paldies.

Turpinām uzklaustīt pieaicinātās personas. Vārds tiek dots Valsts administrācijas skolas pārstāvim Uģim Rusmanim. Lūdzu! Jūsu viedoklis par izskatāmo lietu.

U.Rusmanis.

Paldies. Man nav piebilstams nekas manis iesniegtajai rakstveida informācijai.

Man ir tāds viedoklis, ka pieteikums ir noraidāms.

G.Kūtris.

Lūdzu, tiesnešiem jautājumi! Tiesnesis Skudra.

V.Skudra.

Varbūt vienīgais... Kāda veidā pie jums iegūst to kvalifikāciju... nedaudz... un par to.. kvalifikācija, prasme un iemaņas... Varbūt jūs varētu nedaudz precizēt, ar ko tas atšķiras.

U.Rusmanis.

Tātad ir ikgadējs mācību pasūtījums no Valsts kancelejas Administrācijas skolai. Veicam ierēdņu mācību vajadzību aptaujas, arī iestāžu vadītāji, izejot no ikgadējām novērtēšanām, sniedz savus pieteikumus ko un kam vajadzētu papildus apmācīties. Mums ir kādi simt kursi vidēji pusotru dienu ilgi un ar sešiem dažādiem apmācību blokiem – gan par likumdošanas jautājumiem, par Eiropas Savienības jautājumiem, vadības prasmēm, dažādām psiholoģiskām iemaņām, ētikas... interešu konfliktu jautājumiem, valsts pārvalde, par iekārtu... arī nedaudz valodas un datori un tādā veidā cenšamies nodrošināt ierēdņu papildizglītošanos.

G.Kūtris.

Sakiet, lūdzu, vai augstākā izglītība pati par sevi dod visas nepieciešamās zināšanas, lai strādātu par ierēdni, vai arī ir nepieciešamība pēc speciāliem kursiem?

U.Rusmanis.

Manuprāt, noteikti ir nepieciešami. Domāju, ka neviena fakultāte un augstskola tādu visaptverošu un plašu spektru nedod, kas ir vajadzīgs ierēdnim, jo, teiksim, vēl ir mums viens mācību bloks tieši jaunajiem ierēdņiem, kas ienāk valsts pārvaldē tikko un tas ir tāds ļoti pieprasīts un ļoti vajadzīgs. Kaut vai pēc tā pieprasījuma vien arī var spriest, kas tas laikam nav pietiekoši...

G.Kūtris.

Jūs atbildes vēstulē sniedzāt paskaidrojumus par šo lietu un teicāt, ka nevarat nosaukt ierēdnim nepieciešamo zināšanu un prasmju kopumu, kas ietilpst jebkurā augstākā izglītībā. Tas nozīmē, ka jūs ierēdņu atestācijā un vērtēšanā nepiedalāties, jūs tikai izglītošanā...

U.Rusmanis.

Es konkrēti... es pats esmu dažu ministriju iespējamais vērtētājs... piedalos dažreiz, jā...

G.Kūtris.

G.Kusiņš.

Viens īss jautājums. Es saprotu, ka Valsts administrācijas skola nenodarbojas ar profesionālu augstāko izglītību...

U.Rusmanis.

Nē, nekādā gadījumā.

G.Kusiņš.

Jā, paldies.

G.Kūtris.

Ministru kabineta pārstāvim? Paldies.

Tiesnesis Jelāgins.

J.Jelāgins.

Man precizējošs jautājums. Par cik jūs mācījāties divās mācību iestādēs... Tie septiņi mēneši, ko jūs nostudējāt, tad bija Judža Juridiskajā koledžā?

P.Šķeltiņš.

Jā, tieši tā.

J.Jelāgins.

Tad tā augstākā matemātika jau tur netika prasīta.

P.Šķeltiņš.

Nē, nē. Tas bija Jelgavā... es vienu sesiju tur nomācījos.

J.Jelāgins.

Nu jā, bet Jundža... jūs teicāt, ka septiņi eksāmeni, trīs nokārtojāt, četrus nenokārtojāt...

Un otrs jautājums. Kurā gadā jums iestājas pensionēšanās vecums?

P.Šķeltiņš.

2015. ...

J.Jelāgins.

Paldies.

G.Kūtris.

Vai kādam no dalībniekiem ir kādi jautājumi?

Tiesa, apspriežoties uz vietas, nolēma izsludināt pārtraukumu līdz pulksten 14.30.

(Pārtraukums)

G.Kūtris.

Turpinām lietas izskatīšanu. Vai tiesnešiem ir kādi jautājumi lietas dalībniekiem?

Tiesnesis Skudra.

V.Skudra.

Es varbūt gribētu advokātei uzdot. Sakiet, lūdzu, kāda ir jūsu pozīcija beigu beigās? Vēl pirms debatēm?

E.Miļevska.

Mēs uzturam konstitucionālo sūdzību. Uzskatām, ka pārejas noteikumu 5.punkts neatbilst Satversmes normām, tāpat arī Ministru kabineta noteikumi neatbilst Satversmes normām, kuras minētas konstitucionālās sūdzības tekstā.

G.Kūtris.

Sakiet lūdzu, vai jūs uzskatiet saudzējošāku periodu... kas tas ir vajadzīgs garāks, vai vispār tas nav vajadzīgs, vai kaut kā savādāk?

E.Miļevska.

Es domāju, ka jāizvērtē vienlīdzīga pieeja starp visiem likumiem un šeit es gribētu pievērst uzmanību atkārtoti šim Iekšlietu ministrijas sistēmas iestāžu un Ieslodzījumu vietu pārvaldes amatpersonas speciālajam dienesta pakāpes, dienesta gaitas likumam... tad tur ir, piemēram, ka termiņš ir noteikts 2016.gads vienā normā. Teiksim, šajā gadījumā tas būtiski, protams, aizsargā mana pārstāvamā intereses, jo tad viņam jau būtu pensijas vecums, kas garantētu viņam darbu līdz pensijas vecumam. Un manuprāt šajā gadījumā, kaut arī runa ir tikai par četrām personām, kā mēs dzirdējām no Vides dienesta pārstāvju puses, kuras ir atstādinātas no amata, nav arī zināms par tām, kuras ir labprātīgi ir aizgājušas. Manuprāt, tomēr ir svarīgi aizsargāt šo personu grupas intereses un piecdesmit gados apgūt augstāko izglītību ir pietiekami grūtāk nekā četrdesmit gadu vecumā.

Un vēl es gribētu šeit piezīmēt, uz ko neatbildēja arī Vides pārvaldes pārstāvis... tas jautājums par vecumu, uz ko nevarēja atbildēt, cik vecas ir šīs personas, kas strādā un ieņem ierēdņu amatus ar augstāko izglītību pārvaldē. Tad šeit es gribētu piezīmēt, ka tieši Šķeltiņa kungs apgalvo, ka viņš ir viens no vecākajiem zivju inspektoriem bijis savā amatā un līdz ar to, protams, termiņa pagarināšana kaut vai līdz 2016.gadam ... būtiski aizsargātu viņa intereses.

G.Kūtris.

Tātad jūs uzskatāt, ka saudzējošāks veids, kā būtu, būtu pagarināt termiņu tikai tāpēc, ka viņam tad nebūtu jāapgūst augstākā izglītība.

E.Miļevska.

Jā.

G.Kūtris.

Paldies. Vai vēl ir kādi jautājumi?

Līdz ar to lietas izskatīšana pēc būtības ir pabeigta. Tiek atklātas tiesas debates.

Jautājums ir pieteikuma iesniedzējam: kāds laiks būtu nepieciešams jums debatēs uzstāties?

E.Miļevska.

10-15 minūtes.

G.Kūtris.

Saeimas pārstāvim?

G.Kusiņš.

15 minūtes.

G.Kūtris.

Ministru kabineta pārstāvim?

I.Bīte-Perceva.

15 minūtes. Kopā.

G.Kūtris.

Paldies. Tātad tiesu debatēs ar runu vispirms uzstājas pieteikuma iesniedzēja pārstāvis. Lūdzu, jums ir laiks 15 minūtes.

E.Miļevska.

Godātā tiesa! Noklausoties šodien visu klātesošo pušu viedokļus, kā arī iepazīstoties ar visu lietu kopumā, pārstāvot konstitucionālās sūdzības iesniedzēja intereses, papildus jau visam dzirdētajam un konstitucionālajā sūdzībā izklāstītajam, gribētu bilst sekojošo.

Kā jau mēs visi zinām, Satversmes 1.pants nosaka, ka Latvija ir neatkarīga demokrātiska republika un no tā izriet visi tie vispārīgie tiesību principi, kā tiesiskas valsts princips, taisnīguma, tiesiskās paļāvības princips. Saskaņā ar šo nevar būt spēkā neviens likums vai atsevišķa tiesību norma, kas tieši vai netieši šos taisnīguma un tiesiskās paļāvības principus ignorē.

Attiecībā pret sūdzības iesniedzēju ir pieļauta, manuprāt, acīmredzama diskriminācija, uzsvēršu, pēc formālā izglītības stāvokļa, neņemot vērā viņa darba pieredzi, profesionālo kvalifikāciju, kā arī citus cilvēciskos aspektus. Tas, ka šī diskriminācija ir notikusi uz likuma pamata, es uzskatu, ka nepadara to legītimu.

Ministru kabinets savā atbildes rakstā norāda, ka Valsts civildienesta likuma mērķis ir nodrošināt labas pārvaldības principu. Šeit es gribētu piezīmēt, ka labas pārvaldes princips sevī ietver arī tiesiskuma principa īstenošanu un cilvēktiesību ievērošanu. Labas pārvaldības princips prasa, lai valstī funkcionētu godīgs, kompetents un motivēts civildienests.

Likumdevēja izraudzītie līdzekļi, protams, kopumā varbūt arī būtu piemēroti šo mērķu īstenošanai, taču, manuprāt, nav attiecināmi uz personu grupu, kas ir strādājusi civildienestā jau daudzus gadus, pildījušas savus amata pienākumus godprātīgi, augstā profesionālā līmenī, un par ko arī liecina viņu atestācijas nokārtošana un ierēdņa statusa saņemšana – tātad uzticības gūšana stabilam civildienestam.

Vispirms jau vēlētos atkārtoti arī atzīmēt, ka pieteikuma iesniedzēja tiesību aizskārums nav saistīts ar pretendēšanu uz Civildienesta amatu no jauna. Pieteikums ir vērsts uz to personu tiesību aizskārumu, kuras jau atradās Valsts civildienestā.

No Saeimas un Ministru kabineta sniegtajiem atbildes rakstiem var secināt, ka prasība ierēdņiem iegūt augstāko izglītību nodrošina profesionālu un kompetentu civildienesta izveidošanu, kas sekmēs sabiedrības interešu aizsardzību. Savukārt, kā mēs redzam no Jūras un iekšējo ūdeņu pārvaldes rakstiski izteiktā viedokļa, ka sūdzības iesniedzēja atbrīvošana no amata nav nebūt uzlabojusi, nedz arī pasliktinājusi pārvaldes darbības kvalitāti. Taču šeit vēlētos arī piezīmēt, ka ja attiecīgās štata vienības stāv ilgstoši brīvas, tad jautājums – kāda gan sabiedrības interešu aizsardzība šajā laika periodā ir notikusi, ja malu zvejniecība netiek efektīvi samazināta.

Līdz ar to, manuprāt, samērīguma princips nav attaisnots pieņemot šo normu.

Vēl es gribētu atsaukties uz publikāciju 2007.gada 27.marta „Jurista Vārdā”, kur Egils Levits ir norādījis, ka likumam noteiktās situācijās ir jāneregulē taisnīgums. „Taisnīgums ir likuma augstākā mēraukla”, es citēju. „Likuma jēga ir noteikt tipiskas situācijas un tās vienādi neregulēt. Lai īstenotu taisnīgumu likumos, likumdevējs var lietot vispārējos tiesību principus, tajā skaitā samērīguma principu. Savukārt, lai konstatētu, vai samērīguma princips ir ievērots, ir jānoskaidro, vai likumdevēja izraudzītie līdzekļi ir piemēroti leģitīmā mērķa sasniegšanai un vai nav saudzējošāku līdzekļu šā mērķa sasniegšanai; vai likumdevēja rīcība ir atbilstīga jeb proporcionāla.

Ja, izvērtējot tiesību normu, tiek atzīts, ka tā neatbilst kaut vienam no šiem kritērijiem, tā neatbilst arī samērīguma principam un ir uzskatāma par prettiesisku.

Manis iepriekš norādītais situācijas izklāsts, manuprāt, pilnīgi norāda uz konkurētās strīdus normas neatbilstību šiem kritērijiem. Strīdus tiesību norma pilnībā neatbilst samērīguma principam, ja ņem vērā faktu, ka likumdevējam bija iespēja izvēlēties saudzējošākus līdzekļus sava mērķa sasniegšanai, neattiecinot izglītības ierobežojumus uz personu, kas jau 30 gadus ir godprātīgi nostrādājusi savā profesijā, un bez tam ņemot vērā arī to apstākli, ka pēc sūdzības iesniegšanas atstādināšanas no amata štata vienība bija brīva. Vai šādā veidā tiek īstenota kvalitatīva valsts pārvalde un tiek aizsargātas sabiedrības intereses? Domāju, ka nē.

Izslēdzot no Valsts civildienesta šādas personas, par kurām arī darbavieta var dot tikai un vienīgi pozitīvas atsauksmes, un kuri ir vislielākie profesionāļi savā jomā kaut vai tāpēc, ka veltījuši šim darbam visu savu dzīvi un strādājuši bez disciplināriem pārkāpumiem, nu nekādā veida nevar sekmēt šo personu atstādināšanu un jaunu personu pieņemšanu civildienestā, kurām ir augstākā izglītība, bet nav pieredzes, nekādi, es uzskatu, ka nevar sekmēt citu cilvēku tiesības demokrātiskās valsts iekārtas, sabiedrības drošības, labklājības un likumības aizsardzību.

Tāpat nav saprotama likumdevēja atšķirīgā attieksme pret vienādos un salīdzināmos apstākļos esošām personām. Valsts likums taču neprasa tam pašam jau daudzkārt pieminētajam policijas iecirkņa inspektoram augstāko izglītību, kaut viņa pārraudzībā ir krimināllietas nevis administratīvās lietas. Tāpat arī nav izprotama likumdevēja nevienlīdzīgā attieksme pret dažādām profesiju kategorijām nosakot atšķirīgu šo it kā saudzējošo pārejas periodu, kuru es tikko arī izklāstīju.

Un visbeidzot. Atsaucoties uz... izmantojot Satversmes tiesas atziņas un atsaucoties uz tām, es gribētu arī atsaukties uz 2004.gada 25.oktobra spriedumu, tātad arī ir teikts, ka indivīds var atsaukties uz tiesiskās paļāvības principu tikai tādā gadījumā, ja likumdevēja iepriekš noteiktais tiesiskais regulējums ir radījis pamatu tiesiskajai paļāvībai. Uz šādu tiesiskās paļāvības principu piemērošanu vairākās lietās norāda arī Eiropas Kopienas tiesa.

Un spēku zaudējušais Likums par Valsts civildienestu... 6.panta 2.punkts noteica, ka uz ierēdņa amatu var pretendēt persona, kurai ir vismaz vispārējā vidējā izglītība. Atbilstoši šim likumam sūdzības iesniedzējs jau saņēma ierēdņa statusu. Pie tam šī ierēdņa statusa piešķiršana notika 2001.gada 16.maijā, kad spēkā jau bija jaunais Valsts civildienesta likums ar jauno normu par augstākās izglītības prasību. Tātad likumdevēja iepriekš noteiktais tiesiskais regulējums radīja pamatu Pētera Šķeltiņa tiesiskajai paļāvībai.

Likuma varas princips, kas ir viens no tiesiskas valsts pamatprincipiem, noteica, ka likumiem jābūt paredzamiem un skaidriem, kā arī pietiekami stabiliem un nemainīgiem. Tādējādi tiesību normās noteikto tiesisko regulējumu nedrīkst mainīt nepamatoti bieži, jo samērīgi biežas izmaiņas tiesiskajā regulējumā apgrūtina likuma ievērošanu.

Vēl jo vairāk. Tiesiskajam regulējumam ir jābūt pietiekami stabilam, lai indivīds, vadoties no tiesību normām, varētu pieņemt ne tikai īstermiņa lēmumus, bet arī ilgtermiņā plānot savu nākotni.

Arī tiesiskās noteiktības princips uzliek tomēr valstij pienākumu nodrošināt tiesisko attiecību noteiktību un stabilitāti, kā arī ievērot tiesiskās paļāvības principu, lai veicinātu indivīda uzticību valstij un likumam.

Tiesiskās paļāvības princips aizsargā personas reiz jau iegūtās tiesības un šajā gadījumā tiesiskās paļāvības principam būtu jāaizsargā Pētera Šķeltiņa reiz jau iegūtās tiesības.

Rezumējot teikto un arī ņemot vērā visus šodien dzirdētos apstākļus, tomēr lūdzu tiesu atzīt Valsts civildienesta likuma pārejas noteikumu 5.punktu un Latvijas Republikas Ministru kabineta 2001.gada 20.februāra noteikumus Nr.79 par neatbilstošiem Satversmes 1., 91., 101. un 106.pantam un atzīt šīs normas par spēkā neesošām no to pieņemšanas brīža.

G.Kūtris.

Paldies. Tālāk vārds tiesu debatēs tiek dots Saeimas pārstāvim Kusiņam kungam. Lūdzu!

G.Kusiņš.

Godātā tiesa! Es debatēs gribu pievērsties piecām dažādām lietām.

Ko tad patiesībā apstrīd attiecībā uz Saeimas pieņemto likumu? Pārejas noteikumu, un, kā zināms, pārejas noteikumā ir divas lietas... pārejas noteikumu pirmais teikums, mūsaprāt, nozīmē prasību, tas būtu, loģiski pamatotu prasību, ka visi ierēdņi būtu vienādā situācijā. Lai gan prasība par obligāto augstāko izglītību nav šīs tiesvedības

jautājums, tomēr vispārējā izglītība nedod kvalifikāciju. Tas skaidri un nepārprotami izriet no Izglītības likuma. Lielā mērā mēs, protams, saskaramies arī ar tām sekām, ka mēs pārejam no padomju tiesību sistēmas un no padomju izglītības sistēmas un no Kaļiņingradas apguves uz Latvijas izglītības sistēmu, uz Latvijas profesionālās izglītības likumu.

Lielā mērā tas ir arī saistīts ar to, ka civildienests tika izveidots Latvijā atbilstoši šim likumam pēc Latvijas neatkarības atjaunošanas pirmo reizi un zināmā mērā šīs prasības izvirzījās laika gaitā.

Jau uzstājoties iepriekšējo reizi es norādīju, kas notiktu, ja nebūtu šī prasība pirmajā teikumā ieviesta uzreiz. Protams, ir divas iespējas. Pateikt, ka ar Civildienesta likumā spēkā stāšanos uzreiz ir atbrīvojami visi tie, kam nav augstākās izglītības. Taču likumdevējs, manuprāt, izvēlējās ļoti, ļoti pareizu veidu – pateica, ka šī prasība ir jāsasniedz un ka šī prasība ir sasniezama Ministru kabineta noteiktajā laikā. Konkrēti, vai ir citi līdzekļi? Es esmu stingri pārliecināts, ka attiecībā uz pārejas noteikumu – nav. Nav iespējami citi līdzekļi pāriet no vidējās uz augstāko izglītību, kā tikai nosakot termiņu. Tas izriet skaidri un nepārprotami no Latvijas izglītības sistēmas pamatpostulātiem.

Otrais. Pārejas noteikumu otrais teikums ir deleģējums. Šis deleģējums nosaka, ka Ministru kabinetam ir jānosaka, kādā kārtībā un kādos termiņos. Tas ir tikai un vienīgi deleģējums. Protams, vienmēr vēl jāatgādina, kāpēc Saeima dažiem pati nosaka šos pārejas periodus, savukārt citiem deleģē. Manuprāt, tas lielā mērā ir tiesību politikas jautājums – kurām kategorijām Saeima pati nosaka un cik lielā mērā šie garie vai īsie termiņi ir pamatoti. Šīs lietas ietvaros mēs nevērtējam, kāpēc iekšlietu sistēmas darbiniekiem ir 2016.gads. Šajā lietā tiek vērtēts tas, ka likumdevējs izvēlējās likumā noteikt attiecībā uz Valsts ieņēmumu dienestu, attiecībā uz iekšlietu sistēmu un attiecībā uz meža darbiniekiem, bet tas pats par sevi nenozīmē, ka Saeimai ir jānosaka visiem un tas pats par sevi nenozīmē, ka tālākais deleģējums ir antikonstitucionāls. Manuprāt, šādam apgalvojumam nav pilnīgi nekāda pamata.

Treškārt. Par izglītību. Protams, katra prasība ir formāla. Un var jau būt, ka formāla prasība ir arī par sodāmību, varbūt, ka formāla prasība ir par pilsonību, jo ne jau no pilsonības izšķirams tas, cik ātri cilvēks airēs, ņemot malu medniekus. Manuprāt, jautājumā par izglītību ir nepieciešama skaidrība. Un skaidrība ir nepieciešama profesionāla, precīza, veidojot terminoloģiju. Kas tad ir Latvijā? Kas ir Profesionālās izglītības likumā? Un kas ir Augstākās izglītības likumā? Šīs lietas ietvaros mēs neskatām un tas acīmredzot, nav šīs lietas jautājums, vai pašreizējā profesionālā izglītība ir laba vai slikta. Vai padomju laikā iegūtā profesionālā izglītība ir laba vai slikta, vai Kaļiņingradā iegūtā profesionālā izglītība ir laba vai slikta. Tas, ko mēs šobrīd izskatām, ir pārejas noteikumu punkts. Šis pārejas noteikumu punkts neparedz

konkrētu citu ceļu, kā deleģēt. Protams, ja mēs paskatāmies vecajā likumā, kas bija spēkā pirms pašreizējā, vecā prasība bija vismaz vidējā izglītība. Kā mēs dzirdējam no pārstāvjiem, vairākām ierēdņu kategorijām tas nebija atbilstoši un vairākām ierēdņu kategorijām bija nepieciešama augstākā juridiskā, augstākā medicīniskā vai jebkādas citas izglītības.

Gribu vērst jūsu uzmanību uz to, ka vidējā izglītība, atbilstoši Latvijā pastāvošajai izglītības sistēmai, nedod kvalifikāciju. Vidējā izglītība arī padomju laikā nedeva kvalifikāciju. Kvalifikāciju dod kas cits – profesionālās izglītības iegūšana. Taču ar to nepietiek. Nepieciešamas arī ir prasmes un pieteicējs norādīja uz konkrētu piemēru. Lai arī cilvēkam it kā ir šī formālā profesionālā izglītība, bet prasmes, pieredze... Acīmredzot tas ir tas, kas pietrūkst. Var jau būt, ka kāds pašmācības ceļā ir apguvis jurista, varbūt kāda mediķa prasmes, tomēr šī nozare ir pietiekoši svarīga, arī ierēdņa pieņemtie lēmumi ir pietiekoši svarīgi un vajadzētu tomēr skaidri pārliecināties, vai šis cilvēks atbilst profesionālās kvalifikācijas kritērijiem. Var jau būt, ka pašmācības medicīnas māsa var būt ļoti zinoša, bet bez izglītības, bez profesionālās izglītības apstiprinoša dokumenta viņa nevar nokļūt ārsta amatā... Līdzīgi ir arī ar ierēdņiem. Varbūt pat, ka anonīmi izvēlētā testā arī šī medicīnas māsa izrādīsies pat gudrāka par ārstu. Bet mums šķiet, ka valstī ir jābūt konkrētai sistēmai, un šī konkrētā sistēma šobrīd noteikta Izglītības likumā un Augstskolu likumā.

Es vēlreiz gribētu vērst tiesas uzmanību uz konkrētiem termiņiem. Profesionālās izglītības likuma 4.pants nosaka profesionālās izglītības pakāpes un profesionālā augstākā izglītība ir iedalāma šādi: pirmā līmeņa profesionālā augstākā izglītība ir koledžas izglītība un otrā līmeņa profesionālā augstākā izglītība jau ir iegūstama tikai vienīgi augstskolās.

Pie tam, šā likuma 5.pants precīzi un ļoti detalizēti nosaka profesionālās kvalifikācijas līmeni. Ierēdņiem zemākais ir ceturtais, šinī gadījumā ceturtais kvalifikācijas līmenis, tā ir teorētiskā un praktiskā sagatavotība, kas dod iespēju veikt sarežģītu izpildītāja darbu, kā arī organizēt un vadīt citu speciālistu darbus.

Izskatot lietu, vairākkārt nācās dzirdēt, ka tiešām tā formālā augstākā izglītība te neko nedod. Var jau būt, ka tā arī ir. Bet Augstskolu likums pie likumā lietotajiem termiņiem arī paskaidro, kas tad ir augstākā izglītība. Tā ir izglītības pakāpe, kurā pēc vidējās izglītības iegūšanas notiek zinātnē vai mākslā, vai arī zinātnē un mākslā pamatota personības attīstība. Es vēlreiz gribu uzsvērt: personības attīstība izraudzītajā akadēmisko vai profesionālo vai akadēmisko un profesionālo studiju virzienā, kā arī sagatavošanās, es vēlreiz pasvītrotu, sagatavošanās zinātniskai vai profesionālai darbībai.

Protams, ka ikviens no mums ir redzējis, ka ne vienmēr no skolas sola ir iespējams kļūt par ģēniju. Var jau būt, ka kāds skolas solā jau uzreiz ir ar visām prasmēm, bet reālā dzīvē ir tā, ka prasmes nāk tikai un vienīgi ar darbu.

Ceturtais. Ja mēs aplūkojam konkrēto pieteikumu. Kāda tad ir pieteikuma iesniedzēja prasība? Nupat tā tika atkārtota: atcelt gan pārejas noteikumus un atcelt Ministru kabineta noteikumus. Sakiet, lūdzu, kas tad notiks pēc tam, ja atceļ prasījumu? Spēkā paliks Valsts civildienesta likumā noteiktais, vai, ja tiks atcelti šie pārejas noteikumi... vai tad būs saudzējoša pāreja? Nebūs. Apstrīdētā norma lielākoties ir izpildīta, jo lielākā daļa ierēdņu, kam nebija augstākās izglītības, ir ieguvuši šo augstāko izglītību vai šobrīd iegūst augstāko izglītību, diemžēl ir iznācis arī tā, ka daži to nespēja izdarīt un viņiem nācās atstāt civildienestu.

Atceļot šo normu, it sevišķi atceļot pārejas noteikumus, manuprāt, var rasties pretruna ar taisnīguma un vienlīdzīguma principiem.

Nākamais. Priekšnoteikums dienesta turpināšanai un augstākās izglītības ieguvei – tas ir vismaz divu gadu studijas. Var studēt arī neklātienē. No lietas materiāliem īsti nebija skaidrs, vai pieteikuma iesniedzējs studējis vakarā vai neklātienē. Taču jautājums lietā nav par to, vai zivju inspektoram, vai citai amatpersonai jābūt augstākajai izglītībai, bet gan par to, cik saudzējoša pāreja ir noteikta ar šo prasījumu, vai personām ir uzlikts nesamērīgs un nepamatots pienākums, proti, mācīties. Turklāt arī tiešās pārvaldes iestādēs visam vietām nebija jābūt ierēdņu vietām. To nosaka iestādes vadītājs, saskaņojot ar Valsts civildienesta pārvaldi un it īpaši, ņemot vērā pieminēto ierēdņu definīciju un arī amatu katalogu, ko noteicis Ministru kabinets. Var būt arī darbinieku vietas, pie kam darbinieku vietas amata nosaukums var sakrist arī ar citiem, piemēram, pārvaldes vecākais referents.

Pie šādiem apstākļiem es uzskatu, ka lietā nav gūti nekādi pierādījumi, kas ļautu apgalvot, ka pārejas noteikumu 5.punkts neatbilst Satversmes 1., 91., 101. un 106.pantam. Tādēļ es lūdzu pieteikumu šajā lietā noraidīt.

Paldies.

G.Kūtris.

Paldies. Tālāk vārds tiesu debatēs Ministru kabineta pārstāvim. Lūdzu!

R.Osvalde.

Augsti godātā tiesa! Principā jau visu pateica Saeimas pārstāvis, tā kā mums paliek pavisam maz.

Varbūt es gribētu pieskarties valsts pārvaldes principiem. Viens no valsts pārvaldes principiem ir, ka valsts pārvaldi organizē pēc iespējas efektīgi un pārvaldes institucionālo sistēmu pastāvīgi pārbauda un, ja nepieciešams, pilnveido.

Šeit jāatzīmē, ka civildienests ir viens no valsts pārvaldes elementiem., Mēs nevaram atrauti skatīties. Tāpat arī augstākā izglītība un visa izglītības sistēma ir viens no pārvaldes elementiem, kas nav skatāms atrauti. Un, ja mēs runājam šeit par tiesiskās palāvības principu, tad ir jāskatās uz priekšu. Civildienests nevar regresēt, viņam ir jāprogresē reizē ar visu valsts attīstību kopumā. Un līdz ar to visas prasības, kas ietvertas likumā un tam pakārtotajos Ministru kabineta noteikumos, ir tomēr jāskatās uz nākotni un mēs nevaram skatīties pagātnē.

Savukārt jautājums par to – attiecināt vai neattiecināt uz vienas vai citas normas darbiniekiem... šeit izskanēja par Iekšlietu ministrijas sistēmas darbiniekiem un topošajiem ierēdņiem, prasības, ņemot vērā... jāskatās, ka likumam nav atpakaļejoša spēka un tas pārejas saudzējošais posms tiek noteikts no tā... šajā gadījumā, likuma spēkā stāšanās brīža attiecībā uz Iekšlietu ministrijas sistēmas darbiniekiem, kuri izgāja no vispārējā civildienesta, izgāja arī vispār no civildienesta ārā un līdz ar to likumdevējs noteica šo te saudzējošo periodu no likuma pieņemšanas brīža. Tāds pats periods tagad tiek noteikts arī attiecībā uz aģentūru... publisko aģentūru darbiniekiem, kuriem arī likumdevējs ir noteicis šādu normu. Ja viņi būs ierēdņu statusā, tad viņiem būs iespēja mācīties. Līdz ar to nevaram paredzēt šo te vēsturisko atpakaļceļu no likumu normu interpretācijas robežas.

Tas būtu par tiesisko palāvību.

Vēl runājot konkrēti par šo te amatu. Jau vērtējot visu iepriekš minēto, var secināt, ka šeit ir iespējas strādāt gan kā inspektora palīgam uz darba līgumu, gan kā sabiedriskajam inspektoram, protams, ir vēl subjektīvas iespējas strādāt apsardzē, šeit nav īsti skaidri tie momenti, kādas ir tas labums palikt attiecīgajā civildienesta amatā, ņemot vērā visus tos subjektīvos faktorus, gan sliktos darba apstākļus, bīstamos darba apstākļus, veselības problēmas, redzes problēmas, ka naktī ar tiem zābakiem un to laivu tur ezerā jābrauc... Tā kā tas viss ir tāds kopējs subjektīvs moments, izvērtējams konkrētajā lietā.

Un tad pēdējais moments. Par šo te Civildienesta likuma normu. Šeit Saeimas pārstāvis pieminēja: ja mēs interpretētu visu kā formālas prasības, tad 7.pantā tiešām ne tikai augstākā izglītība, kas ir viens no, latviešu valodas zināšanas un tāpat ir tiesas spriedums krimināllietā... visas tās prasības, kas tur ir minētas... jau pēc savas satura, ja mēs pieejam no formālā viedokļa, tad jebkurš, teiksim, gudrs jurists vai mediķis arī var nonākt tādā situācijā. Tiesas spriedums krimināllietā, tas nenozīmē, ka viņš ir sliktāks profesionālis savā darbībā. Vienkārši šeit ir noteikts tas rāmis, kas ierēdņim kā

publiskās varas nesējam nosaka to starta pozīciju, lai viņš vispār varētu būt ierēdnis un lai nestu šo te publisko varu.

Paldies, tas arī viss.

G.Kūtris.

Otra pārstāve. Lūdzu!

I.Bite-Perceva.

Jā, es mazliet. Es papildināšu.

Gribētu sākt ar to, ka pieskaršos lietas materiālos esošajiem vairākiem spriedumiem. Tajā skaitā Lietuvas Konstitucionālās tiesas spriedumam, arī ANO Cilvēktiesību komitejas atzinumam... (*neskaidri*)

... pret valsts civildienesta ierēdni ir iespējams un pat nepieciešams izvirzīt citas prasības nekā pret jebkuru citu darbinieku un šīs prasības var būt arī augstākas.

Lai arī lietas materiālos, nav, protams, nav nekādu šaubu, ka Satversmes tiesa ņem vērā arī savu līdzšinējo praksi, jau iepriekš pieminēto civildienesta pensiju lietu, kur arī ir atzīts šo te leģitīmais mērķis, tajā skaitā nodrošināt labas pārvaldības principu ievērošanu.

Ejot cauri cilvēktiesību ierobežojumu testam, kā jebkurai cilvēktiesību ierobežojumam, jābūt paredzētam likumā un jāatbilst leģitīmajam mērķim, gribu teikt, ka jau pieteikuma iesniedzēja pārstāve savā runā atzina, ka šis ierobežojums ir noteikts ar likumu un tam ir leģitīms mērķis, un līdz ar to pie šiem elementiem es arī vairs arī nekavēšos, strīds ir palicis vienīgi par samērīgumu.

Par samērīgumu un par to, vai ir noteikta saudzējoša pāreja. Un šeit es gribētu pievienoties jau kolēģu izteiktajam, savā ziņā retoriskajam jautājumam par to, vai iespēja mācīties, ko valsts nodrošina šobrīd, tik tiešām ar dažādiem iespējamiem palīglīdzekļiem, augstskolu ir daudz, programmu ir vēl vairāk... ir iespējas dabūt studiju un studējošo kredītus, Civildienesta likums paredz iespēju atmaksāt daļu no mācību maksas, Darba likums, kurš šajā te aspektā attiecībā uz atvaļinājumiem ir piemērojams arī civildienesta ierēdņiem, paredz iespēju ņemt mācību atvaļinājumus. Līdz ar to valsts ir darījusi visu, lai nāktu pretī cilvēkiem un nodrošinātu viņiem iespēju mācīties.

Viss, kas šajā gadījumā tika prasīts no Valsts civildienesta ierēdņiem, ir divu gadu laikā iestāties augstākās izglītības iestādē vai koledžā. Ja tas tika izpildīts un ja cilvēks veiksmīgi mācījās, tad nekādas citas negatīvas sekas viņam netika radītas. Līdz ar to šajā gadījumā uzskatām, ka piemērotais līdzeklis ir samērīgs un pāreja ir noteikta saudzējoša.

Attiecībā uz tiesiskās palāvības principu, ko pieteikuma iesniedzēja pārstāve norādīja, gribētu tomēr vērst uzmanību uz to, ka tiesiskās palāvības princips nenozīmē mūžīgu pastāvošās situācijas saglabāšanu. Ja mēs varam atjaunot 1922.gada Satversmi, tas ir brīnišķīgi, bet vai mēs varam pēc viņas dzīvot šodien. Diemžēl visi likumi nav tik kvalitatīvi un ir prasības, kuras noveco un ir prasības, kuras ir jāmaina. Ir lietas, kuras ir valstī jāuzlabo un šī ir viena no tām.

Tātad valsts pārvalde ir nākusi pie secinājuma, ka ar vispārējo vidējo izglītību, kas cita starpā ir tieši tikpat formāla prasība, kā prasība pēc augstākās izglītības, nepietiek, lai nodrošinātu kvalitatīvu valsts pārvaldes darbu. Cita starpā, protams, tas ir saistīts arī ar administratīvā procesa ieviešanu. Arī ar izpratnes palielināšanos par cilvēktiesībām, ar administratīvo tiesu izveidošanu, ar personu iespējam prasīt atlīdzinājumu no valsts gadījumā, ja izdots administratīvais akts ir bijis prettiesisks. Tātad palielinoties personu tiesībām sūdzēties attiecīgi palielinās arī valsts pienākums nodrošināt kvalitatīvu administratīvo procesu, kas, cita starpā, ir iespējams arī ar augstāko izglītību.

Attiecībā uz to, ka pieteikuma iesniedzēja pārstāve norādīja, ka vakance ilgi ir bijusi brīva un līdz ar to nav bijis iespējams sasniegt šos te leģitīmos mērķus. Gribētu pievienoties jau pieaicinātās personas norādītajam, ka tas vien, ka vakance ir vai nav brīva, nenozīmē, pirmkārt, to, ka šajā laika periodā kontrole netika veikta. Kontroli veica citas personas, uzņemoties papildus pienākumus, iespējams, pat neprasot par to samaksu vai arī saņemot attiecīgu samaksu par papildu pienākumu veikšanu.

Tajā pašā laikā vakantas vietas esamība nenozīmē, ka šajā te vietā būtu jāieceļ jebkura persona, neatkarīgi no tā, vai viņas spējas un kvalifikācija atbilst.

Atļaušos vienu norādi. Es ceru, ka jūs man to piedosiet. Arī jūsu rindās ir viens brīvs krēsls. Es saprotu, ka tas ir tikai tāpēc, ka tiek meklēts piemērotākais, atbilstošākais un labākais kandidāts šai vietai. Un nebūtu pieļaujama, nebūtu atbalstāma jebkāda cilvēka pieņemšana vai iecelšana amatā, kurš atbilst tīri formāli izvirzītajām prasībām.

Tāpēc mans apgalvojums ir, ka labāk ir viens tukšs krēsls, nekā neatbilstošs cilvēks šajā tukšajā krēslā.

Paldies.

G.Kūtris.

Paldies.

Ar to tiesu debates pasludinu par slēgtām.

Lietas dalībniekiem ir tiesības izteikties replikās. Iesniedzēja pārstāvis? Saeimas pārstāvis? Ministru kabineta pārstāvis? Nav.

Ar to arī paziņoju, ka šodien esam pabeiguši šīs lietas izskatīšanu. Satversmes tiesa savu spriedumu pasludinās 10.maijā pulksten 10.00 Satversmes tiesas ēkā tiesas sēžu zālē.

Tiesas sēdes sekretārs A.Žugans

Stenogrāfiste M.Ceļmalniece